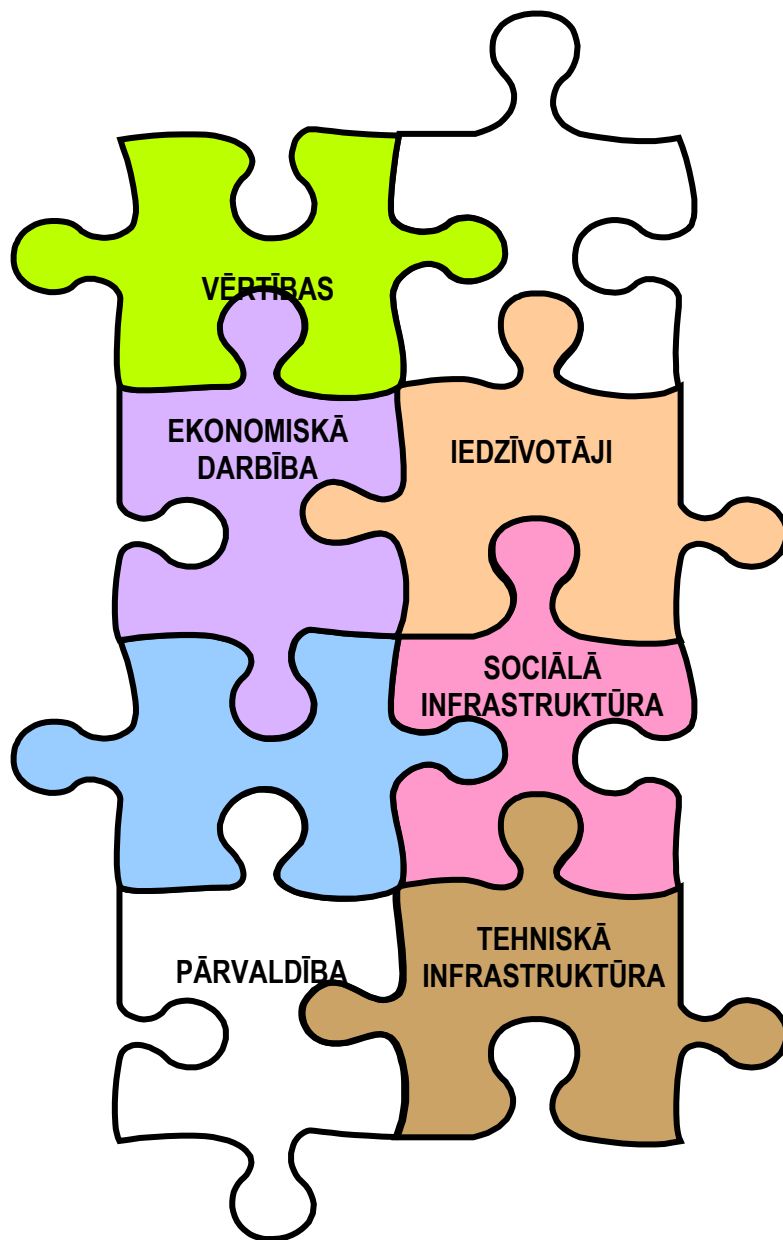

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS (2014.GADS)

SATURS

IEVADS	5
I. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS DATU ANALĪZE	6
VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS UN VĒSTURISKS IESKATS	6
1. VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS	6
2. VĒSTURISKS IESKATS	7
VĒRTĪBAS	8
3. VIDE	8
3.1. KLIMATS	8
3.2. AINAVAS	8
3.3. RELJEFS	9
3.4. ZEMES LIETOJUMA STRUKTŪRA	9
3.5. DABAS RESURSI UN AUGSNES	11
3.6. ŪDEŅI	12
3.7. PURVI	13
3.8. KRASTA NOSKALOŠANĀS RISKĀ TERITORIJAS	14
3.9. ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS	15
3.10. AIZSARGĀJAMO BIOTOPU TERITORIJAS	18
3.11. VIDES KVALITĀTES RĀDĪTĀJI	19
3.12. VIDES JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONĀ KONTEKSTĀ	19
3.13. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM VIDES JOMĀ	20
4. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS	20
4.1. KULTŪRAS UN VĒSTURES PIEMINEKĻI	20
IEDZĪVOTĀJI	23
5. APDZĪVOJUMS	23
5.1. APDZĪVOJUMS, CIEMU STRUKTŪRA, CIEMU ROBEŽAS	23
5.2. DEMOGRĀFISKAIS RAKSTUROJUMS	24
5.3. APDZĪVOJUMA JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONĀ KONTEKSTĀ	31
5.4. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM APDZĪVOJUMA JOMĀ	32
EKONOMISKĀ DARBĪBA	33

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

6.	NODARBINĀTĪBA	33
6.1.	NODARBINĀTĪBA	33
6.2.	NODARBINĀTĪBAS JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ	34
6.3.	SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM NODARBINĀTĪBAS JOMĀ	34
7.	TAUTSAIMNIECĪBAS JOMAS	35
7.1.	NOVADA UZŅĒMUMI	35
7.2.	RAŽOŠANA	37
7.3.	LAUKSAIMNIECĪBA	37
7.4.	MEŽSAIMNIECĪBA	38
7.5.	ZIVSAIMNIECĪBA	39
7.6.	TŪRISMS	39
7.7.	DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVE	41
7.8.	TIRDZNIECĪBA UN PAKALPOJUMI	41
7.9.	TAUTSAIMNIECĪBAS JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ	41
7.10.	SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM TAUTSAIMNIECĪBAS JOMĀ	42
8.	OSTA	42
8.1.	OSTAS ATTĪSTĪBAS RĀDĪTĀJI	42
8.2.	OSTAS TERITORIJĀ DARBOJOŠIES UZŅĒMUMI	43
8.3.	OSTAS NOZĪME KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ	44
8.4.	SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM SAISTĪBĀ AR OSTĀM	44
SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA		45
9.	KULTŪRVIDE	45
9.1.	KULTŪRAS IESTĀDES	45
9.2.	KULTŪRAS PASĀKUMI	47
9.3.	NOVADA BAZNĪCAS UN DRAUDZES	47
9.4.	KULTŪRAS JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ	47
9.5.	SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM KULTŪRAS JOMĀ	47
10.	IZGLĪTĪBA	48
10.1.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES	48
10.2.	IZGLĪTĪBAS IESPĒJAS MŪŽA GARUMĀ	50
10.3.	IZGLĪTĪBAS JOMA DUNDAGAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ	50
10.4.	SASKARES PUNKTI STARP DUNDAGAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM IZGLĪTĪBAS JOMĀ	51
11.	SPORTS UN AKTĪVS DZĪVESVEIDS	51
11.1.	SPORTA BĀZES	51
11.2.	SPORTA PASĀKUMI	51
11.3.	SPORTA UN AKTĪVA DZĪVESVEIDA JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ	52
11.4.	SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM SPORTA UN AKTĪVA DZĪVESVEIDA JOMĀ	52
12.	SOCIĀLĀ JOMA, SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA	52
12.1.	SOCIĀLIE PAKALPOJUMI	52
12.2.	VESELĪBAS APRŪPE	54
12.3.	BĀRIŅTIESA	54
12.4.	SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA UN DROŠĪBA	55
12.5.	SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ	57
12.6.	SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS UN VESELĪBAS AIZSARDZĪBAS JOMĀ	58
TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA		59
13.	SATIKSME	59
13.1.	CEĻU UN IELU TĪKLS	59
13.2.	TRANSPORTA INTENSITĀTE	61
13.3.	SABIEDRISKAIS TRANSPORTS	62
13.4.	SATIKSMES DROŠĪBA UZ NOVADA CEĻIEM	62
13.5.	VELOSATIKSME	63
13.6.	SATIKSMES JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ	63
13.7.	SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM SATIKSMES JOMĀ	64

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

14.	MĀJOKĻIS.....	64
14.1.	SOCIĀLIE MĀJOKĻI.....	64
14.2.	MĀJOKĻU APSAIMNIEKOŠANA.....	64
14.3.	PIEPRASĪJUMS PĒC MĀJOKĻU TIPIEM, MĀJOKĻU PIEDĀVĀJUMS.....	65
14.4.	PASTĀVĪGO IEDZĪVOTĀJU / VASARNIEKU „BILANCE”.....	66
14.5.	MĀJOKĻU JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ.....	66
14.6.	SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM MĀJOKĻU JOMĀ.....	66
15.	INŽENIERAPGĀDE.....	67
15.1.	ELEKTROAPGĀDE.....	67
15.2.	ŪDENSAPGĀDE.....	67
15.3.	KANALIZĀCIJA.....	67
15.4.	SILTUMAPGĀDE UN GĀZES APGĀDE.....	68
15.5.	SAKARU PAKALPOJUMI.....	68
15.6.	UGUNSDZĒSĪBAS ŪDENSAPGĀDE.....	69
15.7.	INŽENIERAPGĀDES JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ.....	70
15.8.	SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM INŽENIERAPGĀDES JOMĀ.....	70
16.	KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI.....	70
16.1.	ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA.....	70
16.2.	POTENCIĀLI BĪSTAMĀS PIESĀRŅOJUMA TERITORIJAS.....	71
16.3.	KAPU SAIMNIECĪBA.....	71
16.4.	KOMUNĀLO PAKALPOJUMU JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ.....	72
16.5.	SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM KOMUNĀLO PAKALPOJUMU JOMĀ.....	72
NOVADA TĒLS UN PĀRVALDĪBA.....		73
17.	NOVADA TĒLS.....	73
17.1.	ROJAS NOVADA SADARBĪBAS PAŠVALDĪBAS.....	73
17.2.	ROJAS NOVADA MARKETINGA PASĀKUMI.....	73
17.3.	ATPAZĪSTAMĪBAS UN TĒLA JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ.....	74
17.4.	SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM NOVADU TĒLA UZLABOŠANAS JOMĀ.....	74
18.	PĀRVALDĪBA.....	74
18.1.	LĒMĒJVARA UN IZPILDVARA.....	74
18.2.	SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA PĀRVALDĪBĀ.....	75
18.3.	KOMUNIKĀCIJU VEIDI AR SABIEDRĪBU.....	75
18.4.	PAŠVALDĪBAS BUDŽETS.....	76
18.5.	PAŠVALDĪBAS DALĪBA INVESTĪCIJU PROJEKTOS.....	78
18.6.	PĀRVALDĪBAS JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ.....	81
18.7.	SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM PĀRVALDĪBAS JOMĀ.....	82
II. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE AR SVID METODI.....		83
19.	SVID UN RĪCĪBAS PLĀNOŠANAS METODES PIELIETOJUMS.....	83
19.1.	SVID PAR VIDĪ.....	83
19.2.	SVID PAR TAUTSAIMNIECĪBU UN OSTU.....	84
19.3.	SVID PAR KULTŪRU, IZGLĪTĪBU UN AKTĪVU DZĪVESVEIDU.....	84
19.4.	SVID PAR SOCIĀLO PALĪDZĪBU, VESELĪBAS APRŪPI UN SABIEDRISKO KĀRTĪBU.....	85
19.5.	SVID PAR INŽENIERAPGĀDI, SATIKSMI, KOMUNĀLAJIEM PAKALPOJUMIEM UN MĀJOKĻI.....	85
19.6.	SVID PAR NOVADA TĒLU UN PĀRVALDĪBU.....	86
III. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS ANALĪZES KOPSAVILKUMS, PAMATNOSTĀDNES, TENDENCES.....		87
VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS UN VĒSTURISKS IESKATS.....		87
20.	PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS ANALĪZES KOPSAVILKUMS, PAMATNOSTĀDNES, TENDENCES.....	87
20.1.	VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS.....	87
20.2.	VĒSTURISKS IESKATS.....	87
VĒRTĪBAS.....		88
20.3.	VIDE – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES.....	88
20.4.	KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS – KOPSAVILKUMS.....	88

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

IEDZĪVOTĀJI	89
20.5. <i>APDZĪVOJUMS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES.....</i>	<i>89</i>
EKONOMISKĀ DARBĪBA	89
20.6. <i>NODARBINĀTĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES</i>	<i>89</i>
20.7. <i>TAUTSAIMNIECĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES</i>	<i>89</i>
20.8. <i>OSTA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES.....</i>	<i>90</i>
SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA.....	91
20.9. <i>KULTŪRVIDE – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES.....</i>	<i>91</i>
20.10. <i>IZGLĪTĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES</i>	<i>91</i>
20.11. <i>SPORTA UN AKTĪVS DZĪVESVEIDS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES</i>	<i>91</i>
20.12. <i>SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA, SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES.....</i>	<i>92</i>
TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA	92
20.13. <i>SATIKSME – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES</i>	<i>93</i>
20.14. <i>MĀJOKLIS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES</i>	<i>93</i>
20.15. <i>INŽENIERAPGĀDE – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES</i>	<i>94</i>
20.16. <i>KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES.....</i>	<i>95</i>
NOVADA TĒLS UN PĀRVALDĪBA.....	95
20.17. <i>NOVADA TĒLS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES.....</i>	<i>95</i>
20.18. <i>PĀRVALDĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES</i>	<i>96</i>
21. <i>SAĪSINĀJUMI</i>	<i>97</i>
22. <i>IZMANTOTIE INFORMĀCIJAS AVOTI</i>	<i>98</i>
23. <i>TABULU UN ATTĒLU RĀDĪTĀJS</i>	<i>99</i>

IEVADS

Rojas novada pašreizējās situācijas raksturojums izstrādāts pamatojoties uz 16.10.2012. MK noteikumu Nr.711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 8. punktu, kas nosaka, ka teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādei par informatīvu materiālu izmanto pašreizējās situācijas raksturojumu.

Pašreizējās situācijas raksturojums analizēts divos veidos – izmantojot datu analīzi, kā arī izvērtējot situāciju ar rīcības plānošanas metodes palīdzību.

DATU ANALĪZE tika veikta 16 būtiskākajās jomās: *vide; kultūrvēsturiskais mantojums; apdzīvojum; nodarbinātība; tautsaimniecība; osta; kultūrvide; izglītība; sports un aktīvs dzīvesveids; sociālā palīdzība; satiksme; mājoklis; inženierapgāde; komunālie pakalpojumi; novada tēls un pārvaldība*. Dati tika apkopoti un analizēti gan par pašu Rojas novada pašvaldību, gan izvērtējot ārējās ietekmes – Kurzemes plānošanas reģiona un apkārtējo pašvaldību kontekstā.

RĪCĪBAS PLĀNOŠANAS METODES būtība ir ar novada pašvaldības dzīvi cieši saistītu cilvēku aktīva iesaistīšana plānošanas procesā. Tika izveidotas 6 plānošanas darbnīcas – *vide un vērtības; ekonomiskā darbība; kultūra, izglītība un aktīvs dzīvesveids; sociālā palīdzība, veselības aprūpe un sabiedriskā kārtība; inženierapgāde, satiksme, komunālie pakalpojumi un mājoklis; novada tēls un pārvalde* – aptverot būtiskākās Rojas novada jomas, kuru attīstībai nepieciešama rīcība. Pašreizējās situācijas raksturojumā ietverts plānošanas darbnīcu veikuma pirmais solis – novada iekšējo un ārējo ietekmju jeb SVID (stipro un vājo pušu, iespēju un draudu) analīze.

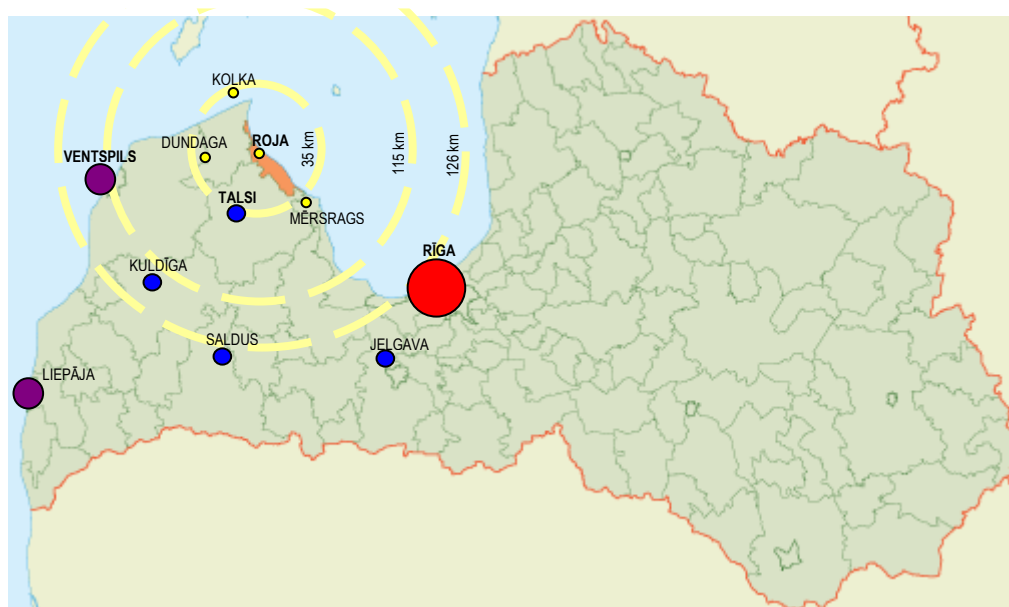
Pašreizējās situācijas raksturojums ir pastāvīgi aktualizējams dokuments, kas izmantojams Rojas novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentu (ilgtspējīgas attīstības stratēģija, attīstības programma, teritorijas plānojums, lokālplānojumi, detālplānojumi, tematiskie plānojumi) izstrādei.

I. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS DATU ANALĪZE

VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS UN VĒSTURISKS IESKATS

1. VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS

Rojas novads atrodas Ziemeļkurzemes ZA daļā – tas stiepjas aptuveni 42 km garumā pa Rīgas jūras līča Piejūras zemieni. Novads ietilpst Kurzemes plānošanas reģionā. Novada centrs Roja atrodas 37 km attālumā no lielākās tuvākajā apkaimē atrodošās pilsētas – Talsiem un 126 km attālumā no Rīgas.

1.ATTĒLS

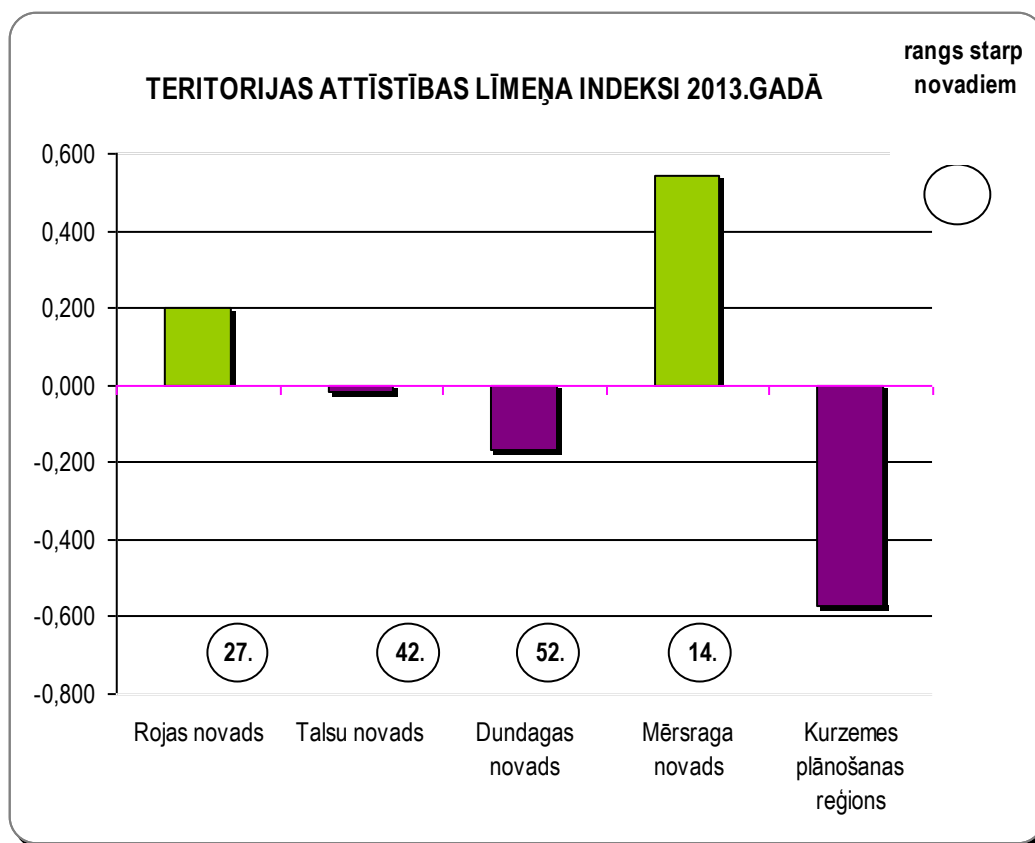
Rojas novads Latvijā. Avots: lv.wikipedia.org; www.google.lv

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Caur Rojas novadu neiet galvenās LR transporta maģistrāles, - novadu šķērso divi valsts reģionālie autoceļi – P 126 (Valdgale – Roja) un P 131 (Tukums – Ķesteriems – Mērsrags – Kolka). Rojas novada teritorijā ir 9 ciemi – Aizklāņi, Mēlsils, Pūrciems, Ģipka, Rude, Žocene, Roja, Kaltene un Valgalciems. Rojas novada teritorija robežojas ar Dundagas novadu (Z, ZR un R daļā), Talsu novadu (DR, D daļā) un Mērsraga novadu (DA daļā).

Rojas novada teritorija ir 200,5 km² un iedzīvotāju skaits 2014.gada janvārī bija 4236. Iedzīvotāju skaitam visās Rojas novada apdzīvotajās vietās ir tendence samazināties. Nozīmīga loma Rojas novada attīstībā ir Rojas ostai. Vairums strādājošo nodarbināti zivju apstrādes rūpniecībā un zvejniecībā, ievērojams skaits iedzīvotāju tiek nodarbināti novada Domes iestādēs un uzņēmumos, tirdzniecības uzņēmumos, meža apsaimniekošanā, kokapstrādē un lauksaimnieciskajā ražošanā. Pateicoties garajai jūras piekrastes līnijai, aktīvāka kļūst tūrisma joma.

Rojas novada teritorijas attīstības indekss (raksturo un salīdzina teritorijas attīstību atbilstoši vairākiem demogrāfiskiem un sociālekonomiskiem rādītājiem kopā) pēc 2013.gada datiem ir +0,199, kas starp 110 Latvijas novadiem to ierindo 27. vietā. Lielākā daļa novadu, kas ranga ziņā atrodas augstāk par Rojas novadu (73%) atrodas Rīgas ietekmes areālā.

2.ATTĒLS

Rojas novada un kaimiņu pašvaldību teritorijas attīstības līmeņu indeksu rādītāji. Avots: www.vraa.gov.lv

2. VĒSTURISKS IESKATS

VIDUSLAIKI

Rojas vārds pirmo reizi minēts 1387.gadā. Roja bijusi reti apdzīvota Lubezeres muižas nomale, jo atradusies tālu no galvenajiem satiksmes ceļiem.

16. – 18.GADSIMTS

16.gs. otrajā pusē Rojā darbojusies kabotāžas osta, no kurienes Lubezeres barons uz ārzemēm eksportējis muižas ražojumus – labību, kokmateriālus, dzelzs izstrādājumus. 1582.gadā Rojas ciemā bijušas 25 mājas.

19. UN 20.GADSIMTA MIJA

Pēc Krišjāņa Valdemāra iniciatīvas arī Rojā un Ģipkā tiek izveidotas jūrskolas, kurās mācījušies vairāk nekā 2000 audzēkņu. Gadsimtu mijā jūras piekrastē no Ģipkas līdz Mērsragam uzbūvēti vairāk nekā 200 buru kuģi.

20.GADSIMTS

30.os gados strauji attīstījusies zivju pārstrāde – Kaltenē, Rojā, Pūrciemā, Žocenē. Padomju okupācijas laikā teritorijas attīstības virzītājs Rojā bijis zvejnieku kolhozs „Banga”. 1950.gadā Roja kļuvusi par administratīvās vienības – pilsētciemata centru. 1969.gadā Rojai piešķirts pilsētciemata statuss un Roja kļuvusi par spēcīgu un modernu rūpnieciska rakstura ciematu. Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas papildus zvejniecībai attīstījies Baltijas jūras kravu transports (papīrmalkas un kurināmā eksports uz Skandināviju) un jahtu tūrisms. Turpinot zvejniecības un zivju apstrādes tradīcijas, Rojas osta ir kļuvusi par galveno Rīgas jūras līča zvejas ostu.

VĒRTĪBAS**3. VIDE****3.1. KLIMATS**

Rojas novada teritorija atrodas Piejūras zemienē, Rīgas jūras līča ZR piekrastē. Klimats Piejūras zemienē ir maigāks nekā citur Latvijā — tas ir mēreni silts. Gada vidējā temperatūra ir 6 – 6,4°. Ziemas maigas, mākoņainas, ar nepastāvīgu sniega segu, biežiem atkušņiem, piekrastē arī ar nereti sastopamu miglu. Nokrišņu daudzums gadā ir ap 600—750 mm. Bez sala periods ilgst aptuveni 143—173 dienas, un tas ir visgarākais Latvijā. Valdošie ir rietumu un dienvidrietumu vēji. Piekrastē ir lielāks vēja ātrums (vidēji 5,5 m/s), nekā teritorijās, kas atrodas tālāk no jūras.

Vasarā piekrastē ir lielāks skaidro dienu skaits un mazāk nokrišņu nekā apvidos, kas atrodas tālāk no jūras. Sniega sega ir nenoturīga un parasti izveidojas tikai janvārī. Tās vidējais biezums 4 – 14 cm.

Vasaras vidū, jūlijā un augustā, ūdens virsējais slānis Rīgas jūras līcī var sasilt līdz 25 - 26°. Novembrī līdz līča dibenam iestājas homotermija, t.i., temperatūra ir vienāda visā dziļumā - vidēji ap 7°. Līdz līča aizsalšanai temperatūra visā ūdens masā pakāpeniski atdziest līdz 0 - 0,3°. Rīgas jūras līcis aizsalst 74% no visām ziemām.

3.2. AINAVAS

Ainavu daudzveidību nosaka gan dabas apstākļu dažādība, gan vietas vēsturiskā attīstība, gan abu šo faktoru mijiedarbība. Ainava ir nozīmīga ne tikai kā dabas vērtība, bet arī kā cilvēka dzīves kvalitātes pazīme. Rojas novada ainavas var iedalīt:

- 1) **dabas procesu rezultātā veidojušās ainavas** (smilšainās pludmales ainavas, akmeņainās pludmales ainavas, mežu ainavas, purvu ainavas, lauku ainavas – pļavas un atmatas, u.c.),
- 2) **cilvēka saimnieciskās darbības rezultātā izveidotās ainavas** (lauksaimniecības zemju ainavas, viensētu ainavas, urbanizētās ainavas – ciemi, kultūrvēsturiskās ainavas).

Lielas pārmaiņas ainava piedzīvo Padomju gados, kad piekrastes teritorijās darbojās padomju varas militārās intereses, radot piekrastē ierobežotas pieejamības zonu. Lauku ainavas izmaiņas veicinājis Padomju ekonomiskās attīstības modelis – kolhozu attīstība un viensētu likvidācija.

DABAS PROCESU REZULTĀTĀ IZVEIDOTĀS AINAVAS:

Īpaši jāizceļ pludmales ainavas, kur visa novada garumā mijas gan akmeņainās, gan smilšainās pludmales, dažviet saglabājušās mežainās jūrmalas kāpas, kas ir nozīmīga dabiskā barjera, kas aizsargā piekrasti no jūras vēja un viļņiem, un nelielie stāvkrausti (Aizklāņu teritorijā, Rojā, Krasta ielā).

Pārējo dabisko ainavu dalījumā ietilpst meža masīvi, lauku ainavas, Rojas upes ainavas. Šajās ainavās ietilpst teritorijas ar aizsargājamiem, vērtīgiem biotopiem, dabas liegumu teritorijas, lauku ainavas (plašas pļavas Rudes apkārtnē). Nelielas teritorijas veido purvu ainavas, novada D daļā – netālu no Valgalciema.

SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTĀ IZVEIDOTĀS AINAVAS:

Šajās ainavās ietilpst urbanizētās ainavas, (ciemi) tai skaitā rūpnieciskās teritorijas un lauksaimniecības zemi ainavas Rudes apkārtnē.

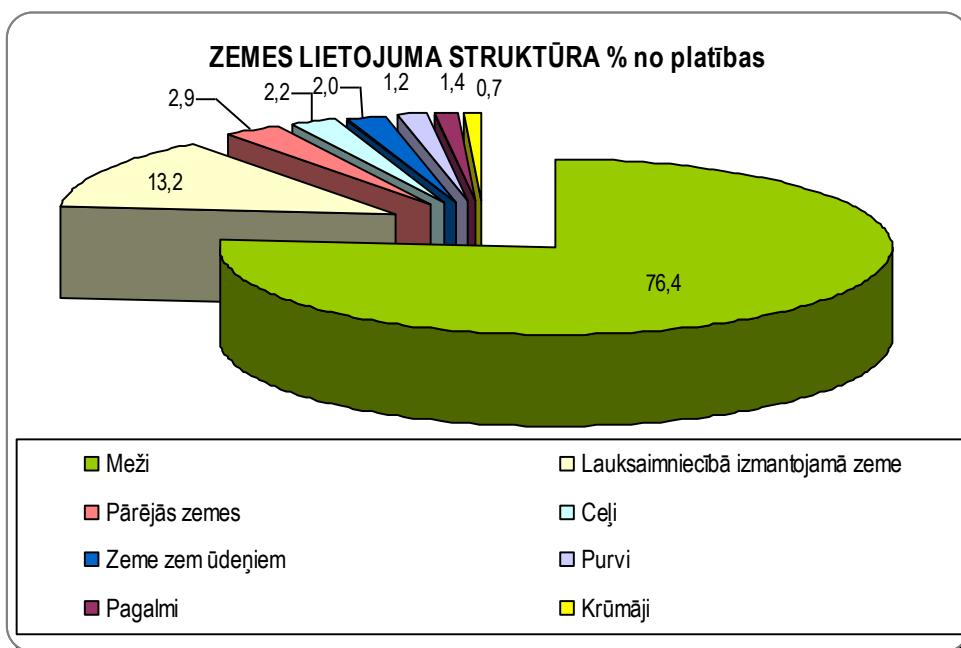
Vēsturiski saimnieciskās darbības rezultātā radušās arī Rojas novada kultūrainavas un kultūrvēsturiskās ainavas. Pirmās lībiešu apmetnes Ziemeļkurzemē parādījās jau 14.-15. gs. (Rojas novada teritorijā ietilpst vietas, kur dzīvojuši lībieši – Aizklāņi, Melnsils), kur līdz mūsdienām saglabājušies atsevišķi kultūrvēstures elementi (vecas zvejnieku mājas, klētis, darbarīki u.c.).

3.3. RELJEFS

Rojas novada dabas īpatnības nosaka atrašanās Piejūras zemienē. Rojas novada reljefs veidojies Baltijas jūras stadiju akumulācijas un abraziācijas procesu iedarbībā. Relatīvi lēzeno teritoriju posmos sadala piekrastes kāpu grēdas un atsevišķas kāpas, kas stiepjas vairāku desmitu kilometru garumā. To augstums novadā mainās no 10 – 25 m virs jūras līmeņa. Rīgas jūras līča piekrastes posmā no Aizklāņiem līdz Rojai raksturīgs vīgu un kangaru reljefs. Starp Kalteni un Roju sastopamas režģveida rievotās morēnas – laukakmeņu vaļņi (kalvas), bruģis un lauki.

3.4. ZEMES LIETOJUMA STRUKTŪRA

Rojas novada teritorijas izmantošanas struktūrā noteicošo vietu ieņem mežu zemes, kas aizņem 76,4% no kopējās platības. Novadā ir samērā maz lauksaimniecībā izmantojamās zemes, tās kopumā aizņem tikai 13,2% no visas teritorijas.

Zemes sadalījums (%) pa zemes lietošanas veidiem Rojas novadā uz 01.01.2014. Avots: VZD

ZEMES LIETOŠANAS VEIDS	PLATĪBA (HA)	% NO KOPPLATĪBAS	MELIORĒTĀS ZEMES (HA)
Meži	15306,6	76,4	2044,00
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	2646,0	13,2	
Pārējās zemes	571,9	2,9	
Ceļi	447,6	2,2	
Zem ūdeņiem	397,8	2,0	
Purvi	248,0	1,2	
Zeme zem ēkām un pagalmiem	278,9	1,4	
Krūmāji	136,9	0,7	
Kopā	20033,7	100	

1.TABULA

Zemes sadalījums (%) pa zemes lietošanas veidiem Rojas novadā uz 01.01.2014. Avots: VZD, Valsts SIA Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi

Saistībā ar zemes lietošanas mērķu grupu iedalījumu izteikti lielākās teritorijas aizņem lietošanas mērķu grupa „mežsaimniecība”:

LIETOŠANAS MĒRĶU GRUPA (kods)	PLATĪBA (HA)	ĪPAŠUMU SKAITS
Lauksaimniecība (01)	5588	1567
Mežsaimniecība (02)	13448,3	259
Ūdens objektu zeme (03)	122,9	12
Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (04)	7,2	1
Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zemes (05)	73,8	25
Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme (06)	302,8	1022
Daudzdzīvokļu māju apbūve (07)	14,9	36
Komerccarbības objektu apbūves zeme (08)	7,3	34
Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme (09)	28,5	37
Razošanas objektu apbūves zeme (10)	54,1	31
Satiksmes infrastruktūras objektu zeme (11)	281,9	200
Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti (12)	4,0	18

2.TABULA

Zemes sadalījums pa lietošanas mērķu grupām pēc stāvokļa uz 01.01.2014. Avots: VZD, Valsts SIA Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi

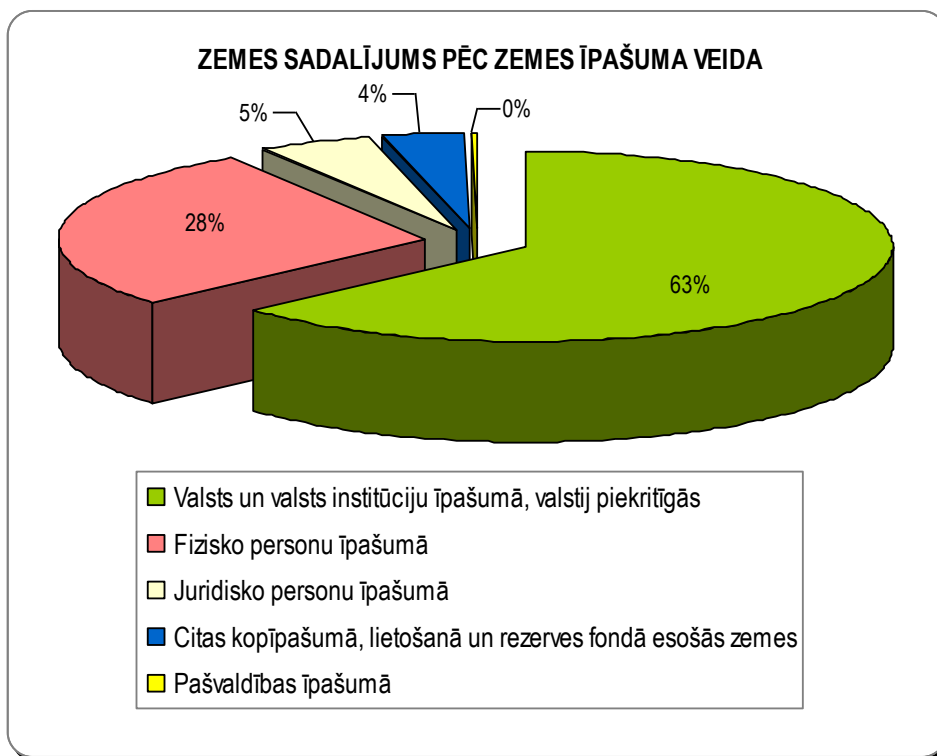
Saskaņā ar VZD 01.01.2014. datiem novada teritorijā valsts un valsts institūciju īpašumā atrodas 92 zemes vienības ar kopējo platību 12557,4 ha, (62,7% no novada kopplatības). 92,9% no šīm valsts un valsts institūciju īpašumā esošajām zemēm ir mežu zemes.

ZEMES ĪPAŠUMA VEIDS	PLATĪBA (HA)	PLATĪBA (%) NO MEŽA ZEMJU PLATĪBAS
Valsts un valsts institūciju īpašums un piekritība	11667,3	76,22
Fizisko personu īpašums	2854,4	18,65
Juridisko personu īpašums	611,3	3,99
Jaukta statusa kopīpašuma, rezerves fonda un lietošanas zemes	166,7	1,09
Pašvaldības īpašums un piekritība	6,9	0,05

Meža zemju platība Rojas novadā uz 01.01.2014. saskaņā ar galvenajiem īpašuma veidiem.

Avots: VZD

4.ATTĒLS

Zemes sadalījums (%) pēc īpašuma veida Rojas novadā uz 01.01.2014. Avots: VZD

Saskaņā ar VZD 01.01.2014. datiem fizisko personu īpašumā ir 2434 zemes vienības, kas aizņem 5544,2 ha vai 28% no novada kopplatības.

Pašvaldības īpašumā atrodas tikai 45 zemes vienības ar kopējo platību 42,8 ha (0,2% no novada kopplatības).

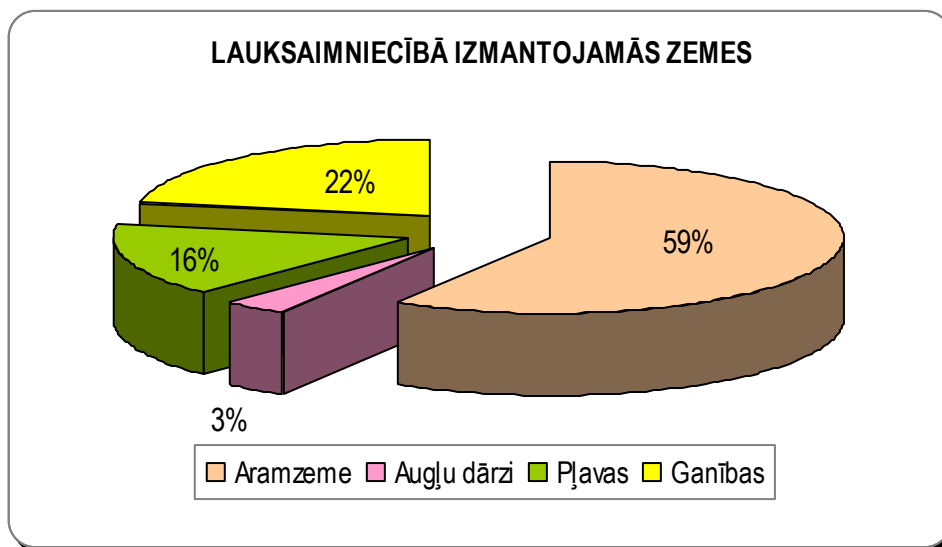
3.5. DABAS RESURSI UN AUGSNES

Meži

Nozīmīgākie dabas resursi Rojas novadā ir mežs un jūras lieldags kā rekreācijas teritorija. Mežs aizņem lielāko daļu Rojas novada teritorijas. Lielākā daļa no meža resursiem ir valsts mežs, un Rojas novadā tas tiek izmantots intensīvi – izņemot piekrastes aizsargjoslu, kur mežsaimnieciskā darbība ir ierobežota, nodrošinot piekrastes ainavas saglabāšanu. Mežsaimnieciskā darbība ierobežota arī īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās – dabas liegumos „Ģipka” un „Ģipkas lankas”, kā arī dabas pieminekļu „Kaltenes krasta veidojumi” un „Kaltenes kalvas” teritorijās, nodrošinot gan ainavas, gan dabas vērtību saglabāšanu. Dominējošā suga novada mežos ir priede, kam seko bērzs un egle. Rojas novadā nav daudz purvu teritoriju – lielākoties tās izvietotas novada dienvidrietumos. Lielākais no purviem – Jāņkrogpurvs.

Lauksaimniecības zemes

2014.gadā Rojas novadā bija 2646 ha lauksaimniecībā izmantojamo zemju, - no tām aramzemes bija 1552ha, augļu dārzi – 92ha, pļavas – 415,9ha un ganības 586,1ha.

5.ATTĒLS

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes sadalījums (%) pa izmantošanas veidiem Rojas novadā uz 01.01.2014.

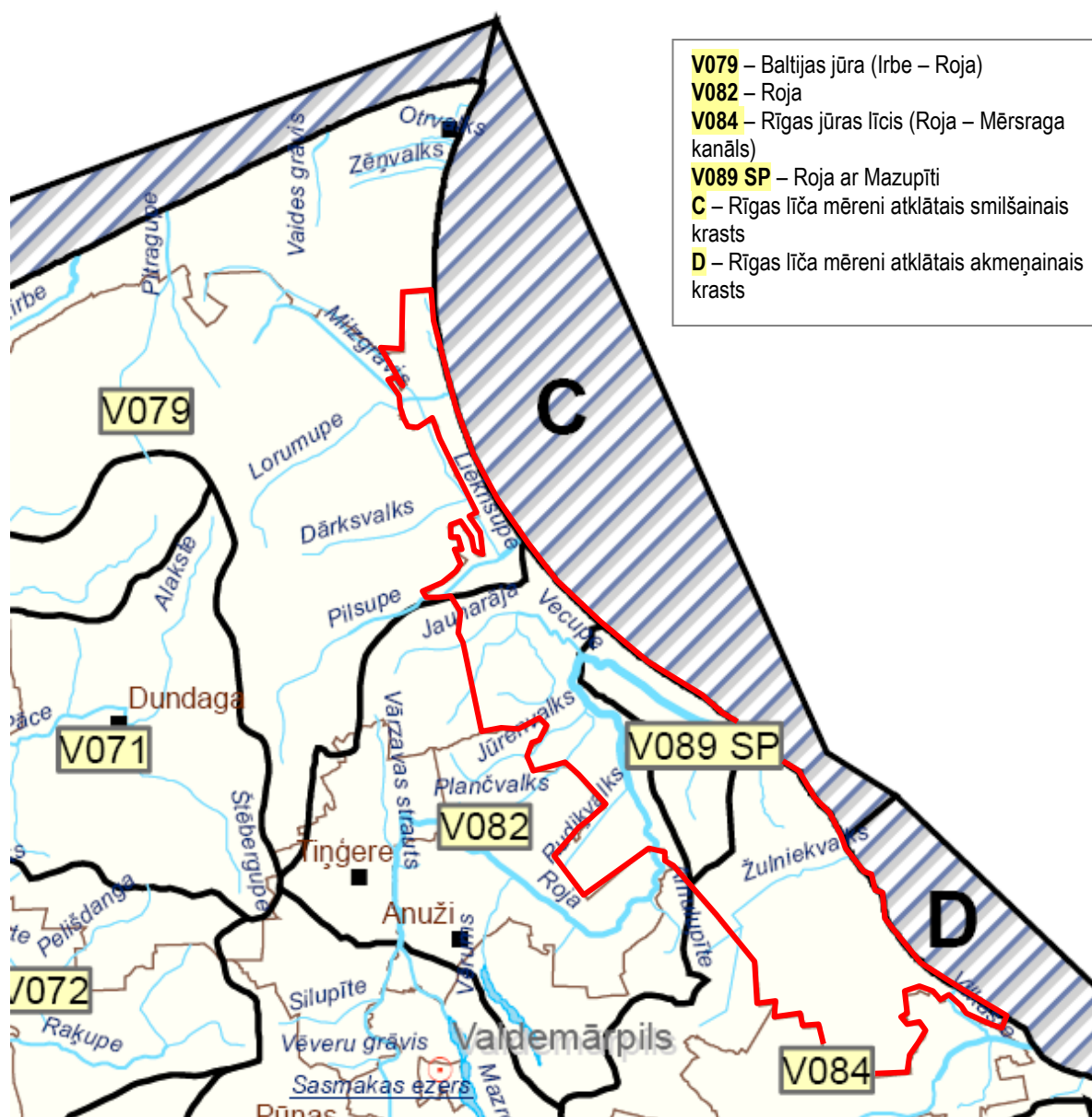
Avots: VZD

Liela daļa no lauksaimniecības zemēm ir meliorētas. Lielākās vienlaidus lauksaimniecības zemju platības atrodas Rojas novada Rudes apkārtnē.

Kopumā lauksaimniecību zemju kvalitāte novadā ir zema, maz piemērota intensīvai un efektīvai lauksaimnieciskajai ražošanai. Neuzturot kārtībā novadgrāvjus, liela daļa no meliorētajām zemēm ir sliktā stāvoklī. Savukārt daudzas no zemēm netiek izmantotas un pamazām sāk aizaugt ar krūmiem un kokiem.

3.6. ŪDEŅI

Rojas novada teritorija nav bagāta ar ūdens resursiem. Cauri novadam tek vairākas Ventas baseinu apgabala upes, no kurām lielākā ir Rojas upe. Rojas novada teritorijā atrodas 4 ūdensobjekti: **V079** – Baltijas jūra (Irbe – Roja), kurā izvietotas sekojošas ūdensteces – Melnsilupe, Milzgrāvis, Lieknsupe, Lorumupe un Pilsupe, **V082** – Roja, kurā izvietotas ūdensteces – Roja, Jaunarāja, Vecupe, Jūrenvalks, Rudiķvalks un Plančvalks, **V089 SP** – Roja ar Mazupīti, kā arī **V084** – Rīgas jūras līcis (Roja – Mēsruga kanāls), kura ūdensteces ir Silupīte, Žulniekvalks un Vilkaste. Rojas novada teritorijai no Baltijas jūras puses piekļaujas ūdensobjekts **C** – Rīgas līča mēreni atklātais smilšainais krasts un ūdensobjekts **D** – Rīgas līča mēreni atklātais akmeņainais krasts. Ūdeņu teritorijas aizņem 397,8 ha, jeb 2% lielu novada platību.

6. ATTĒLS

Ūdensobjektu izvietojums Rojas novada teritorijā.
Avots: Ventas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns, LVĢMC

Piekrastes ciemos dažādos laika periodos un apjomā ir ierīkoti grāvju tīkli, no kuriem daudzi ir aizbīruši, aizauguši un nepilda savas funkcijas. Vairākās vietās, ciemu teritorijās, nefunkcionē notece uz jūru, jo daudzu gadu laikā tās aizpūstas ar smiltīm, un to vietās izveidojušās priekškāpas. Dabā esošo grāvju uzturēšana jāveic regulāri, novācot apaugumu un ūdensteces aizsērējumu. Applūduma riska teritorijas visvairāk sastopamas potamālo upju posmos – plūdu apdraudējums Rojas novadā konstatēts teritorijās pie Rojas upes un Mazupītes.

Lielākā mākslīgā ūdenskrātuve Rojas novadā ir Rudes ezers.

Rojas novads robežojas ar Rīgas jūras līci, un novadam ir aptuveni 42 km gara piekrastes un pludmales teritorija.

3.7. PURVI

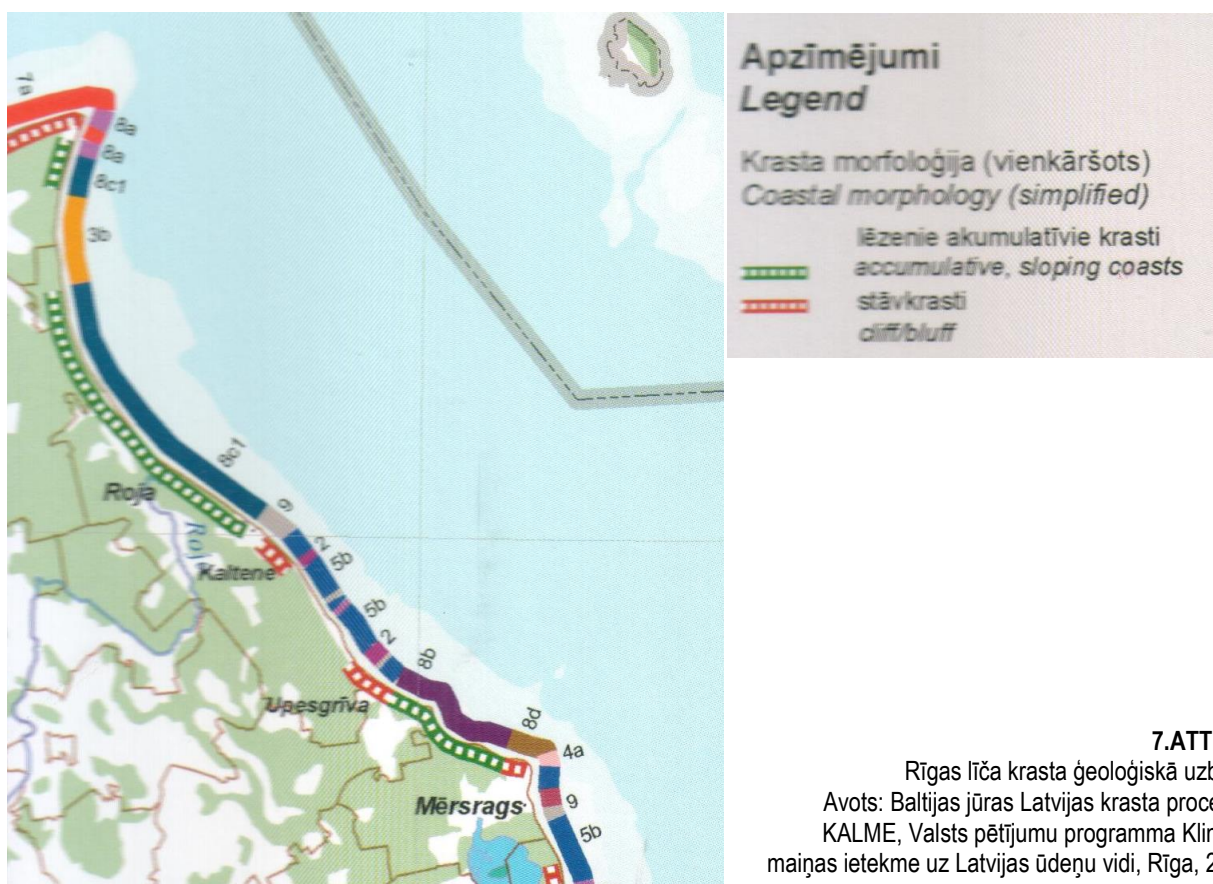
Purvi aizņem 248,0 ha, jeb 1,2% lielu novada teritoriju. Lielākais pēc platības ir Jāņkrogpurvs (124,9 ha), kas atrodas netālu no Valgalciema – Rojas novada Dienvidrietumu daļā.

3.8. KRASTA NOSKALOŠANĀS RISKA TERITORIJAS

Kāpu zona kā dabas ekosistēma ir ļoti dinamiska un nestabila. Pēdējās desmitgadēs paaugstinās gaisa temperatūra, biežāk veidojas vētras, turklāt pieaug to enerģija.

Saskaņā ar valsts pētījumu programmas KALME (Klimats, Adaptācija, Līdzsvars, Mainība, Ekosistēmas) veiktajiem pētījumiem (1992.- 2007.), raksturīgie krasta tipi Rojas novada teritorijā ir sekojoši:

- 1) no robežas ar Kolkas pagastu līdz Aizklāņiem - eolās un pludmales smiltis (3b),
- 2) no Aizklāņiem līdz Rojai - šaura pludmale ar virspludmales terasi – lēzenie akumulatīvie krasti (8c1),
- 3) Rojā, Kaltenē - mākslīgi nostiprinātie krasti (9),
- 4) Kaltenē un Valgalciemā - pludmales, lagūnu un eolie nogulumu (5b),
- 5) nelielās platībās Kaltenē un Valgalciemā - devona nogulumieži ar 2 – 5m biezu kvartāra nogulumu segu (2).

7. ATTĒLS

Rīgas līča krasta ģeoloģiskā uzbūve
Avots: Baltijas jūras Latvijas krasta procesi –
KALME, Valsts pētījumu programma Klimata
maiņas ietekme uz Latvijas ūdeņu vidi, Rīga, 2008

Pēc valsts pētījumu programmas KALME veiktajiem pētījumiem (1992. – 2007.) iezīmējas raksturīgākās krasta noskalošanās riska teritorijas arī Rojas novadā. Krasta noskalošana šo 15 gadu laikā 20 – 40 m sasniegusi Pūrciemā un uz D no Rojas ostas. Salīdzinot pēdējo 15 gadu laikā notikušās Rīgas līča krasta izmaiņas ar pagājušā gadsimta 50 gadu periodu, ir pieaudzis krasta erozijas vidējais ātrums. Jaunas erozijas riska vietas iezīmējas Rojā un Valgalciemā. 2001.gada 1. un 15.novembra vētru laikā ievērojama krasta erozija konstatēta Rojā un Kaltenē, mērena – Melnsilā, Ģipkā, krastā starp Žoceni un Roju. 2007.gada janvāra vētrā pamatkrasta erozija konstatēta – Melnsilā, Pūrciemā, Ģipkā un uz D no Ģipkas, uz D no Rojas, Kaltenē un Valgalciemā. Vienas vētras laikā uz D no Rojas krasta atkāpies par 8 – 10 metriem. Priekškāpas daļēji noskalotas krasta joslā starp Ģipku un Žoceni. Krasta teritorijai Rojas novadā ir augsts erozijas risks, maksimālais reģistrētais vējuzplūdes līmenis šajā krastā ir +1,77 m (21.gs.) pie Rojas.

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Saskaņā ar Ventas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānu (2010.-2015.gadam) Ventas baseina apgabalā – t.sk. Rojas novada teritorijā, applūduma draudi visvairāk saistās ar jūras uzplūdiem.

8. ATTĒLS

Kurzemes jūras krasta erozijas riska pakāpe

Avots: Baltijas jūras Latvijas krasta procesi – KALME, Valsts pētījumu programma Klimata maiņas ietekme uz Latvijas ūdeņu vidi, Rīga, 2008

3.9. ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS

Rojas novadā atrodas samērā daudz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un objektu - 2 dabas liegumi, 4 mikroliegumi, 2 ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi, virkne dižkoku, kultūrvēsturisko koku un saudzējamo koku, 2 dižakmeņi. Visi dižkoki nav apsekoti un apzināti. Visas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (dabas liegumu teritorijas, ģeoloģisko un morfoloģisko dabas pieminekļu teritorijas un mikroliegumu teritorijas) aizņem 4,63% no novada kopējās teritorijas.

Rojas novadā pilnībā izvietots dabas liegums „Ģipka” un daļa no dabas lieguma „Ģipkas lankas”. Abi šie dabas liegumi iekļauti „Natura 2000” Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju sarakstā.

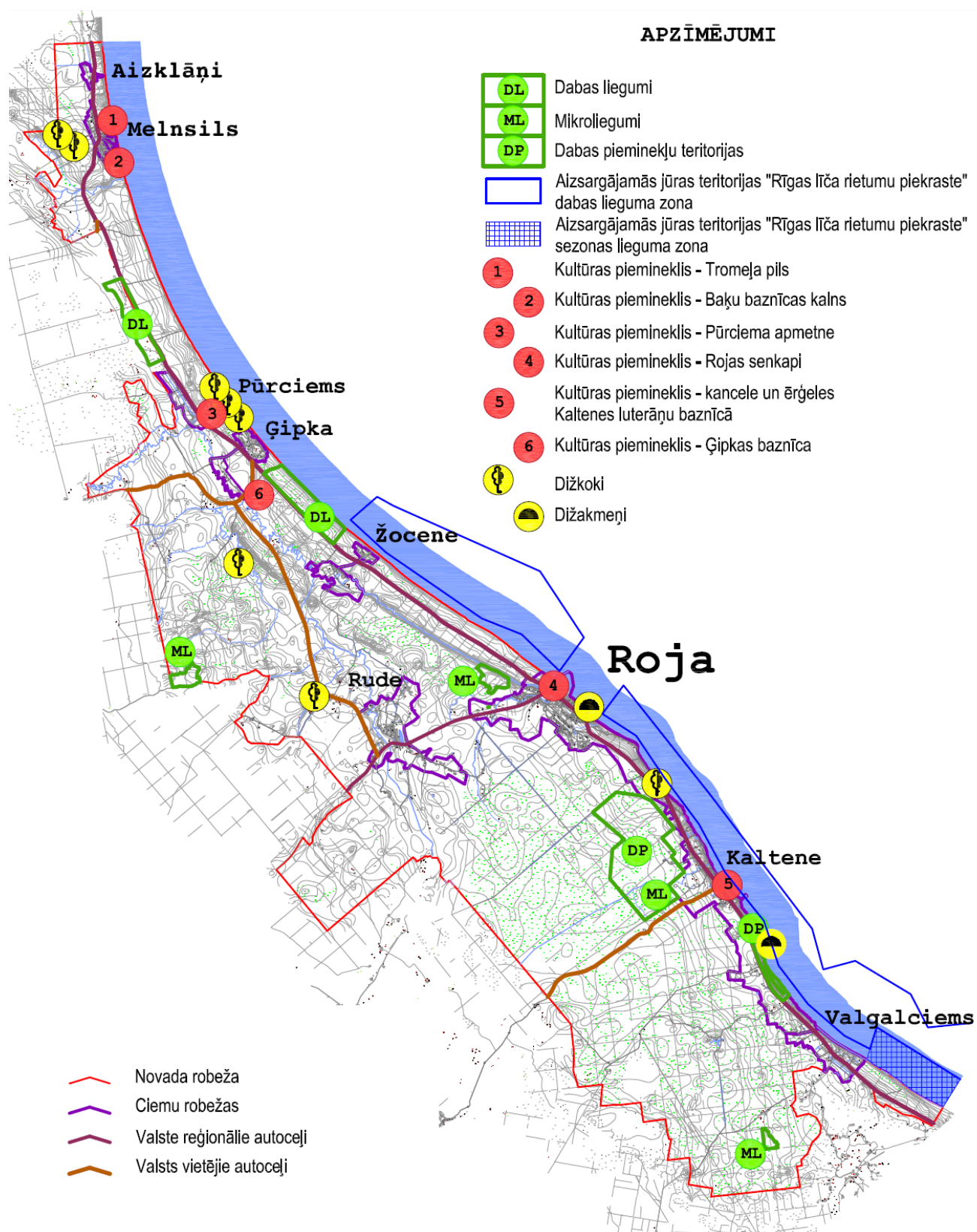
Rojas novada teritorijā fiksēti 4 mikroliegumi ar kopējo platību 93,4 ha. Kopā ar buferzonām tas aizņem 168,5 ha jeb 0,85% no visām novada zemēm. Mikroliegumi sargā gan sūnas, gan putnus.

Mikroliegums (293) – 37,10 ha platībā - aizsargā putnus;

Mikroliegums (1726) – 39,5 ha platībā - aizsargā putnus;

Mikroliegums (2000) – 16 ha platībā - aizsargā putnus;

Mikroliegums (2036) – 0,8 ha platībā - aizsargā sūnas.

1. KARTOSHĒMA Rojas novada īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un kultūras pieminekļu shēma.
Avots: Rojas novada pašvaldība

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Nosaukums	Aizsardzības kategorija	Administratīvais iedalījums	Platība (ha)	Dibināšanas gads	Dokumenti	
					DAP* Darbības termiņš	IAIN**
DABAS LIEGUMI						
Ģipka	Dabas liegums, Natura 2000	Rojas novads	161	2004.	2004. 2004.-2014.	-
Ģipkas lankas	Dabas liegums, Natura 2000	Rojas novads, Dundagas novads (Dundagas pagasts)	Kopā - 111 Novadā - 26,2	2004.	-	-
ĢEOLOĢISKIE UN ĢEOMORFOLOĢISKIE DABAS PIEMINEKĻI						
Kaltenes krasta veidojumi	Dabas piemineklis	Rojas novads, Kaltene	68,2		2003. 2002.-2012.	2010.
Kaltenes kalvas	Dabas piemineklis	Rojas novads, Kaltene	579	1962.	2004. 2004.-2014.	
AIZSARGĀJAMĀ JŪRAS TERITORIJA						
Rīgas līča rietumu piekraste	Jūras teritorijas, Natura 2000	Iepretim Dundagas, Rojas, Mērsraga, Engures, Tukuma novadiem, Jūrmalas pilsētas daļai Jaunkemeros	Kopā 132172	2010.	2009. 2009.-2018.	2011.

4.TABULA

Kopsavilkums par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām Rojas novadā DAP* – dabas aizsardzības plāns; IAIN** - Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Avots: Dabas aizsardzības pārvalde

Ģipka – Dabas liegums izveidots, lai saglabātu Eiropā un Latvijā aizsargājamus un retus biotopus, kas Latvijā sastopami tikai piekrastes teritorijā, kā arī Latvijā retas un aizsargājamas augu sugas. Savdabīgo biotopu kompleksu veido starpkāpu ieplakas, kurās izveidojušies pārejas purvi ar ļoti retām augu sugām, mežainās kāpas, pelēkās kāpas, priekškāpas un pludmale, kas ir nozīmīga smilšu krupja dzīvotne.

Ģipkas lankas – dabas liegums dibināts 2004.gadā un tā platība ir 111 ha. Nozīmīga putnu ligzdošanas vieta. Teritorijā konstatētas 10 Putnu Direktīvas 1.pielikuma putnu sugas, no tām nozīmīgākās ir mazais ormanītis - šajā teritorijā ligzdo vismaz 2 pāri. Ligzdo arī baltmugurdzeņi, trīspirkstu dzeņi un citi putni.

Kaltenes krasta veidojumi – dabas piemeklī tiek aizsargāti Litorīnas jūras krasta veidojumi, īpaši aizsargājamie piekrastes un pļavu biotopi, īpaši aizsargājamās putnu sugas, kā arī Rīgas līča rietumu piekrastei raksturīgā ainava.

Kaltenes kalvas – teritorija jau no 1962.gada ir valsts aizsardzībā. Tā īpaša ar laukakmeņu sakopojumu un vaļņveida krājumiem bijušā Baltijas jūras ezera abrāzijas līdzenumā.

Jūras liča rietumu piekraste – Teritorija izveidota zemūdens rifu un dzīvotņu aizsardzībai, kas kopumā aizņem 19 252 ha lielu zemūdens platību, kā arī putnu sugu aizsardzībai, kuru populācijas lielumi aizsargājamā jūras teritorijā sasniedz starptautiski nozīmīgas vietas kritēriju. Šādas putnu sugas, kuru populācijas lielumi aizsargājamā jūras teritorijā sasniedz starptautiski nozīmīgas vietas kritēriju ir brūnkakla gārgale *Gavia stellata*, melnkakla gārgales *Gavia arctica*, tumšā pīle *Melanitta fusca*, kākulis *Clangula hyemalis* un mazais ķīris *Larus minutus*. Teritorijā sastopami – trīs rifu tipi un četri dzīvotņu tipi uz mīkstām gruntīm.

Rojas novadā konstatēti sekojoši aizsargājamie koki:

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS / OBJEKTA VEIDS	NOSAUKUMS	PIEZĪMES
Dižkoki (apzinātie un reģistrētie)	Vīksna, (<i>Ulmus laevis</i> Pall.)	Jaunplančos - Purciemā pie Rudes
	Parastā priede (<i>Pinus sylvestris</i> L.)	Pūrciemā, 70 m uz DR no Smilšniekiem, 100 m no Pilsupes kreisā krasta, celiņa malā, kāpu mežā
	Āra bērzs (<i>Betula pendula</i> Roth)	100 m uz D no Pūrciema Smilšniekiem, 50 m no Pilsupes kreisā krasta, palienes krūmājā
Kultūrvēsturiski koki	Parastā priede (<i>Pinus sylvestris</i> L.)	800 m uz R no Melnsila, Melnsila – Ezernieku ceļa kreisajā malā, mežā.
	Parastā priede (<i>Pinus sylvestris</i> L.)	800 m uz R no Melnsila, Melnsila – Ezernieku ceļa kreisajā malā, mežā.
Saudzējami koki	Jāņu ozols	pie Velkumupes netālu no Ģipkas
	Rojnieku priedes	Kaltenē pie <i>Caunām</i>
	Niedru priede pie <i>Niedrām</i>	Pūrciemā

5.TABULA

Kopsavilkums par aizsargājamiem kokiem Rojas novadā. Avots: LVĢMA un Rojas novada Domes dati

Saskaņā ar MK noteikumiem dižkoku statusam atbilst diezgan daudzi koki, - lielākā daļa vēl nav apzināti un reģistrēti, bet pamazām šī informācija tiek aktualizēta.

3.10. AIZSARGĀJAMO BIOTOPU TERITORIJAS

Rojas novadā konstatētas sekojošu aizsargājamo biotopu teritorijas:

Latvijas nozīmes aizsargājami biotopi

- 1) Grīņi – Ģipkas liegumā,
- 2) Parastās purvmirtes *Myrica gale* audzes – Ģipkas liegumā,

Latvijas un Eiropas nozīmes aizsargājami biotopi

- 1) Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas – gandrīz visā krasta joslā,
- 2) Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs - galvenokārt Kaltenē –Valgalciemā,
- 3) Smilšainas pludmales ar daudzgadīgu augāju – kāds no šiem 4 sekojošiem biotopiem gandrīz visā krasta joslā.
- 4) Viengadīgu augu sabiedrības uz sanesumu joslām.
- 5) Viengadīgu augu sabiedrības dūņainās un zemās smilšainās pludmalēs.
- 6) Daudzgadīgs augājs akmeņainās pludmalēs.
- 7) Mežainas piejūras kāpas – gandrīz vai lielākā priežu mežu daļa
- 8) Mitras starpkāpu ieplakas.

Eiropas nozīmes aizsargājami biotopi:

- 1) **Embrionālās kāpas** – gandrīz visā krasta joslā,
- 2) **Priekškāpas** – gandrīz visā krasta joslā,
- 3) **Kaļķainas smiltāju pļavas** – galvenokārt Kaltenē – Valgalciemā, nozīmīgs biotops,
- 4) **Sugām bagātas atmatu pļavas** – nelielās teritorijās,
- 5) **Boreālie meži** - Ģipkas liegumā, Pūrciemā, citur pāreji,
- 6) **Purvaini meži** – Ģipkas liegumā
- 7) **Melnalkšņu staigņāji** – Ģipkas liegumā, citur minimāli,
- 8) **Pārejas purvi ar brūngano baltmeldru *Rhynchospora fusca* (pārejas purvi un slīkšņas)** – Ģipkas liegumā.

3.11. VIDES KVALITĀTES RĀDĪTĀJI

Tā kā katlu mājās galvenokārt izmanto malku un koksnes atkritumus, gaisa atmosfēras stāvoklis nav sevišķi apdraudēts. Rojas novadu paretam skāruši arī skābie nokrišņi, nodarot postu meža zemsedzei. Rojas novada upēm sateces baseins izvietots mežu teritorijās, tādēļ ūdens kvalitāte tajās ir apmierinoša. Upju ekoloģiskā kvalitāte ir laba, arī pazemes ūdeņu kvantitatīvais stāvoklis un ķīmiskā kvalitāte ir laba. Arukilas horizonts Rojas novada dziļurbumos ir ļoti labi aizsargāts no piesārņojuma, jo ūdens vāji caurlaidīgo iežu biežums, kas atdala izmantojamo ūdens horizontu no neaizsargātajiem gruntsūdeņiem, ir lielāks par 20 m. Dzeramā ūdens kvalitāte pēc ūdens ķīmiskajām, bakterioloģiskajām un fizikālajām prasībām atbilst MK noteikumu Nr.235 (29.04.2003.) prasībām.

3.12. VIDES JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentiem, Kurzemes reģiona lauku vide nedrīkst zaudēt savu vērtību kā cilvēku dzīves vide, kā dabas un kultūras vērtību glabātāja. Novada plānošanas dokumentos ievērtējams krasta erozijas risks. Ņemot vērā prognozētās klimata izmaiņas un jūras līmeņa celšanos, kā arī krasta noskalošanās riska pieaugumu, ciemu teritoriju paplašināšana gar piekrasti ir stingri ierobežojama, nepieciešamības gadījumā tā plānojama virzienā uz sauszemi. Jāparedz noskalošanās riska teritoriju lokālie aizsardzības pasākumi. Liela piekrastes teritorijas daļa ir reti apdzīvota, un tas paaugstina reģiona vērtību no neskartās dabas pieejamības viedokļa. Reģiona kultūrvide un dabas vide ir labvēlīgs stimuls tūrisma attīstībai reģionā. Starptautiska nozīme no jūras vides saglabāšanas viedokļa saskaņā ar Helsinku konvenciju (1974. un 1992. g.) ir piekrastei no Kaltenes līdz Engurei. Jāpieaug vietējo pašvaldību iniciatīvu nozīmei dabas un ainavu aizsardzības pasākumu plānošanā, vienlaikus veicinot kultūrvīdē iekļaujošos saimniecisko darbību. Nepieciešami vienoti apzīmējumi stendiem un informācijas norādēm.

Īpaši jāpievērš uzmanība sabiedriski pieejamo telpu saglabāšanai ciemos un lauku areālos, kā arī to attīstībai un pieejamības nodrošināšanai. Piekrastē jānodrošina pieejamība publiski lietojamajai dabas videi (takas, stāvvietas), lai pasargātu vērtīgos biotopus no izbradāšanas un iznīcināšanas. Būtiski ir nepieļaut ainavas daudzveidības un estētiskās kvalitātes samazināšanos ainaviski nozīmīgajos areālos vai teritorijās, tajā skaitā – izcilu skatu un tālo skatu zaudēšanu lauksaimniecības zemju apmežošanas dēļ.

Kurzemes piekrastes ciemi ir nacionālas nozīmes kultūras mantojums. Ciemu teritorijās jāparedz ūdensmalu izmantošana sabiedrības atpūtas vajadzībām, iespēju robežās paredzot pārvietošanās iespējas gar ūdensmalām (pastaigu takas, celiņi skriešanai, skrituļošanai, velo celiņi u.c.), kā arī pieeju tām. Iespēju robežās jāīsteno publisko ūdeņu apsaimniekošanas pasākumi. Nav pieļaujama publisko teritoriju, sevišķi pludmales joslas, pieejamības ierobežošana un ainavu resursu vērtības samazināšana.

3.13. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM VIDĒS JOMĀ

Saskares punkti ar Talsu novadu:

Meži novadu robežojošajās apkaimēs ir paaugstinātas ugunsbīstamības teritorijas. Rojas novadu un Talsu novadu vieno atrašanās vienotos ūdensobjektos – V 082 un V 084, nodrošinot atbildīgu rīcību attiecībā uz šo ūdensobjektu piesārņojuma kontroli.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Rojas novadam un Mērsraga novadam ir līdzīgas problēmas un iespējas piekrastes apsaimniekošanā. Meži novadu robežojošajās apkaimēs ir paaugstinātas ugunsbīstamības teritorijas. Kopīgi ar Mērsraga novadu Rojas novadam saistoši ir novadam piekļaujošās aizsargājamās jūras teritorijas „Rīgas līča rietumu piekraste” aizsardzības noteikumi. Rojas novadu un Mērsraga novadu vieno atrašanās vienotā ūdensobjektā – V 084, nodrošinot atbildīgu rīcību attiecībā uz šī ūdensobjekta piesārņojuma kontroli.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Dundagas novadam un Rojas novadam ir līdzīgas problēmas un iespējas piekrastes apsaimniekošanā. Daļa Dundagas novada piekrastes teritorijas līdzīgi virknei teritoriju Rojas novadā ir pakļauta krasta erozijas riskam. Meži novadu robežojošajās apkaimēs ir paaugstinātas ugunsbīstamības teritorijas. Abos novados izvietots dabas liegums „Ģipkas lankas”. Kopīgi ar Dundagas novadu Rojas novadam saistoši ir novadam piekļaujošās aizsargājamās jūras teritorijas „Rīgas līča rietumu piekraste” aizsardzības noteikumi. Rojas novadu un Dundagas novadu vieno atrašanās vienotā ūdensobjektā – V 079, nodrošinot atbildīgu rīcību attiecībā uz šī ūdensobjekta piesārņojuma kontroli.

4. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS

4.1. KULTŪRAS UN VĒSTURES PIEMINEKĻI

Rojas novadā atrodas 6 valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi. 2/3 no visiem pieminekļiem ir arheoloģijas pieminekļi. Valsts nozīmes kultūras pieminekļu izvietojums shematiski parādīts 1.KARTOSHĒMĀ.

PIEMINEKĻA NOSAUKUMS	PIEMINEKĻA VĒRTĪBAS GRUPA	VALSTS AIZSARDZĪBAS NR.
Pūrciema apmetne	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis	2251
Kancele (Kaltenes luterāņu baznīcā)	Valsts nozīmes mākslas piemineklis	4334
Ērģeles (Kaltenes luterāņu baznīcā)	Valsts nozīmes mākslas piemineklis	4335
Ģipkas luterāņu baznīca	Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis	8842
Baķu Baznīcas kalns – kulta vieta	Vietējās nozīmes arheoloģijas piemineklis	2252
Tromeļa pils – viduslaiku nocietinājuma vieta	Vietējās nozīmes arheoloģijas piemineklis	2253
Rojas senkapi	Vietējās nozīmes arheoloģijas piemineklis	2254

6.TABULA

Rojas novada kultūras pieminekļi.

Avots: Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija

Pūrciema apmetne

Kancele (Kaltenes luterāņu baznīcā)

9.ATTĒLS

Zīmīgāko kultūras pieminekļu fotogrāfijas.
Foto: SIA „Smilšu pilis”

10.ATTĒLS

Zīmīgāko kultūras pieminekļu fotogrāfijas.
Foto: SIA „Smilšu pilis”

Ērģeles (Kaltenes luterāņu baznīcā)

Baķu baznīcas kalns

11.ATTĒLS

Zīmīgāko kultūras pieminekļu fotogrāfijas.
Foto: SIA „Smilšu pilis”

12.ATTĒLS

Zīmīgāko kultūras pieminekļu fotogrāfijas.
Foto: www.anciensites.eu

Ģipkas luterāņu baznīca

13.ATTĒLS

Zīmīgāko kultūras pieminekļu fotogrāfijas.
Foto: www.lalb.lv

Pūrciema apmetne jeb Pūrciema Baltā kāpa ir apmēram 20 metrus augsta. Tā veidojusies pirms 6000 gadiem – Baltijas jūras priekšteces – Litorīnas jūras laikā un ir nesalīdzināmi vecāka par pašreizējās jūras veidotajām kāpām.

Kaltenes luterāņu baznīca ir būvēta 1704. gadā un pārbūvēta 1848.—1896. gadā. 1915. gadā Pirmā pasaules kara laikā baznīca tiek izpostīta. 1921. gadā Kaltenes baznīca tiek atjaunota. Ērģeles būvējis ērģeļu speciālists Augusts Martins 1843.g., un tās sākotnēji uzstādītas Gulbenes baznīcā. Bet

1943.gadā tās pārdotas un pārvestas uz Kaltenes baznīcu. Šīs ērģeles ir vecākais līdz mūsu dienām saglabājies A.Martina būvētais instruments.

Baķu baznīcas kalns - sena kulta vieta, kas mūsdienās ne ar ko īpaši neizceļas apkārtējā reljefā, zināms kā vieta, kur kādreiz bijusi koka baznīciņa. Zināms nostāsts, ka kalnā nogrimusi baznīca.

Tromeļa pils – viduslaiku nocietinājuma vieta atrodas uz augstas kāpas Baķupītes kreisajā krastā. Tā esot piederējusi laupītājam Tromelam, kurš esot darbojies 14.gs. Kuģi pie Melnsila gaidījuši ceļavēju, lai varētu apbraukt netālo Kolkasragu. Tromels kuģus aplaupījis un salaupītos dārgumus noglabājis pils pagrābos. Pils vieta un mūri esot bijuši redzami vēl 19.gs beigās un 20.gs. sākumā, kad vietējie iedzīvotāji akmeņus un ķieģeļus izmantojuši māju būvē.

Ģipkas luterāņu baznīca kā akmens mūra baznīca ar 350 sēdvietām tika uzbūvēta 1860. gadā. Pēc Otrā pasaules kara tornī atradās Dundagas mežsaimniecības uguns novērošanas postenis. 1979. gada 1. septembrī ēkā nenoskaidrotu iemeslu dēļ izcēlās ugunsgrēks, pēc kura palika tikai izdeguši baznīcas mūri. 1990. gadā draudze atjaunoja savu darbību. 1992. gadā sākās baznīcas renovācija. 1997. gadā tika pabeigta jumta konstrukcija un iesegums.

Rojas novadā tiek izcelti un īpaši atzīmēti arī **tautas celtniecības un kultūrvēsturiskie objekti**:

APDZĪVOTĀ VIETA	OBJEKTA NOSAUKUMS	PIEZĪMES
Melnis	<i>Aizklāņu sēta</i>	dzīvojuši lībiešu zvejnieki Rozefeldi
Roja	<i>bijusī krogus ēka</i>	vēlāk – šaursliežu dzelzceļa stacijas ēka
	<i>Ēka Krasta ielā 20</i>	kuģu īpašnieku Mucenieku dzimtas māja, te dzīvojusi grafiķe Marija Muceniece – Indusa. No 1945. līdz 1961. bijusi Rojas pamatskola.
	<i>Ilmati</i>	barona vasarnīcas ēka, parks
Kaltene	<i>Dūcumi</i>	
	<i>Kaulu māju sēta, klētiņa</i>	uzbūvēti 25 burinieki
	<i>Maizītes</i>	uzbūvēti 16 burinieki, dzimis kuģu būvētājs, kapteinis Jānis Štāls
	<i>Burlīņu māju klēts ar avotu</i>	
	<i>Caurnāšu māju klēts</i>	
	<i>Kaltenes klubs</i>	bijusī Nogales barona vasarnīca

7.TABULA

Tautas celtniecības un kultūrvēsturiskie objekti
Avots: Rojas novada dome

IEDZĪVOTĀJI

5. APDZĪVOJUMS

5.1. APDZĪVOJUMS, CIEMU STRUKTŪRA, CIEMU ROBEŽAS

Valsts, reģiona vai pašvaldības apdzīvojums ir iedzīvotāju dzīves vietu sadalījums tās teritorijā un vienlaikus arī šo dzīves vietu organizācija teritoriālā sistēmā. Apdzīvojumu raksturo apdzīvoto vietu un iedzīvotāju skaits teritorijā, kā arī tajā esošo apdzīvoto vietu tips un starp tām pastāvošo saikņu intensitāte un veidi.

Rojas novada teritorija sastāv no 2 galvenajiem apdzīvotu vietu tipiem:

- kompaktas un salīdzinoši kompaktas apdzīvotas vietas - ciemi (Roja, Rude, Kaltene, Melnsils, Valgalciems, Ģipka, Žocene, Aizklāņi un Pūrciems),
- viensētas vai retinātas viensētu grupas.

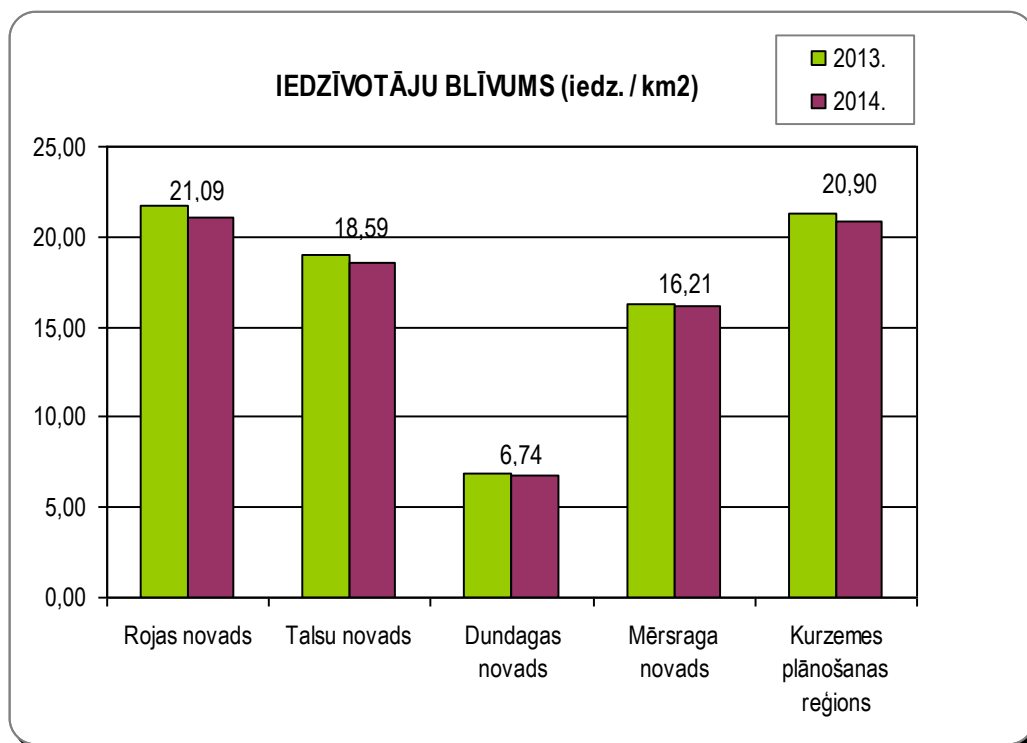
Rojas ciemam ir daudz pilsētai raksturīgu iezīmju – daudzdzīvokļu nami, daudz publisko pakalpojumu objektu, labi attīstīta inženierinfrastruktūra.

Rude ir tipisks kompakts ciems ar daudzdzīvokļu ēkām un pietiekoši labi attīstītu inženierinfrastruktūru.

Pārējie 7 ciemi ir **jūrmalciemi**, kur apbūve pārsvarā izvietota starp lielceļu un jūru. Tas vēsturiski saistīts ar dabas apstākļu īpatnībām un iedzīvotāju nodarbošanos. Piejūras ciemos saimnieciskā darbošanās vēsturiski bijusi saistīta, galvenokārt, ar jūru – zvejniecību, jūrniecību, vēlāk arī ar atpūtu.

LR RAPLM apstiprinājusi Rojas novada Aizklāņu, Melnsila, Ģipkas, Žocenes, Rojas un Valgalciema ciemu robežas MK noteiktajā kārtībā 15.09.2006., Pūrciema un Kaltenes ciemu robežas - 05.02.2007. Rudes ciema robežas apstiprinātas Rojas pagasta teritorijas plānojumā 26.03.2007.

Vidējais iedzīvotāju blīvums novadā ir 21,09 iedzīvotāji uz 1 km², kas ir apmēram 3 reizes vairāk nekā reti apdzīvotajā kaimiņū – Dundagas pagastā (Dundagas novadā).

14. ATTĒLS

Iedzīvotāju blīvums Rojas, Talsu, Dundagas un Mērsraga novados, Kurzemes plānošanas reģionā. Avots: ww.raim.gov.lv

Pastāvīgo iedzīvotāju skaits Rojas novada ciemos:

CIEMS/ APDZĪVOTĀ VIETA	IEDZĪVOTĀJU SKAITS					
	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. (sāk.)	2015. (sāk.)
Roja	2715	2622	2622	2608	2542	2529
Rude	728	748	748	665	69451	622
Kaltene	415	383	383	369	363	360
Melnšils	190	176	176	182	175	157
Valgalciems	176	164	164	159	149	141
Čipka	157	146	146	123	103	99
Žocene	36	35	35	36	34	32
Aizklāņi	34	31	31	36	34	34
Pūrciems	31	35	35	37	40	35
KOPĀ	4482	4340	4340	4302	4201	4130

8.TABULA

Pastāvīgo iedzīvotāju skaits Rojas novada ciemos

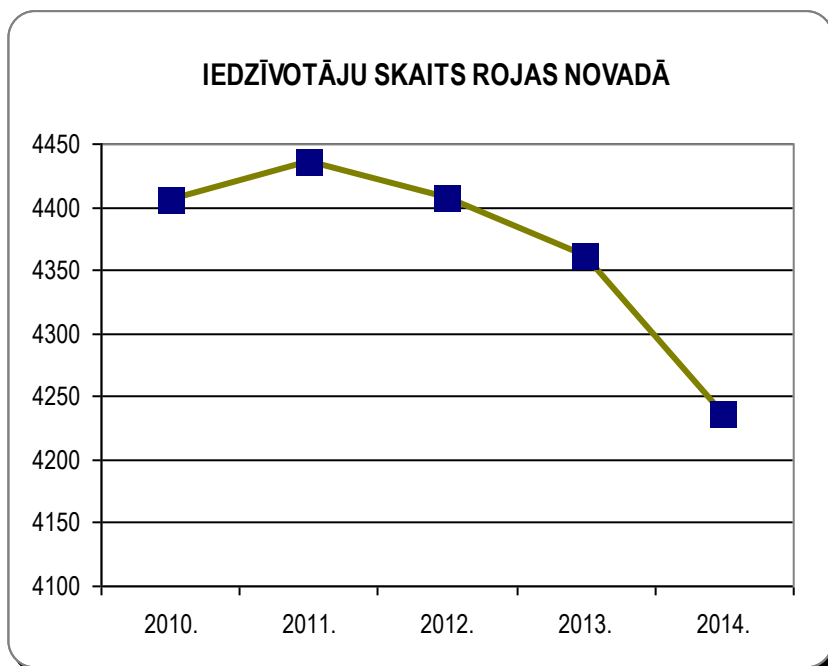
Avots: Rojas novada pašvaldības dati

Aptuveni 60 – 62% novada iedzīvotāju dzīvo novada centrā – Rojas ciemā. Tomēr vasaras sezonas laikā iedzīvotāju skaits Rojas novada ciemos palielinās par 2000 – 3500 iedzīvotājiem, iedzīvotāju skaitam tieši piekrastes ciemos palielinoties aptuveni 2 reizes. Skatīt 2.KARTOSHĒMU.

5.2. DEMOGRĀFISKAIS RAKSTUROJUMS

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem 01.01.2015. Rojas novadā dzīvoja 4186 iedzīvotāji, 2013.gadā 47,26% no visiem iedzīvotājiem bija vīrieši un 52,74% sievietes.

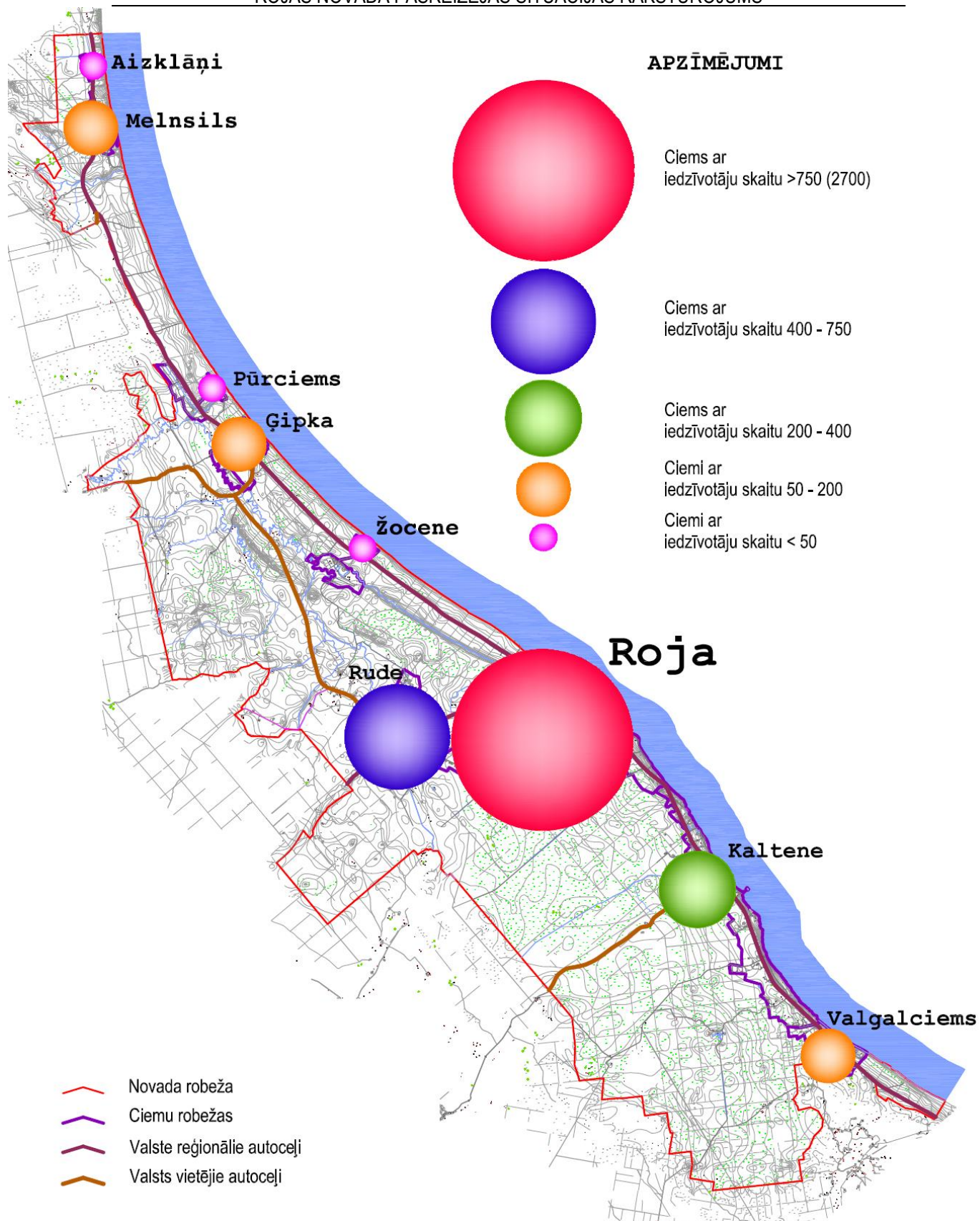
Iedzīvotāju skaita izmaiņas ir atkarīgas gan no mehāniskās kustības, gan no dabiskās kustības. Kopš 2012.gada iedzīvotāju skaits novadā ir samazinājies par 3,9%, taču šāda tendence ir novērojama arī Latvijā un Kurzemē kopumā (kopš 2012.gada iedzīvotāju skaits valstī ir samazinājies par 1.7%, Kurzemē – par 3,1%, apliecinot lielāku iedzīvotāju migrāciju uz Rīgas reģionu.).

15.ATTĒLS

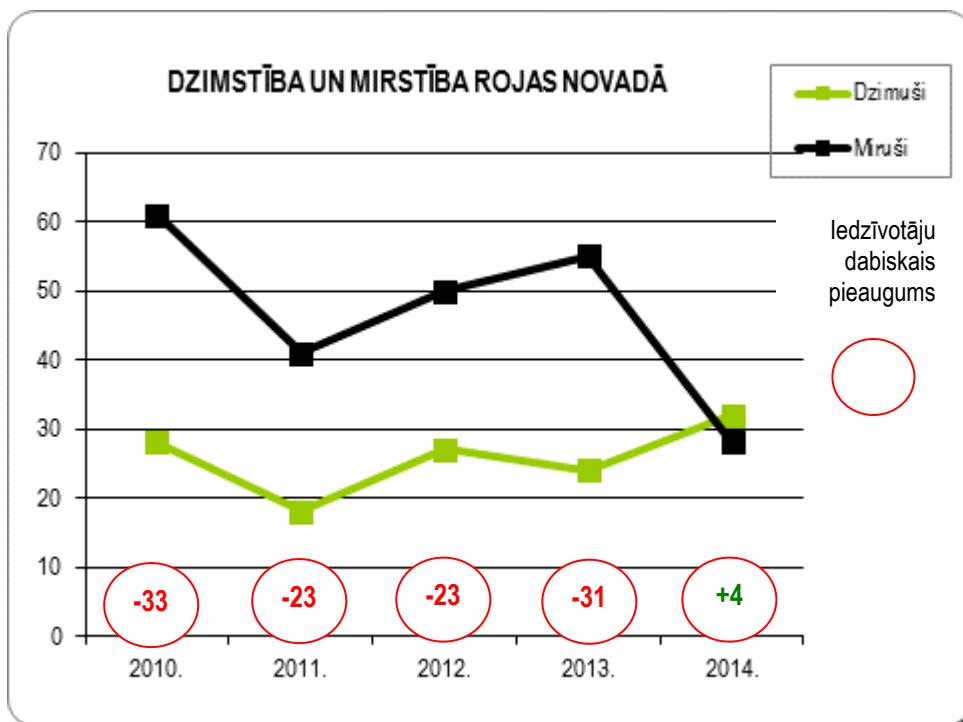
Iedzīvotāju skaita izmaiņas Rojas novadā

Avots: PMLP dati

2. KARTOSHĒMA Rojas novada apdzīvojuma shēma
 Avots: Rojas novada pašvaldība

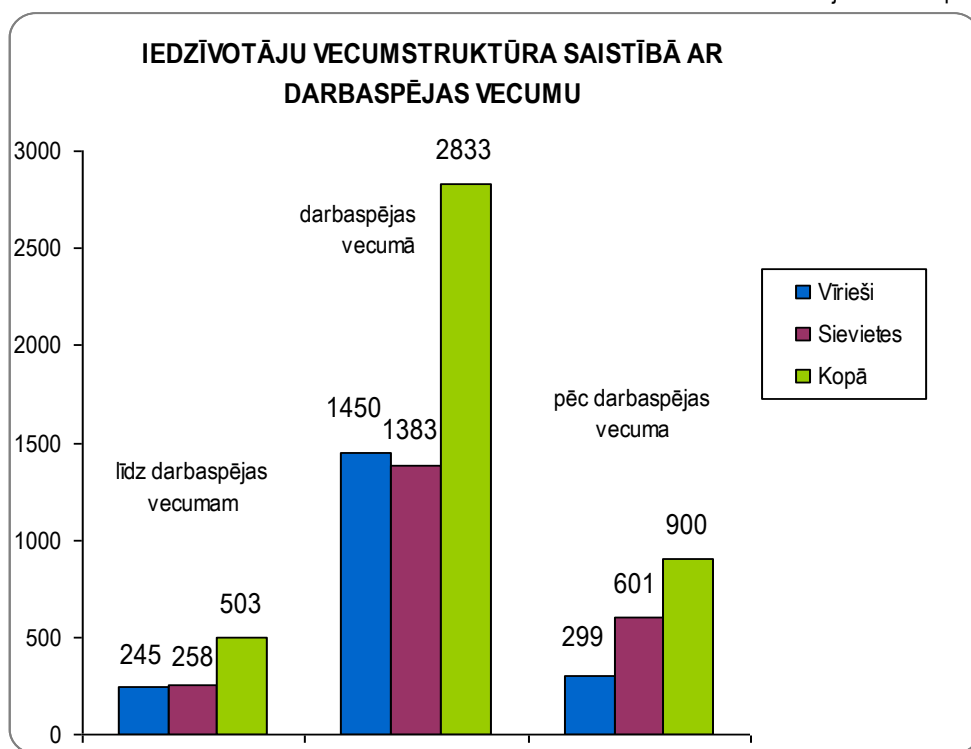
Iedzīvotāju dabiskais pieaugums Rojas novadā ir negatīvs, t.i. mirstība pārsniedz dzimstību:

16.ATTĒLS

Iedzīvotāju dabiskais pieaugums Rojas novadā

Avots: Rojas novada pašvaldības dati

17.ATTĒLS

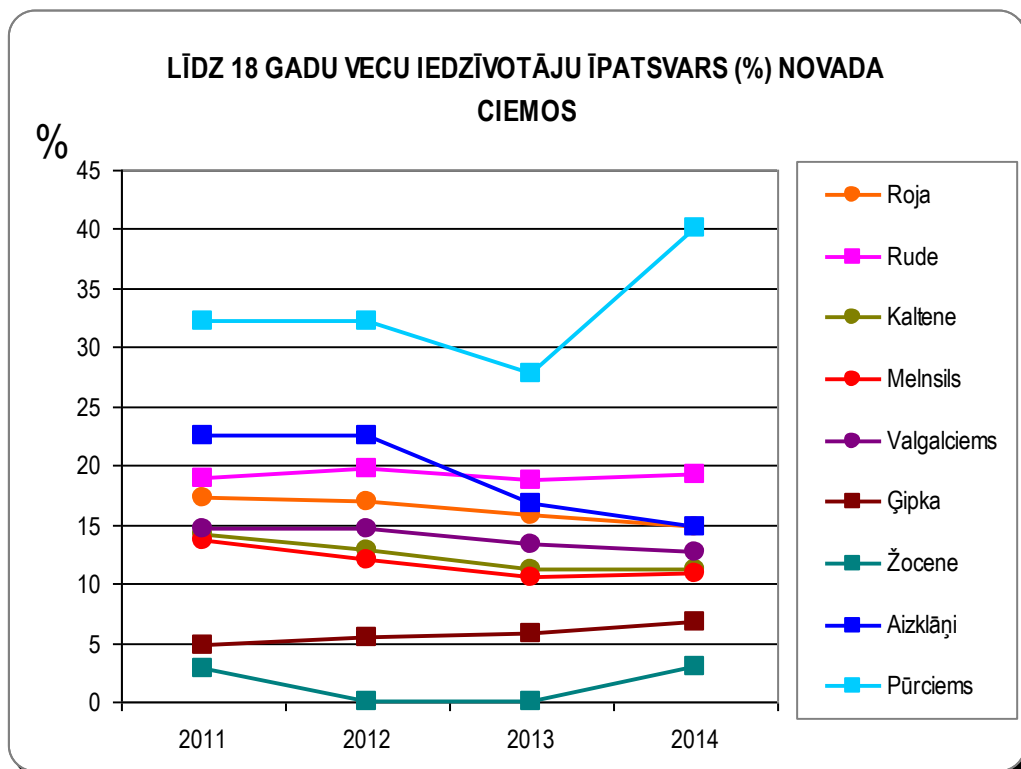
Iedzīvotāju vecumstrukturā saistībā ar darbaspējas vecumu 2014.gads

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Rojas novada ciemos ir nedaudz atšķirīgs iedzīvotāju īpatsvars pa galvenajām vecumu grupām. Shematiski 3 diagrammās parādītas vecuma grupas līdz 18 gadiem, darbaspējas vecumā (no 18 gadiem līdz pensijas vecumam) un pensijas vecumā. Būtiskākās atšķirības dažādos ciemos ir vecuma grupās pirms un pēc darbaspējas vecuma. Izteikti lielāks jauno iedzīvotāju īpatsvars ir Pūrciemā, izteikti

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

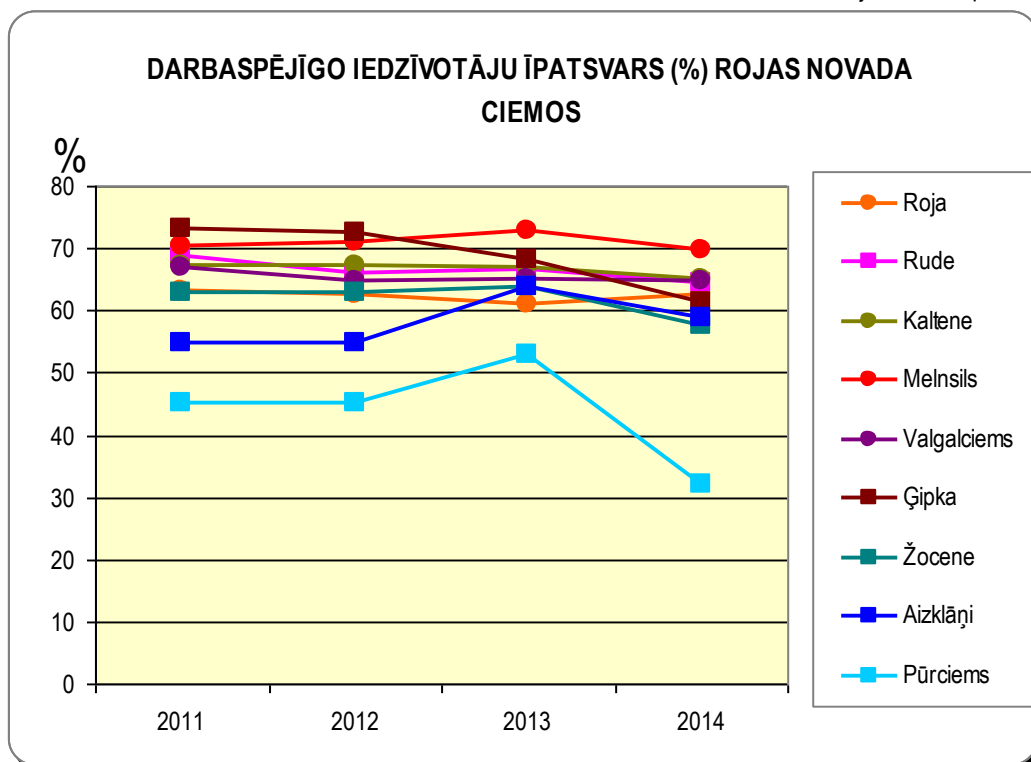
mazāks – Žocenē un Ģipkā. Savukārt Žocenē ir izteikti lielāks pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars. Pūrciemā ir ar citiem ciemiem salīdzinoši mazāks iedzīvotāju skaits darbaspējas vecumā.

18.ATTĒLS

Līdz 18 gadu vecu iedzīvotāju īpatsvars (%) novada ciemos 2013.gadā.

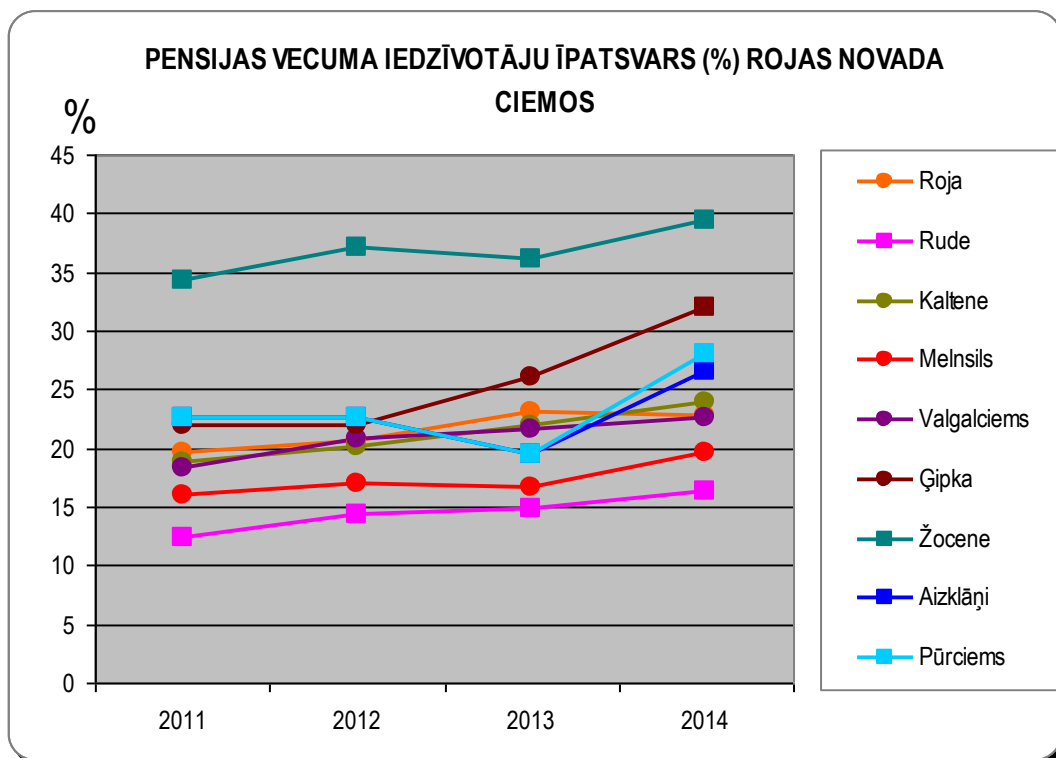
Avots: Rojas novada pašvaldības dati

19.ATTĒLS

Darbaspējīgo iedzīvotāju (no 18 gadu vecuma līdz pensijas vecumam) īpatsvars (%) novada ciemos 2013.gadā.

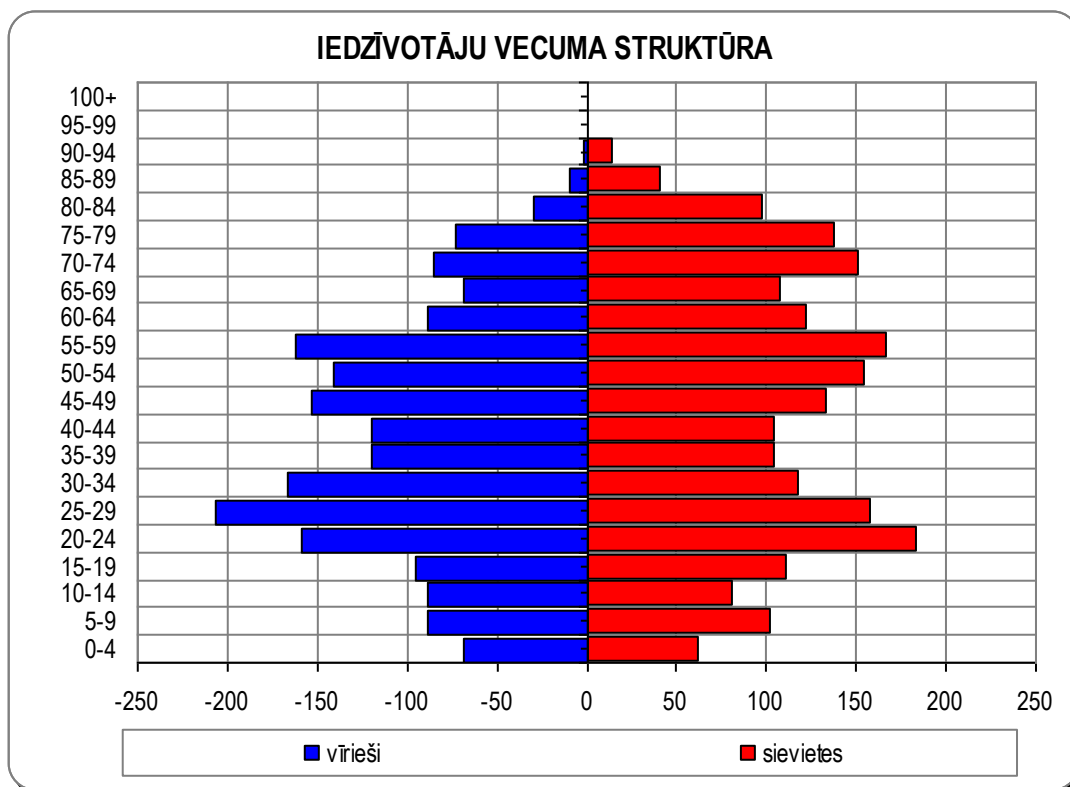
Avots: Rojas novada pašvaldības dati

20.ATTĒLS

Pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars (%) novada ciemos 2013.gadā.

Avots: Roja novada pašvaldības dati

Iedzīvotāju vecuma struktūras tendences Roja novadā ir neiepriecinošas, - vērojams samērā izteikts iedzīvotāju deficīts vecumā no 0 – 14 gadiem, kas rada darbaspējīgo iedzīvotāju deficītu pēc 15 – 20 gadiem. Novadā ir ievērojams sieviešu īpatsvara pārsvars vecuma grupās no 70 – 89 gadiem. Modelējot iedzīvotāju skaita izmaiņas turpmākajos 20 gados, ņemot vērā gada laikā dzimušo bērnu skaitu sievietēm attiecīgajā vecumā vidēji pēdējos piecos gados un gada laikā mirušo skaitu pret vidējo attiecīgās grupas iedzīvotāju skaitu, (izmantojot Centrālās statistikas pārvaldes datus), un pieņemot, ka migrācijas tendences un dzimstības tendences saglabājas iepriekšējā apjomā, iedzīvotāju skaitam ir tendence pakāpeniski samazināties, (22.attēls). Stabilizēt iedzīvotāju skaitu iespējams, paaugstinot dzimstības koeficientu, samazinot migrācijas tempus un piesaistot piekrastes ciemu vasaras sezonas iedzīvotājus.

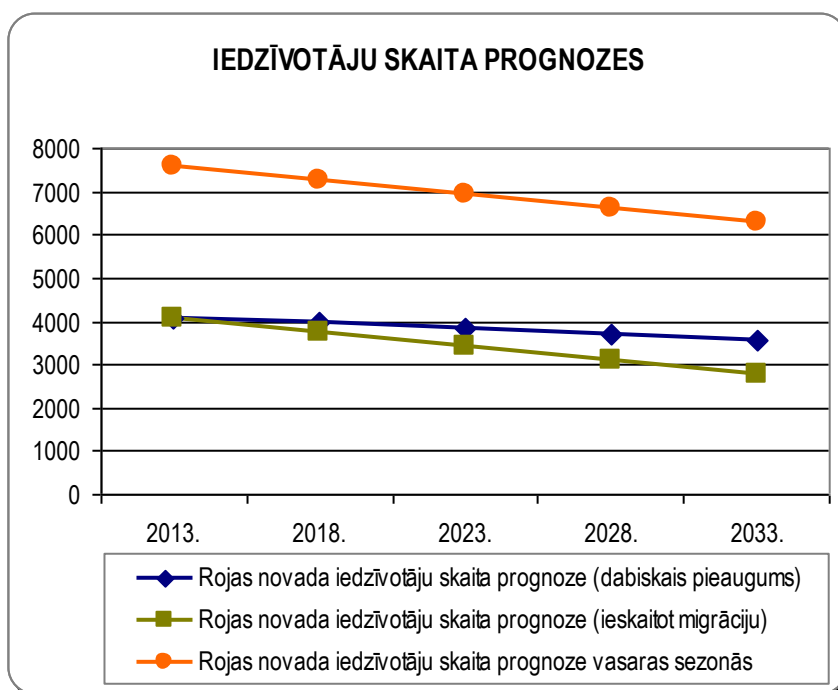

21.ATTĒLS

Iedzīvotāju vecumstruktūra Rojas novadā 2013.gadā

Avots: Rojas novada pašvaldības dati

Iedzīvotāju vecuma sastāvs un sakarības starp galvenajām vecuma grupām lielā mērā nosaka pašvaldības demogrāfisko un sociālekonomisko potenciālu. Komplekss rādītājs iedzīvotāju struktūras raksturošanai ir demogrāfiskās slodzes līmenis, kuru aprēķina kā iedzīvotāju līdz un virs darbaspējas vecumam skaitu uz 1000 iedzīvotājiem darbaspējas vecumā. Demogrāfiskās slodzes rādītājs Rojas novadā ir labāks nekā vidējais rādītājs Latvijā, Kurzemē un apkārtējās pašvaldībās, (skatīt 23.attēlā).

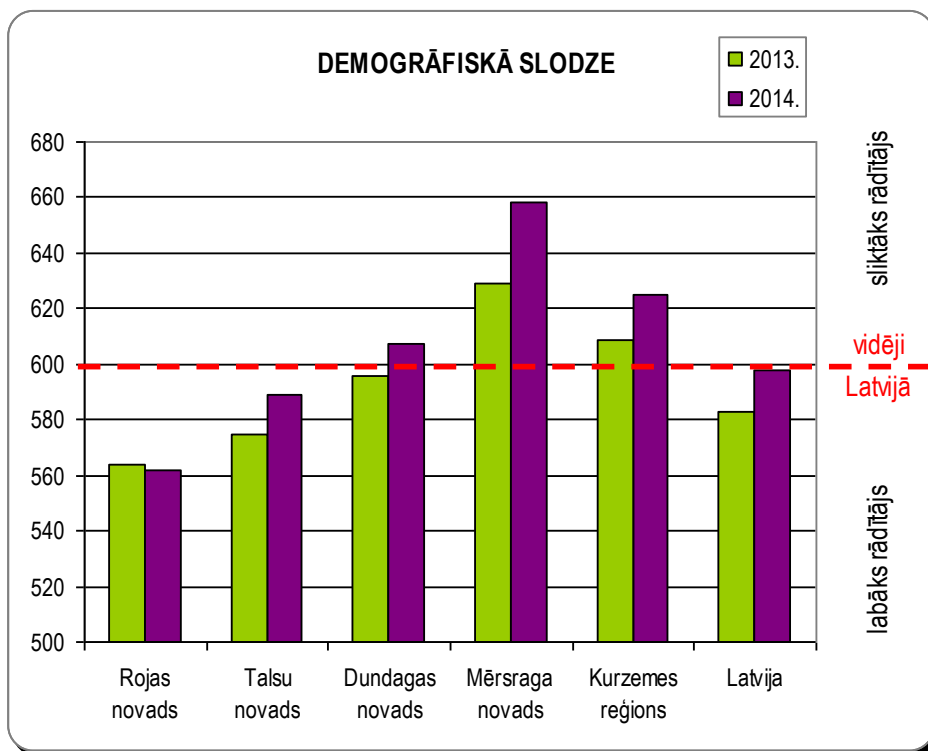

22.ATTĒLS

Iedzīvotāju skaita prognozes

Rojas novadā

 Avots: Izmantoti CSP dati un
Rojas novada pašvaldības dati

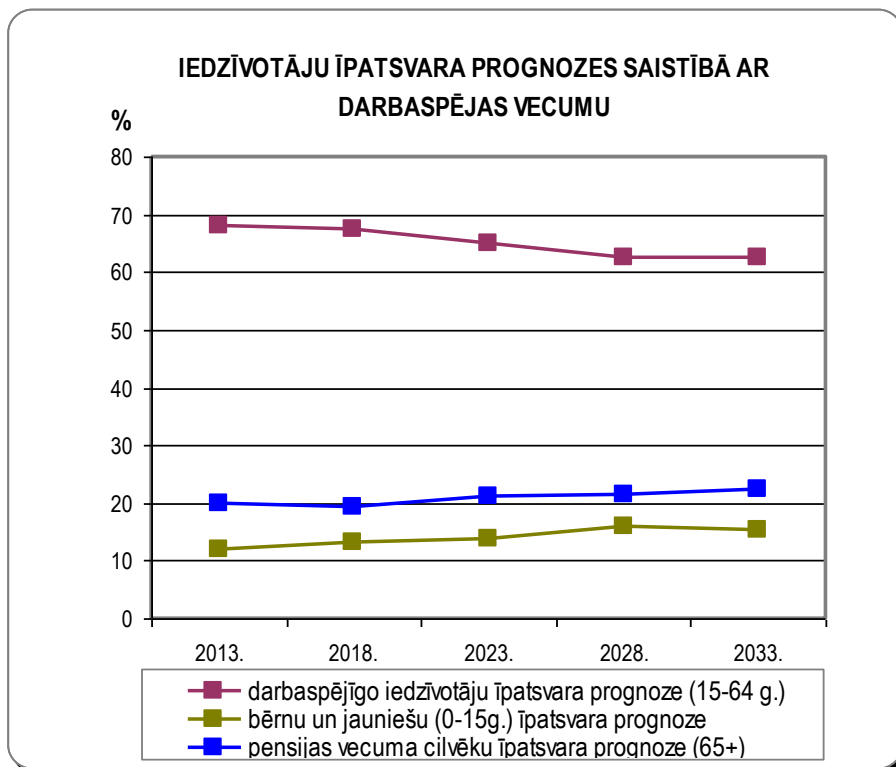

23.ATTĒLS

Demogrāfiskās slodzes līmenis Rojas novadā, kaimiņu pašvaldībās, Kurzemes reģionā un Latvijā.

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

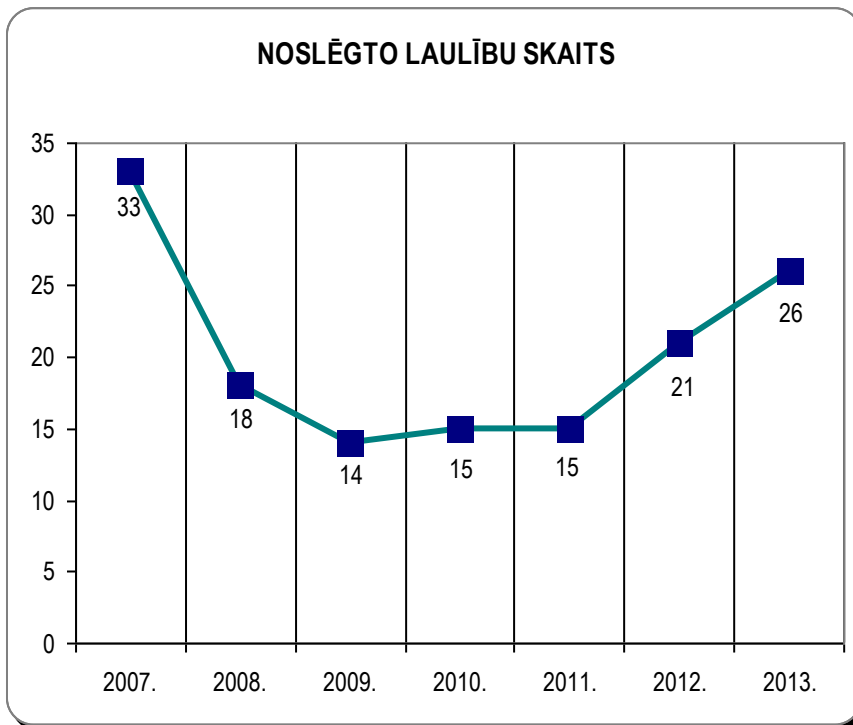
Novadā paredzams darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju īpatsvara samazinājums tuvākajos 20 gados. Ņemot vērā to, ka pakāpeniski tiek palielināts pensionēšanās vecums, prognozes veiktas vecuma grupai no 15 – 64 gadiem.

24.ATTĒLS

Prognozējamās iedzīvotāju īpatsvara izmaiņas (%) saistībā ar darbaspējas vecumu. Avots: Izmantoti Rojas novada pašvaldības dati

2013.gadā Rojas novadā tika noslēgtas 26 laulības, un kopumā tas ir samērā līdzīgs ar ikgadējiem rādītājiem. 2007.gadā novadā tika noslēgtas 33 laulības un, tāpat kā Latvijā kopumā, šajā gadā tika sasniegts augstākais rādītājs kopš neatkarības atjaunošanas. Zīmīgi, ka pēdējo 3 gadu laikā (no 2011. – 2013. gadam) novadā šķirta tikai viena laulība.

25.ATTĒLS

Noslēgto laulību skaits Rojas novadā 2007. – 2013.

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Etniskais sastāvs Rojas novadā ir ļoti vienvēidīgs, jo 94,1% no visiem iedzīvotājiem ir latvieši. Otra lielākā pārstāvētā tautība ir krievi, kas veido 3,0% no visiem iedzīvotājiem, savukārt pārējās tautības (ukraiņi, poļi, baltkrievi, lietuvieši un citi) veido 2,9% no novada iedzīvotājiem.

5.3. APDZĪVOJUMA JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentiem Kurzemes piekrastē apdzīvojuma vēlamā attīstība organizējama ciemos, savukārt ārpus piekrastes saglabājams tradicionālais lauku apdzīvojuma veids, veicinot disperso (viensētu) apdzīvojuma attīstību lauku teritorijās.

Apdzīvojuma struktūras dinamiskai attīstībai paredzama un veicināma specializēšanās, tās atšķirīgā ekonomiskā un kultūras potenciāla stiprināšana.

Visā Kurzemes plānošanas reģionā tiks atbalstīta un veicināta līdzsvarota policentriskā attīstība, balstoties uz reģiona attīstības centriem. Līdzsvarota policentriska attīstība palīdzēs celt labklājību, stiprināt ekonomiku un sociālo kopienu veidošanos, paturēt un, kur nepieciešams, palielināt iedzīvotāju skaitu stratēģiskajās vietās.

Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona nostādnēm apdzīvojuma centriem ir izšķiroša loma pakalpojumu nodrošināšanā saviem iedzīvotājiem, kā arī apkaimes lauku teritoriju iedzīvotājiem. Viena no Kurzemes plānošanas reģiona plānotajām rīcībām ir panākt visu iedzīvotāju augsta dzīves līmeņa nodrošinājumu neatkarīgi no dzīves vietas, radot līdzvērtīgus apstākļus nokļūšanai līdz visu līmeņu centriem visiem iedzīvotājiem, īpaši laukos.

Kurzemes piekrastes ciemi ir nacionālas nozīmes kultūras mantojums.

Nemot vērā prognozētās klimata izmaiņas un jūras līmeņa celšanos, kā arī krasta noskalošanās riska pieaugumu, ciemu teritoriju paplašināšana gar piekrasti ir ierobežojama; nepieciešamības gadījumā tā plānojama virzienā uz sauszemi.

5.4. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM APDZĪVOJUMA JOMĀ

Saskares punkti ar Talsu novadu:

Valgalciems robežojas ar Talsu novada Vandzenes pagasta Uguņciema attālāko daļu no Uguņciema centra. Risinot abu ciemu teritoriju attīstības jautājumus, vēlama abu pašvaldību kopdarbība.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Piekrastes ciemu problēmas un tendences Mērsraga novadā un Rojas novadā ir līdzīgas – ciemiem pēdējos gados ir tendence kļūt par sezonas rakstura apdzīvojamajām vietām ar krasām iedzīvotāju skaita izmaiņām dažādos gadalaikos.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Piekrastes ciemu problēmas un tendences Rojas novadā un Dundagas novadā ir līdzīgas – ciemiem pēdējos gados ir tendence kļūt par sezonas rakstura apdzīvojamajām vietām ar krasām iedzīvotāju skaita izmaiņām dažādos gadalaikos. Dundagas novada Kolkas pagasta piekrastes ciemu attīstība līdzīgi Rojas novada piekrastes ciemu attīstībai paredzama iekšzemes virzienā. Rojas novada Melsila ciems un Dundagas novada apdzīvotā vieta Dūmele atrodas salīdzinoši nelielā attālumā, radot iespēju paplašināt pakalpojumu loku.

EKONOMISKĀ DARBĪBA

6. NODARBINĀTĪBA

6.1. NODARBINĀTĪBA

Analizējot Rojas novada un apkārtējo novadu iedzīvotāju nodarbinātību un salīdzinot to ar Latvijas vidējiem rādītājiem, var secināt, ka Rojas novadā daudz lielāks iedzīvotāju īpatsvars nodarbināti privātajā sektorā, salīdzinot ar Talsu un Dundagas novadiem, kā arī Kurzemes un Latvijas vidējiem rādītājiem.

	Strādājošo skaits	Sabiedriskajā sektorā strādājošo īpatsvars (%)	Privātajā sektorā strādājošo īpatsvars (%)
Latvija	707300	34,5	65,5
Kurzemes reģions	79000	33,5	66,5
Rojas novads	1300	19,5	80,5
Talsu novads	7900	36,8	63,2
Dundagas novads	1200	39,3	60,7
Mērsraga novads	700	16,3	83,7

9.TABULA

Strādājošo skaits pamatdarbā 2012.gadā

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Rojas novada nodarbināto iedzīvotāju vidējās darba samaksas *neto* rādītāji ir vieni no mazākajiem, salīdzinot ar apkārtējiem novadiem, un ir tikai aptuveni 57%, salīdzinot ar vidējiem rādītājiem Latvijā.

	2011.	2012.	2013.
Latvija	506	525	554
Rojas novads	282	298	325
Talsu novads	422	423	437
Dundagas novads	298	287	297
Mērsraga novads	359	387	403

10.TABULA

Vidējā darba samaksa neto (EUR) no 2011. – 2013.gadam

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

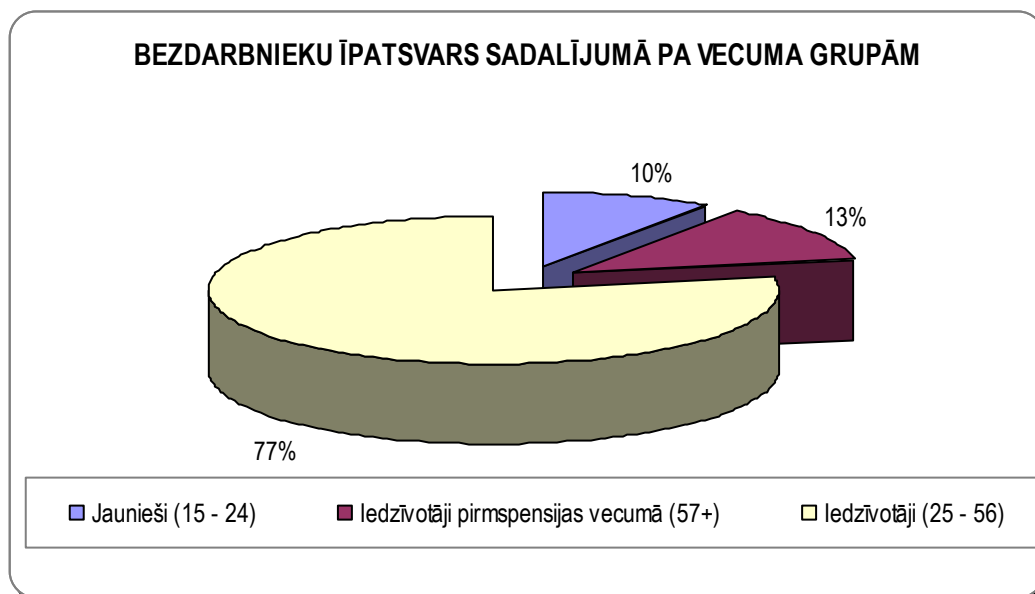
Saskaņā ar vienotās datu sistēmas RAIM datiem Rojas novadā reģistrētais bezdarba līmenis ir zemāks nekā kaimiņu pašvaldībās, Kurzemes reģionā un Latvijā. Tomēr Rojas un Dundagas novadā raksturīgi tas, ka bezdarba līmenis vasaras mēnešos ir aptuveni 3 reizes augstāks, kas izskaidrojams ar zivju pārstrādes uzņēmumu darba sezonālo raksturu.

	2011.	2012.	2013.
Latvija	8,84%	7,18%	7,52%
Kurzemes reģions	9,02%	7,32%	7,93%
Rojas novads	6,13%	4,0%	4,19%
Talsu novads	9,55%	7,88%	8,61%
Dundagas novads	5,21%	4,41%	4,25%
Mērsraga novads	6,82%	5,04%	5,14%

11.TABULA

Bezdarba līmenis (%) Rojas novadā, kaimiņu pašvaldībās, Kurzemes reģionā un Latvijā vidēji,

Avots: www.raim.gov.lv

26.ATTĒLS

Bezdarbnieku sadalījums pa vecuma grupām 2014.gada 31.jūlijā

Avots: Nodarbinātības valsts aģentūra

2014.gada 31.jūlijā 68,75% no visiem bezdarbniekiem ir sievietes, savukārt 7,64% no visiem bezdarbniekiem ir ilgstošie bezdarbnieki. No visiem pirmspensijas vecuma bezdarbniekiem 2014.gada 31.jūlijā 80,56% ir sievietes.

Nodarbināto, bezdarbnieku un darba meklētāju kvalifikācijas paaugstināšanas, pārkvalifikācijas un apmācību pasākumus Rojas novadā organizē Nodarbinātības valsts aģentūras Talsu nodaļa.

6.2. NODARBINĀTĪBAS JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona plānošanas dokumentiem ir būtiski svarīgi, lai politika, kas attiecas uz nodarbinātību, infrastruktūru, mājokli un investīcijām, pamatā tiktu noteikta saskaņā ar ilgtspējīgas līdzsvarotības principiem. Dokumentos uzsvērts, ka *lauku* attīstībai jānotiek kā daudzfunkcionālam, daudzveidīgam, līdzsvarotam un noturīgam procesam, kas ietvertu nodarbinātības dažādošanu un tehnoloģisku modernizāciju, ievērojot tradīcijas, mentalitāti un novadu atšķirības.

Uzsverot vides lomu, Kurzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums norāda, ka vide ir vērtīga gan pati par sevi, gan kalpo kā ekonomikas un sociālais pamatlīdzeklis, nodrošinot dabas resursus, un esot nodarbinātības avots.

Īpaša vērība veltāma sadarbības izveidei, īpaši nodarbinātības un pakalpojumu sasniedzamības jomā.

Nodarbinātības un darbaspēka mobilitātes veicināšanai Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti paredz sadarbības stiprināšanu ar uzņēmumiem jauniešu vasaras nodarbinātības nodrošināšanai un apmācības nodarbināto iedzīvotāju kvalifikācijas paaugstināšanai.

6.3. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM NODARBINĀTĪBAS JOMĀ

Saskares punkti ar Talsu novadu:

Atbilstoši 2014.gadā veiktās iedzīvotāju aptaujas rezultātiem, gandrīz 1/3 daļa novada darbaspējīgo iedzīvotāju strādā darbavietās ārpus Rojas novada – liela daļa no tiem – Talsu novadā. Liela daļa Ģipkā atrodošā zivju pārstrādes uzņēmuma darbinieku ir Talsu novada iedzīvotāji. Talsu novada iedzīvotāji

strādā Rojas novadā kā speciālisti – piemēram, 31% Rojas Mūzikas un mākslas skolu pedagogu ir no Talsu novada.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Atbilstoši 2014.gadā veiktās iedzīvotāju aptaujas rezultātiem, gandrīz 1/3 daļa novada darbaspējīgo iedzīvotāju strādā darbavietās ārpus Rojas novada – neliela daļa no tiem – arī Mērsraga novadā. Mērsraga ostas attīstība rada uzņēmējdarbības un nodarbinātības iespējas arī Rojas novada iedzīvotājiem.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Līdzīgi kā Rojas novadā – Dundagas novadā liela daļa iedzīvotāju nodarbināti zivju apstrādē. Abiem novadiem ir līdzīgi bezdarba līmeņa rādītāji. Tā kā zivju apstrādes uzņēmumam SIA „Līcis 93” ir ražotnes gan Rojas novadā, gan Dundagas novada Kolkas pagastā (Ģipkā un Kolkā), šī uzņēmuma pastāvēšana ir ļoti būtiska abu novadu attīstībā.

7. TAUTSAIMNIECĪBAS JOMAS

7.1. NOVADA UZŅĒMUMI

Galvenās uzņēmējdarbības nozares Rojas novadā ir tradicionālā lauksaimniecība, mazumtirdzniecība, zivsaimniecība, mežizstrāde, būvniecība, dažāda veida pakalpojumi, tai skaitā, tūrisma pakalpojumi.

Saskaņā ar Lursoft datiem Rojas novadā Uzņēmumu reģistrā 2014.gadā reģistrēti 310 uzņēmumi. 2012.gadā ekonomiski aktīvi darbojušies 179, Kopš 2010.gada visvairāk sarucis augkopības un lopkopības nozares uzņēmumu skaits (no 41 uz 32). Pārējās nozarēs darbojošos ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits ir salīdzinoši stabils.

Nozare	Uzņēmumu skaits nozarē	Attiecīgās nozares uzņēmumu īpatsvars(%)
Augkopība un lopkopība	32	17,88
Mazumtirdzniecība	19	10,61
Specializētie būvdarbi	12	6,70
Zivsaimniecība	10	5,59
Mežsaimniecība un mežizstrāde	9	5,03
Pārtikas produktu ražošana	8	4,47
Automobiļu tirdzniecība un remonts	8	4,47
Izmitināšana	7	3,91
Veselība un sociālā aprūpe	6	3,35
Sauszemes transporta pakalpojumi	5	2,79
Operācijas ar nekustamo īpašumu	5	2,79
Koksnes izstrādājumu ražošana	3	1,68
Ēku būvniecība	3	1,68
Vairumtirdzniecība	3	1,68
Uzglabāšana un transporta palīgdarbības	3	1,68
Ēdināšana	3	1,68
Juridiskie un grāmatvedības pakalpojumi	2	
Konsultācijas komercdarbībā, vadzinībās	2	
Sporta, izklaides un atpūtas darbības	2	
Tekstilizstrādājumu ražošana	1	
Apģērbu ražošana	1	
Papīra izstrādājumu ražošana	1	
Mēbeļu ražošana	1	
Iekārtu, ierīču remonts	1	
	1	

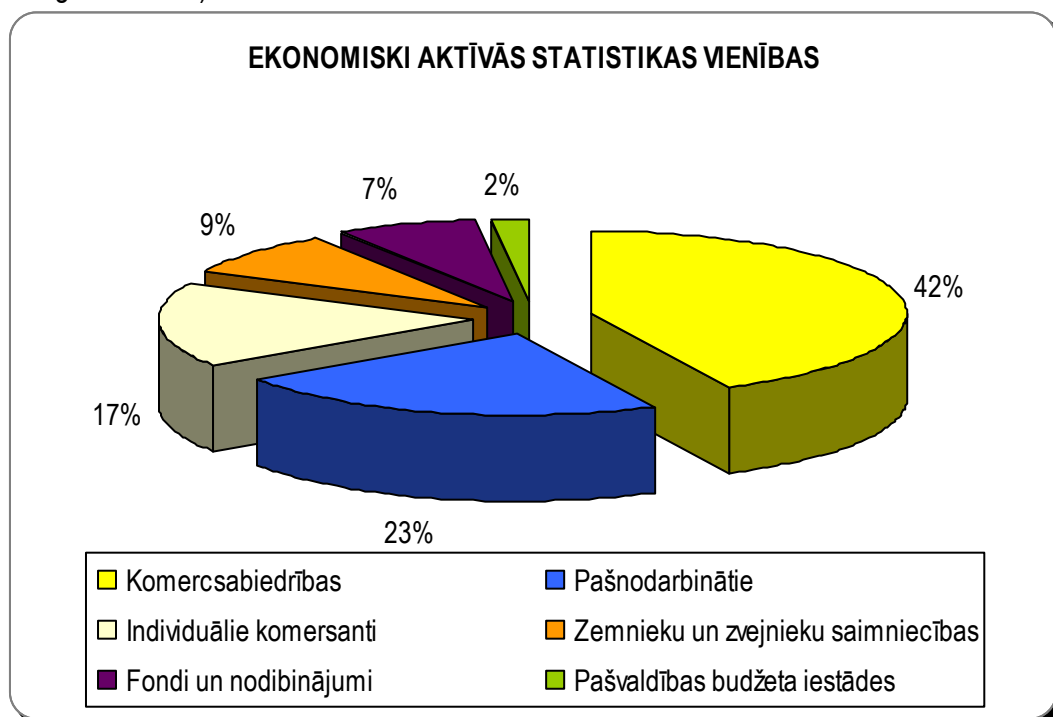
ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Elektroenerģētika, siltumapgāde	1	24,02
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	1	
Veterinārie pakalpojumi	1	
Būvniecības un ainavu arhitektūras pakalpojumi	1	
Izglītība	1	
Radošas mākslinieciskas un izklaides darbības	1	
Sadzīves priekšmetu remonts	1	
Notekūdeņu savākšana un attīrīšana	1	
Inženierbūvniecība	1	
Apdrošināšana	1	
Arhitektūra un inženiertehniskie pakalpojumi	1	
Dažādi neklasificēti individuālie pakalpojumi	21	
Kopā	179	

12.TABULA

Rojas novadā reģistrētās tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistiskās vienības 2012.gadā
Avots: Centrālā statistikas pārvalde

No visām ekonomiski aktīvajām statistikas vienībām Rojas novadā visvairāk ir komercsabiedrību – 42% (pēc 2012.gada datiem).

27.ATTĒLS

Ekonomiski aktīvās statistikas vienības Rojas novadā 2012.gadā
Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Saskaņā ar Lursoft datiem septiņiem no novadā reģistrētajiem uzņēmumiem apgrozījums 2013.gadā bijis lielāks nekā 1 mlj.EUR, t.sk. – trīs uzņēmumiem – lielāks nekā 4 mlj.EUR un vienam uzņēmuma – lielāks nekā 12 mlj.EUR. Gan apgrozījuma apjoma, gan nodarbināto strādnieku skaita ziņā izteikts līderis novadā ir SIA „Līcis 93”, Tomēr tikai aptuveni 30% no novada lielākajā uzņēmumā SIA „Līcis 93” nodarbināto ir Rojas novada iedzīvotāji. Apgrozījuma ziņā lielāko uzņēmumu skaitā jāmin SIA „Randa”, SIA „Zvejnieku saimniecība „Irbe””, SIA „Banga”, SIA „Gamma”, SIA „Rauda”, SIA „Zītari LZ un SIA „A Celtne”.

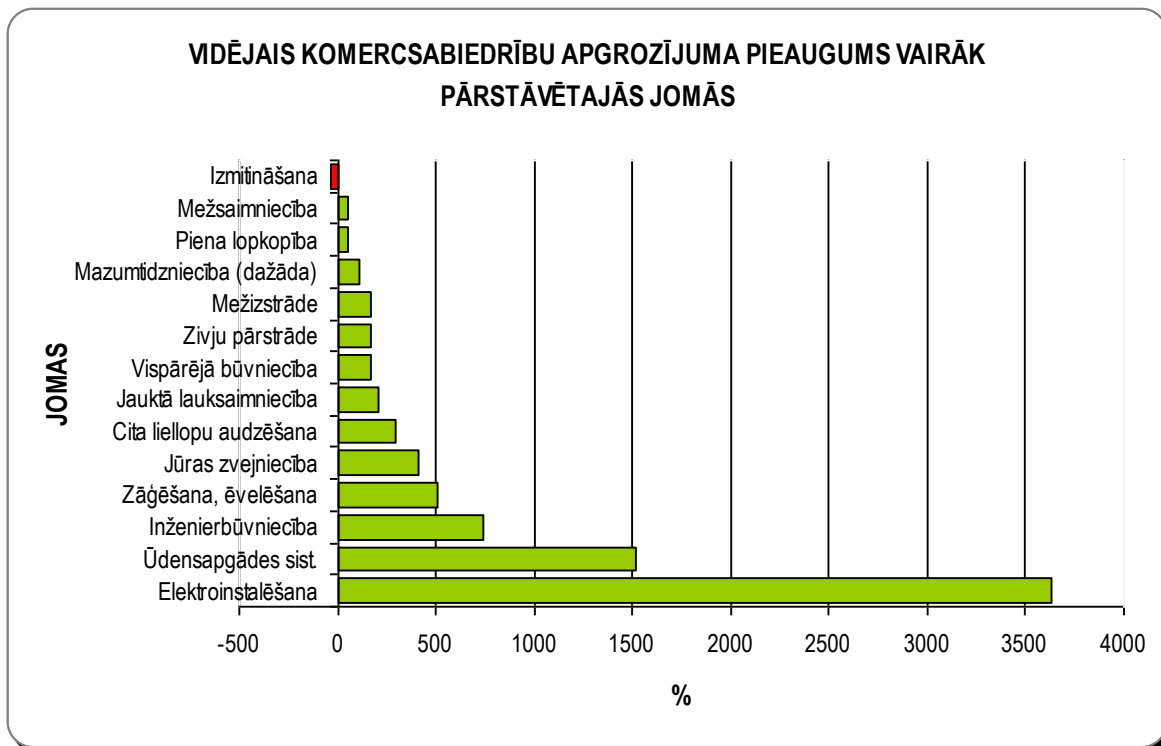
5 no 20 uzņēmumiem ar lielāko apgrozījumu 2013.gadā darbojas nozarē „Zivju, vēžveidīgo un mīkstmiešu pārstrāde un konservēšana”. 5 no 20 uzņēmumiem ar lielāko apgrozījumu 2013.gadā

darbojas nozarē „Jūras zvejniecība”. 2 no 20 uzņēmumiem ar lielāko apgrozījumu 2013.gadā darbojas nozarē „Metālizstrādājumu, krāsu un stikla mazumtirdzniecība specializētajos veikalos”.

Mežistrādē pastarpināti darbojas tikai 1 no 20 uzņēmumiem ar lielāko apgrozījumu 2013.gadā no tiem uzņēmumiem, kas reģistrēti Rojas novadā. Būtisku apjomu mežistrādē Rojas novadā veic a/s „Latvijas Valsts meži”, uzņēmums ar aptuveni 260mlj EUR apgrozījumu gadā, kas nav reģistrēts Rojas novadā.

Tūrisma jomā darbojas tikai 1 no 20 uzņēmumiem ar lielāko apgrozījumu 2013.gadā. Arī lauksaimniecības nozarē darbojas tikai 1 no 20 uzņēmumiem ar lielāko apgrozījumu 2013.gadā.

Vērtējot Rojas novada komercsabiedrību apgrozījuma pieauguma rādītājus laika posmā no 2010. līdz 2012.gadam (saskaņā ar Lursoft datiem), izteikti lielākais apgrozījuma pieaugums šajos gados bijis ar inženierbūvniecību saistītās jomās, bet izteikti mazākais – tūrisma jomā:

28.ATTĒLS

Vidējais komercsabiedrību apgrozījuma pieaugums vairāk pārstāvētajās jomās Rojas novadā laika posmā no 2010. līdz 2012. gadam
Avots: SIA Lursoft

7.2. RAŽOŠANA

2012.gadā ražošanas jomā Rojas novadā darbojas 15 novadā reģistrētie uzņēmumi, no tiem 8 – pārtikas produktu ražošanā. Līdztekus tradicionālajai zivju pārstrādes jomai (lielākie uzņēmumi - SIA „Līcis 93”, SIA „Rānda”, SIA „Banga LTD”, SIA zv/s „Irbe”) un lauksaimnieciskajai ražošanai Rojas novadā darbojas arī papīra izstrādājumu ražotne „Rauda”, notiek koksnes izstrādājumu ražošana (Krasts – R”, „Mazbebrīš”), mēbeļu ražošana, tekstilizstrādājumu ražošana un apģērhu ražošana („Silbroži”).

7.3. LAUKSAIMNIECĪBA

Lauksaimnieciski izmantojamās zemes auglības kvalitāte Rojas novadā ir vidēja – aptuveni 40 balles, Novada aktīvo zemnieku saimniecību nozīmīgākais darbības virziens ir lopkopība. No visas lauksaimniecībā izmantojamās zemes Rojas novadā (2646,0 ha) meliorēti ir 2044 ha jeb 77,25%.

Augkopībā un lopkopībā iesaistīto aktīvo uzņēmējdarbības veicēju dalījums pēc uzņēmējdarbības formas rāda, ka 2012.gadā skaita ziņā visvairāk bija pašnodarbināto.

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

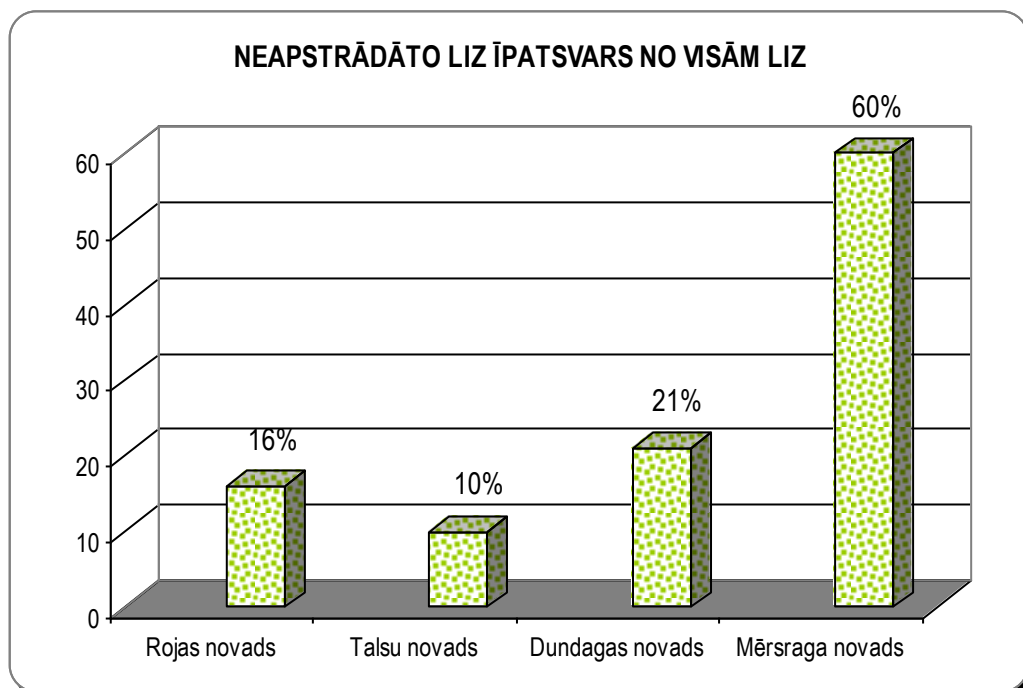
	PAŠNODARBINĀTIE	KOMERCSABIEDRĪBAS	INDIVIDUĀLIE KOMERSANTI	ZEMNIEKU SAIMNIECĪBAS
Aktīvās uzņēmējdarbības vienības Rojas novadā	16	5	1	10

13.TABULA

Rojas novadā reģistrētās tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistiskās vienības atbilstoši uzņēmējdarbības formai 2012.gadā

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Pēc Lauku atbalsta dienesta datiem 2013. gadā Rojas novadā no apsekotajām lauksaimniecībā izmantojamajām zemēm (2277ha) neapstrādāti bija 16%. Šāda attiecība saglabājusies kopš 2011.gada. Tas ir labāks rādītājs nekā Dundagas novadā un Mērsraga novadā, bet sliktāks nekā Talsu novadā.

29.ATTĒLS

Neapstrādāto lauksaimniecībā izmantojamo zemju īpatsvars no visām LIZ 2013.gadā

Avots: Lauku atbalsta dienests

Novada lielākās un spēcīgākās zemnieku saimniecības ir z/s „Pilači”, SIA „Rojupes Silmači”, SIA „Rojupes Arājs”, SIA „Dižvilki”, SIA „Dižglābas”, un SIA „Rudes Vētras”. Saimniecības lielākoties izvietotas Rudes apkārtnē un netālu no Ģipkas.

7.4. MEŽSAIMNIECĪBA

Pēdējos gados mežizstrāde un kokapstrāde ir kļuvusi par vienu no nozīmīgākajām tautsaimniecības nozarēm Rojas novadā, kas palielinājusi mežu izmantošanas intensitāti. 2013.gadā aktīvi darbojās 9 Rojas novadā reģistrētie komercuzņēmumi un uzņēmumi, (kā a/s „Latvijas Valsts meži”), kas nav reģistrēti Rojas novadā.

Meži aizņem 15306,6 ha, jeb 76,40% no novada teritorijas un ir pamats mežsaimniecības un kokapstrādes attīstībai novadā. Privāto mežu īpašniekiem, kuri neveic mežsaimniecisko darbību, mežs, galvenokārt, kalpo kā kapitāls. Liela daļa no visiem novada mežiem - 54,16% - ietilpst meža zemju platībās ar dabas aizsardzības atzīmēm.

Valsts meža zemes Rojas novadā apsaimnieko AS „Latvijas Valsts meži”, citus mežus apsaimnieko

fiziskas un juridiskas personas.

2013.gadā Rojas novadā kopā nocirsts 48,2 tūkst. m³, t. skaitā valsts mežā – 58,71%. 2013.gadā kailcirtes valsts mežos bijušas 68,8 ha (18,7 tūkst. m³), pārējos mežos – 61,2 ha (12,7 tūkst. m³). Jaunaudžu kopšana veikta 153,4 ha platībā, t.sk. valsts mežā – 93,3 ha. Atjaunoti 92,3 ha meža, no tiem 78,7 ha – valsts mežā. No atjaunotajiem mežiem 60,3 ha atjaunoti mākslīgi – 95,5% no tiem – valsts mežā.

7.5. ZIVSAIMNIECĪBA

Individuālā zvejniecība jūras piekrastē pēdējo gadu laikā samazinās līdz ar zvejas resursu samazināšanos un līdz ar nosacījumiem no ES. Individuālajiem komersantiem zvejošanas atļaujas izsniedz Rojas novada pašvaldība, tomēr piekrastes zveja ir periodiska. 2014.gadā novada teritorijā zvejas tiesību nomnieki bija 128 pašpatēriņa un komerczvejnieki.

Novada lielākais zivju pārstrādes uzņēmums ir SIA „Līcis 93”, kas nodrošina ar darbu 300 - 400 cilvēkiem un ir novada lielākais uzņēmums. Aptuveni 200 no SIA „Līcis 93” nodarbinātajiem ir Rojas novada iedzīvotāji, liela daļa strādnieku tiek atvesti no Dundagas novada un Talsu novada.

7.6. TŪRISMS

Rojas novadā tūrismam ir sezonāls raksturs. Intensitātes maksimums tiek sasniegts jūlijā un augustā, kad esošais tūrisma mītņu piedāvājums nespēj apmierināt pieprasījumu, savukārt pārējā laikā pieprasījums pēc pakalpojumiem nav tik liels.

Rojas novadā ir 25 naktsmītnes, ar 543 vietām nakšņotājiem. Tai skaitā – viesnīcas, viesu nami, lauku mājas, brīvdienu mājas, kempingi, telšu vietas, atpūtas kompleksi. Naktsmītnes izvietotas gandrīz visos novada ciemos:

CIEMS	NAKTSMĪTNES VEIDS	NOSAUKUMS	VIETU SKAITS
Melnšils	viesu nams	Melnšils	10
	mucu mājīņas		32
	treileru vietas		3
	telšu vietas		
Pūrciems	kempings	Plaucaki	27
	viesu nams	Brāļtūrumi 1	6
	brīvdienu māja	Brāļtūrumi 2	18
Gipka	viesu nams	Klētnieki	22
Žocene	atpūtas un sporta komplekss	Dzintarkrasts	102
	treileru vietas		2
Roja	viesnīca	Roja ***	35
	viesnīca	Mare	35
	viesu nams	Dana	20
	brīvdienu māja	Vecmuižas	13
	brīvdienu māja	Priežkalni	5
	jauniešu mītne	Rojas vidusskola	30
	hostelis	Ķipītis	20
	2 dzīvokļi	Kāpu ielā 6	10
	istaba privātmājā	Priežu ielā 13	6
	svinību nams	Štīmers	15
	telšu vietas	Kuģenieki	
Rude	viesnīca	Rojupe	42
Kaltene	viesnīca	Rēderi	24
	viesu nams	Zivtiņi	35
	viesu nams	Vanaturs	10

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

	Viesu nams	Vīnkalni	8
	2 brīvdienu mājas	Vimbās	16
	kempings	Tāti	20
	treileru vietas	Raudiņi	5
	telts vietas		
Valgalciems	brīvdienu māja	Lēveri	8
	brīvdienu māja	Birzītes	10
	kempings	Vasaroši	6
	telts vietas		7

14.TABULA

Naktsmītņu izvietojums novada teritorijā 2013.gadā.

Avots: Rojas novada tūrisma informācijas centrs

Rojas novadā darbojas 9 novadā reģistrētas ēdināšanas iestādes – restorāni, kafejnīcas, bistro.

Rojas novadā darbojas Rojas tūrisma informācijas centrs, kas atrodas Selgas ielā 33, Rojā. Rojas TIC veiktā uzskaitē parāda novada apmeklētāju īpatsvara tendences, tomēr patiesais apmeklētāju skaits ir daudz lielāks, jo pateicoties informātikas tehnoloģiju iespējām, pieaug tūristu patstāvīgās plānošanas iespējas.

PAKALPOJUMA VEIDS	2008.	2010.	2011.	2013.
Kopējais apmeklētāju skaits	3158	1118	1697	1715
t.sk. apmeklētāji no Latvijas	2637 (83,5%)	793 (70,9%)	1293 (76,2%)	1003 (58,5%)
t.sk. apmeklētāji no ārzemēm	364 (26,5%)	325 (29,1%)	404 (23,8%)	712 (41,5%)
Dažādu valstu pārstāvju īpatsvars starp ārzemniekiem	Vācija – 21,4% Zviedrija – 20,1% Lietuva – 13,7% Igaunija – 10,2% Dānija – 8,2%	Vācija – 27% Lietuva – 20% Igaunija – 18,8% Krievija – 10,8%	Igaunija – 28% Vācija – 23,5% Lietuva – 19,3% Krievija – 6,4%	Vācija – 22,6% Lietuva – 16,2% Igaunija – 10,3% Krievija – 6,2%

15.TABULA

Rojas novada TIC apmeklētāju statistika un īpatsvars 2008. un 2013. gadā

Avots: Rojas novada tūrisma informācijas centrs

Citi tūrisma pakalpojumu sniedzēji un tūristu apskates objekti Rojas novadā: dabas taka „Kaltenes kalvas”, dabas taka „Kaltenes putnu taka”, dabas taka „Pūrciema Baltā kāpa”, Rojas upes brīvdabas taka, „Pļavu golfs Rojā”, Rojas Jūras zvejniecības muzejs, TIC, jahtu piestātne Rojā, izbraucieni ar jahtām, koka skulptūras Rojā, laivošana pa Rojas upi, „Mielasts zvejnieku sētā”, Kaltenes luterāņu baznīca, un baznīcas Rojā un Ģipkā, akmeņainā jūrmala Kaltenē, Rojas sabiedriskā pludmale, daļdārzs Rojā Upes ielā, izbraucieni ar pontonu pa Rojas upi, skeitparks un hokeja laukums Rojā, virvju taka, Rojas jūras dižakmens, Rojas mākslas svētkos tapušie mākslas darbi, lauku pirts Rojā Kāpu ielā, 2 zvejnieku piedāvājums piedalīties zivju kūpināšanas procesā Rojā un Ķirķragā.

Informatīvie stendi izvietoti pie objektiem – Pūrciema Baltajā kāpā, Kaltenes dabas takā ar putnu vērošanas torni, Kaltenes Kalvās, Rojas, Kaltenes un Ģipkas pludmalēs par piekrastē esošajiem biotopiem, pie Rojas sabiedriskās pludmales, Ģipkas autostāvlaukumā, pie Rojas brīvdabas dabas takas. Tiek veidoti informatīvie stendi par laivošanu Rudē, Rojā un Žocenē, kā arī stends pie topošās atpūtas vietas Valgalciemā.

Novadā ir izveidots viens velomaršruts „Rojas upes brīvdabas taka” ar 3 veidu lokiem – 2km, 7km un 15km garumā. Velomaršruta loki marķēti dabā, maršruta ietvaros labiekārtotas atpūtas vietas. Apraksta veidā tiek piedāvāti 3 velomaršruti – „Kaltenes loks” (18km), „Rojas jūras piekraste” (40km) un „K.Valdemāra bērnības zeme” (20km), - ar šiem maršrutiem iespējams iepazīties mājas lapā www.roja.lv/tour/. Detalizētākas izstrādes stadijā ir 2 velomaršruti – Kolka – Engure un Roja – Kaltene caur Ķirķragu un Kaltenes kalvām. Ne pārāk izplatīta, tomēr piekrastē iespējama nodarbe ir kaitbords, ar ko var nodarboties netālu no Rojas pludmales – piekrastes daļā uz Žocenes pusi.

Novadā nav pietiekami daudz labiekārtotu atpūtas vietu, kas būtu aprīkotas ar galdiem, soliņiem, atkritumu urnām un ugunsgrēku vietām, trūkst arī labiekārtotu vides elementu un norāžu. Trīs šādas atpūtas vietas izveidotas pie Rojas brīvdabas takas, atpūtas vietas iekārtotas kompleksā „Dzintarkrasts” Žocenē un kempingā „Plaucaki” Pūrciemā, taps labiekārtota atpūtas vieta Valgalciemā. Piekrastē autostāvlaukumi bez labiekārtotām atpūtas vietām atrodas Kaltenē (2), Melnsilā, Ģipkā un Rojā.

7.7. DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVE

Rojas novada teritorijā derīgo izrakteņu ieguve netiek veikta.

7.8. TIRDZNIECĪBA UN PAKALPOJUMI

Sadzīves pakalpojumi

Frizieru pakalpojumi pieejami 4 vietās Rojas ciemā un 1 frizētavā Rudē. Pirtis pieejamas divās vietās Rojā un pa vienai Rudē, Kaltenē, Žocenē un Melnsilā. Rojā pieejami 2 solāriji un kurpnieku darbnīca.

Mazumtirdzniecības, sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumi

Mazumtirdzniecības pakalpojumus Rojas novadā sniedz Rojas, Rudes, Melnsila, Ģipkas un Kaltenes ciemos. Rojas novadā ir 9 sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi – 6 Rojā un pa vienam Žocenē, Rudē un Kaltenē. Attālo lauku apdzīvoto vietu teritorijās, kurās nav pastāvīgu veikalu – Aizklāņos, Žocenē un Valgalciemā - pieejams autoveikals. 2013.gadā mazumtirdzniecības jomā novadā aktīvi darbojas 19 uzņēmumi.

Pakalpojumi automašīnām

Rojas novadā ir 3 degvielas uzpildes stacijas – divas Rojā un viena Kaltenē. Rojā ir 3 autoservisi, Rudē – 2 autoservisi. 2013.gadā novadā reģistrēti 8 uzņēmumi, kas sniedz pakalpojumus automašīnām.

Banku pakalpojumi

Rojas novadā nav nevienas banku filiāles. Rojas ciemā pieejams 1 naudas izmaksu bankomāts un 1 naudas iemaksu bankomāts.

Būvniecība

Rojas novadā aktīvi darbojas 2 ar vispārējo būvniecību saistīti uzņēmumi.

7.9. TAUTSAIMNIECĪBAS JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentiem galvenās nodarbošanās iespējas Kurzēmē būs saistītas ar lauksaimniecību, mežsaimniecību, bioloģisko/ ekoloģisko lauksaimniecību, lauku tūrismu un atpūtas saimniecību. Jaunas attīstības iespējas pavērsies tādu nodarbošanās veidu izvēlei kā aizsargājamo dabas objektu/ teritoriju apsaimniekošana, dabas un kultūras mantojuma vietu apsaimniekošana un specializētā tūrisma organizēšana, medību saimniecība, augļkopība, dīķsaimniecība un citi teritoriālās darbības veidi.

Lielajiem ciemiem ir visplašākās iespējas attīstīt ekonomiskās pamatnozares, piemēram, lauksaimniecības produkcijas pārstrādi, kokapstrādi un mēbeļu ražošanu un sevišķi tūrisma pakalpojumus. Īpašs attīstības potenciāls ir piekrastes ciemiem mazo ostu, t.sk. jahtu ostu, attīstībai.

Visā Kurzemes plānošanas reģionā tiks atbalstīta un veicināta līdzsvarota policentriskā attīstība, balstoties uz reģiona attīstības centriem. Līdzsvarota policentriska attīstība palīdzēs celt labklājību, stiprināt ekonomiku un sociālo kopienu veidošanos, paturēt un, kur nepieciešams, palielināt iedzīvotāju skaitu stratēģiskajās vietās.

Bijušo militāro teritoriju un objektu mantojums daudzviet ir laba bāze, balstoties uz kuru veidot un attīstīt nepieciešamo piekrastes infrastruktūru – ceļus, stāvlaukumus, pieejas jūrai, tūrisma uzņēmējdarbības infrastruktūru.

7.10. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM TAUTSAIMNIECĪBAS JOMĀ

Saskares punkti ar Talsu novadu:

Rojas novada uzņēmējiem ir ļoti daudz plaša spektra saskares punktu ar Talsu novada uzņēmējiem, iestādēm un organizācijām. Vidēji 40% no visiem ar būvniecību saistītajiem uzņēmumiem, kuri strādā objektos Rojas novadā, ir no Talsu novada.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Mērsraga ostas attīstība rada uzņēmējdarbības un nodarbinātības iespējas arī Rojas novada iedzīvotājiem. Arī Mērsraga novads kā vienu no mērķiem tūrisma jomā uzsver jahtu tūrisma attīstību, ko varētu veikt sadarbībā ar Rojas novadu. Tiek nodrošināta tūrisma apskates vietu iekļaušana kopējos informācijas avotos.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Arī Dundagas novads kā rīcību tūrisma jomā uzsver jahtu tūrisma attīstību, ko varētu veikt sadarbībā ar Rojas novadu. Tautsaimniecības jomā Rojas novadam ir ciešas saiknes ar Dundagas novadu, arī risinot kopējus jautājumus attiecībā uz tūrismu un ceļu infrastruktūru. Rojas mazās ostas tuvums ir īpaša priekšrocība arī Dundagas novada uzņēmējiem, tai skaitā, tūrisma jomā. Kolkas rags un Slīteres nacionālais parks ir valsts nozīmes tūrisma pievilksanas objekti, - šie objekti visvieglāk sasniedzami, šķērsojot Rojas novadu.

8. OSTA

8.1. OSTAS ATTĪSTĪBAS RĀDĪTĀJI

Rojas novads ir īpašs ar to, ka novadā izvietota osta.

Rojas osta atrodas Baltijas jūras Rīgas līča Rietumu krastā, Rojas upes grīvā, kas ir ekonomiski un ģeogrāfiski izdevīgi reģionā izvietotajiem zivju apstrādes uzņēmumiem. Osta aizsargāta no jūras ar ZR un DA moliem. ZR mola garums ir 430 m, DA – 658 m.

Rojas osta ir zvejas osta – zvejas kuģu apmeklējumu skaits gadā ir vidēji 2000 – 3000 reizes. Rīgas jūras līcī nozvejoto un Rojā izkrauto zivju apjoms ir aptuveni 7 tūkst. tonnu gadā, tieši zvejniecības uzņēmumu darbība nodrošina reģiona ekonomisko aktivitāti.

Rojas ostā tiek nodrošināti arī jahtu servisa pakalpojumi un neliela apjoma pasažieru pārvadājumi uz Roņu salu lgaunijā.

Ostas teritorija iekārtota kuģu apkalpošanai, kravas transporta, zvejniecības un zivju apstrādes, kā arī citas saimnieciskās darbības veikšanai.

Būtiskākie ostas darbības rādītāji ir sekojoši:

OSTAS DARBĪBAS RĀDĪTĀJS	ROJAS OSTA			
	2010.	2011.	2012.	2013.
Apalkoku kravas (tūkst. tonnas)	44,67	54,61	36,78	33,2
Zivis (tūkst. tonnas)	7,00	7,00	5,90	6,80
Kopējais kravu apjoms (tūkst. tonnas)	51,67	61,61	42,68	40,00
Apkalpoto kravas kuģu skaits	22	23	13	14
Apkalpoto zvejas kuģu skaits	2043	2457	1875	1928
Apkalpoto jahtu skaits	108	125	93	181

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Līdz 1995.gadam osta tiek izmantota tikai zvejniecības vajadzībām, kopš 1995.gada pieaug arī cita veida kravu (galvenokārt – papīrmalkas) apjomi. Valsts mērogā šie kravu pārvadājumi ir salīdzinoši nelieli, tomēr tiem ir būtiska ietekme uz reģiona ekonomisko aktivitāti, nodrošinot darbavietas ostas, transporta un meža izstrādes uzņēmumos.

Osta intensīvi veic kravu tranzīta funkcijas (kokmateriālu eksports, zivju produkcijas pārkraušana, u.c.). Pēdējos gados salīdzinoši stabils ir koksnes kravu apjoms, savukārt samazinājies ir pārkrauto zivju apjoms. Ostu maksu apjoms ir tieši proporcionāls ostā apstrādāto kuģu tonnāžai, tādēļ koksnes kravu pārkraušana ir ļoti būtiska, jo sastāda lielāko daļu (aptuveni 83%) no kopējā kravu apjoma. Ievērojami samazinājies arī apkalpoto zvejas kuģu skaits (aptuveni 2,4 reizes 2012. un 2013. gadā salīdzinot ar 2004.gadu). Būtiski samazinājies arī apkalpoto jahtu skaits (318 jahtas 2007.gadā, salīdzinot ar vidēji 126 jahtām pēdējo 4 gadu laikā). Regulāri tiek tīrīta Rojas ostas gultne, lai sakrājušās smiltis nesamazinātu ostas dziļumu.

Rojas osta attīstoties nodrošina neliela apjoma kruīza pārvadājumus ar jahtām uz Roņu salu, ir uzbūvēta arī burāšanas skola. Kopš 2014.gada janvāra spēkā ir jaunās Rojas ostas robežas, samazinot iepriekšējo Rojas ostas teritoriju uz to uzņēmumu un to piegūlošo teritoriju rēķina, kuri nav tieši saistīti ar ostas darbību.

8.2. OSTAS TERITORIJĀ DARBOJOŠIES UZŅĒMUMI

Rojas ostas teritorijā darbojas:

UZŅĒMUMS	DARBĪBAS JOMA	UZŅĒMUMA AIZŅĒMTĀ TERITORIJA
SIA „FishTrans”	Zivju saldētava	0,74ha
SIA „LASKANA”	Kravas laukumi, kokmateriālu eksports	1,098ha
SIA „Līcis 93”	Kuģu remonts, zvejniecība	0,7181ha, tiks privatizēti 1,8ha
SIA „Zvejnieku saimniecība „Irbe”	Zvejniecība, saldētava, perspektīvē - ražošana	0,5131ha (kreisais krasts) 2,9074ha (labais krasts)
SIA „Rojas jahtu osta”	jahtas	1,3224 ha
SIA TR Investments	Faktiskā darbība neskaidra	0,175ha
Zv/s „Pundiķi”	Zvejniecība	0,2ha (kreisais krasts) 0,1ha (labais krasts)
Zv/s „Garāji”	Zvejniecība	0,1088ha
SIA „Jaunbaltiņi”	Kokapstrāde	0,9ha
SIA „Stena” *		1,4ha
SIA „Pils Real”	Nekustamā īpašuma apsaimniekošana, pārvaldīšana	1,31ha
SIA „Būvserviss Roja”	Būvmateriālu, būvkonstrukciju tirdzniecība	0,1793ha
SIA „Rauda”	Poligrāfijas pakalpojumi	0,4819ha (kreisais krasts) 0,1956ha (labais krasts)
SIA „Austrumu investīcijas”	Tirdzniecības starpniecība	0,2576ha
SIA „Lošķi”	Elektromontāža, elektroinstalācija	0,1088ha

* - faktiski nedarbojas

Uzņēmumiem nav tiešas saiknes ar ostas darbību

17.TABULA

Rojas ostas teritorijā darbojošies uzņēmumi
Avots: Rojas ostas pārvalde

8.3. OSTAS NOZĪME KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Ostām ir būtiska nozīme tām piegulošo teritoriju ekonomiskajā attīstībā. Svarīgi sektori mazo ostu attīstībā ir arī zvejniecība, zivju pārstrāde un jūras tūrisms, kam ir augsts attīstības potenciāls. Reģiona ostu priekšrocības ļauj valstī attīstīt tranzītpakalpojumus, kas dod būtisku daļu no Latvijas preču un pakalpojumu eksporta ienākumiem. Kurzemē ir labs attīstības potenciāls jahtu burāšanai, nepieciešama infrastruktūras izveide, jo ir teicami priekšnoteikumi jahtu ostu tīkla attīstībai.

Reģiona lauku teritoriju un novada nozīmes centru attīstībai īpaša loma ir reģiona nozīmes ostu - Mērsraga, Pāvilostas un Rojas - infrastruktūras straujai attīstībai, turklāt tā cieši jāsaista ar efektīvu iekšzemes transporta tīklu struktūru attīstību. Jāveido vienots tīkls ar esošām un jaunajām jahtu ostām Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastē, nodrošinot drošas distances starp tuvējām ostām.

8.4. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM SAISTĪBĀ AR OSTĀM*Saskares punkti ar Talsu novadu:*

Rojas osta ir viena no tuvākajām ostām Talsu novada kokmateriālu eksportā iesaistītajiem uzņēmumiem. Būtiska ir ceļu infrastruktūras kvalitāte līdz Rojas ostai.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Mērsraga un Engures ostas savā ziņā uzskatāmas par konkurentēm, bet vienlaicīgi arī – par sadarbības partnerēm. Sadarbība īpaši attiecas uz vienota jahtu ostu tīkla izveidi Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastē.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Piestātnes izveide Kolkā būtu jābalsta uz sadarbību – tas īpaši attiecas uz vienota jahtu ostu tīkla izveidi Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastē.

SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA

9. KULTŪRVIDE

9.1. KULTŪRAS IESTĀDES

Rojas novadā darbojas sekojošas kultūras iestādes: Rojas kultūras centrs, Rojas novada bibliotēka, Rojas pagasta bērnu bibliotēka, Kaltenes bibliotēka, Rojas Jūras zvejniecības muzejs.

Kultūras centri

Rojas kultūras nams darbojas kopš 1962.gada, bet rekonstruētais **Rojas kultūras centrs** tiek atklāts 2007.gada 25.maijā. Kultūras centrā ir skatītāju zāle 400 vietām, izstāžu zāle 80 vietām, konferenču zāle 70 vietām, nodarbību telpas, bērnu un pieaugušo bibliotēkas, laulību zāle, telpas invalīdu biedrībai, pensionāru apvienībai, grupai "Roja" un laikraksta "Rojas novada vēstis" redakcija, kuras telpās var iepazīties ar "Tūrisma informācijas centra" materiāliem. Ir padomāts par cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, uz otro stāvu iekārtots lifts, pirmajā stāvā ir īpašas slīpas uzbrauktuves un speciāli aprīkota tualete. Skatuves platums atļauj rīkot profesionālas izrādes, skatuvei ir 10m augsti šņorbēniņi. 2008.gadā Kultūras centrā darbojas 11 pašdarbības pulciņi, 3 interešu klubi, viena nevalstiskā organizācija, pensionāru padome, 3 kristiešu draudzes un svētdienas skola. Pavisam kopā Kultūras centrā ikdienā dažādos pulciņos un apvienībās darbojas 405 Rojas novada iedzīvotāji.

2012./ 2013. gada sezonā Rojas kultūras centrā darbojās sekojoši pašdarbības kolektīvi:

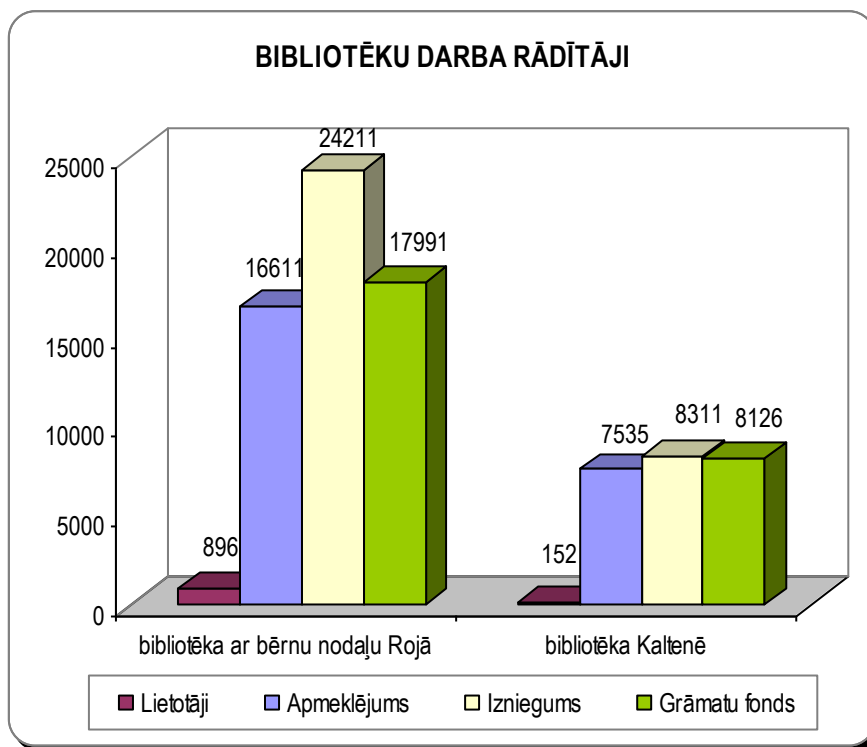
KOLEKTĪVS	DALĪBNIEKU SKAITS
Sieviešu koris „Kalva”	24
Senioru koris „Banga”	26
Mūsdienu deju studija „Elfas” 3 vecuma grupām bērniem	50
Dāmu līnijdeju grupa	14
Deju grupa „Gaspaziņas”	16
Teātra kopa	12
Grupa „Roja”	5
Ārstnieciskā vingrošana	10
Diskotēka jauniešiem	2
Diskotēka vidējai paaudzei	2

18.TABULA

Rojas kultūras centrā darbojošies kolektīvi un to dalībnieku skaits,
Avots: Rojas novada pašvaldība

Bibliotēkas

Rojas novadā darbojas bibliotēkas Rojā un Kaltenē – Rojas novada bibliotēka, tās struktūrvienības - Rojas novada bibliotēkas bērnu nodaļa un Kaltenes bibliotēka.

30.ATTĒLS

Bibliotēku darba rādītāji 2013.gadā

Avots: Rojas novada pašvaldība

Rojas novada Bibliotēka atrodas Rojas kultūras centra 2.stāvā un ir pieejama arī cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Vietu skaits lasītavā – 13. Bibliotēka piedāvā bagātīgu un daudzveidīgu grāmatu fondu, kopīgi ar bērnu nodaļu - 51 preses izdevumu, bezmaksas pieeju pieciem datoriem, dokumentu drukāšanu, kopēšanu, skanēšanu, arī bezvadu internetu, datu bāzes Letonika, Bibliotēka dod būtisku ieguldījumu novadpētniecībā. Bibliotēka cieši sadarbojas ar pirmsskolas izglītības iestādēm, vidusskolu, Pensionāru un Invalīdu biedrībām, Represēto apvienību, Kultūras centru, Novada muzeju un jauniešu brīvā laika pavadīšanas centriem. Bibliotēkas paspārnē darbojas neformālās kopas - literātu klubiņš „Dzintarlāse” un „Lasītāju Klubs”.

Rojas pagasta **bērnu bibliotēka** dibināta 1976. gadā. Kopš 2011.gada darbojas kā Rojas novada bibliotēkas bērnu nodaļa. Vietu skaits lasītavā – 11. Lietotājiem pieejami 5 datori ar bezmaksas internetu, kopētājs, printeris, skeneris un krāsu multifunkcionāla iekārta kopēšanai, drukāšanai, skenēšanai. Kopš 1992. gada bibliotēka ik pēc diviem gadiem organizē pašvaldības un Latvijas Rakstnieku savienības projektu „*Pastariņa prēmija*”, kuru piešķir latviešu rakstniekiem un māksliniekiem par labākajiem darbiem bērniem. Katru gadu bibliotēka sekmīgi darbojas LNB lasīšanas veicināšanas projektā *Bērnu un jauniešu žūrija*, kā arī *vecāku žūrija*.

Kaltenes bibliotēka dibināta 1948. gadā 15.jūlijā. Atrodas bijušajā Nogales barona vasarnīcā jeb Kaltenes klubā. Kopš 2011. gada darbojas kā Rojas novada bibliotēkas Kaltenes struktūrvienība. Vietu skaits lasītavā – 7. Bibliotēkā tiek nodrošināts Interneta pieslēgums, no 2007.gada 1. septembra pieeja Letonikas datu bāzei. Bibliotēka 2007. gadā abonē 26 preses izdevumus. Bibliotēkā ir bagātīgs novadpētniecības krājums. 2014.gadā bibliotēkai veikts kapitālais remonts. Bibliotēka darbojas LNB lasīšanas veicināšanas projektā *Bērnu un jauniešu žūrija*, kā arī *vecāku žūrija*. Bibliotēkā regulāri tiek rīkotas tikšanās ar rakstniekiem.

Muzeji

Rojas Jūras zvejniecības muzejs veidojies kopš 1968.gada. 2013.gadā muzejā eksponēti un krājumā glabājas 27 807 priekšmeti, fotogrāfijas, dokumenti, atmiņu stāstījumi. 2012.gadā muzejā bija 2838 apmeklētāju, 2013.gadā – 3150 apmeklētāju un 199 ārpusmuzeja apmeklētāju, kuri izmantojuši muzeja digitalizētos materiālus. Muzejā apskatāma ekspozīcija par Krišjāni Valdemāru, Rojas jūrskolu un burinieku būvi 19.gadsimtā, kā arī par Zvejnieku kolhozu „Banga”, zivju apstrādes vēsturi no 19.gs. līdz

mūsdienām, Līvu krastu un par personībām, kas Rojas vārdu nesuši tālāk Latvijā un pasaulē. Muzeja izstāžu zālē regulāri apskatāmas dažādas izstādes. Muzejā darbojas muzejpedagoģiskās programmas, tiek rīkoti tematiskie pasākumi, radošās darbnīcas, izglītojošās lekcijas, Muzejs regulāri sadarbojas ar Rojas vidusskolu, Rojas novada pirmskolas izglītības iestādēm un Invalīdu biedrību.

9.2. KULTŪRAS PASĀKUMI

Apmeklētāju iecienīti pasākumi, kurus organizē Rojas kultūras centrs: Rojas novada svētki, Jūras svētki, Senā Uguns nakts, kino, kultūras un mākslas festivāls Roja'L, muzikālais šovs „Meklējam solistu”, „Lieldienu lustes”, „Līgo svētki”, LRPD veltītais svinīgais koncertuzvedums, „Lielās ciema egles iedegšanas” svētki, gadskārtējie „Ziemassvētku pasākumi” un tirdziņš, diskotēkas, „Popiela”, bērnu dārza „Lielais pavasara koncerts”, klubiņa „Liedags” un invalīdu biedrības atpūtas pēcpusdienas, kā arī pašmāju kolektīvu koncerti un teātra izrādes. Kultūras centrā ir iespēja baudīt profesionālo mākslinieku koncertus un teātru izrādes. Skatāmas labas izstādes.

9.3. NOVADA BAZNĪCAS UN DRAUDZES

Rojas novadā savos dievnamos darbojas **luterāņu** draudzes Rojā, Kaltenē un Ģipkā, Pielāgotās telpas darbojas **baptistu** draudze Ģipkā. **Katoļu** draudze Rojā darbojas ekspluatācijā nodotajā daļā no jaunbūvētā dievnama.

9.4. KULTŪRAS JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem Kurzemes reģions ir pievilcīgs dažādu tūrisma veidu attīstībai, tai skaitā kultūrtūrisma attīstībai. Galvenie Kurzemes plānošanas reģiona telpiskās attīstības mērķi kultūras jomā ir kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un laikmetīgas kultūrvides veidošana. Atpūtai un tūrismam pievilcīgās vietas jāveido, izkopjot esošās tradīcijas un saglabājot dabas un kultūras vērtības.

Nemateriālais kultūras mantojums ir bijušo Talsu rajona un Kuldīgas rajona kultūrpolitikas prioritāte. Bijušajā Talsu rajonā, t.sk. arī Rojas novadā, salīdzinot ar citiem bijušajiem Latvijas rajoniem, ir viens no lielākajiem tautas mākslas kolektīvu skaitiem. Šī joma īpaši atbalstāma arī Kurzemes plānošanas reģiona kontekstā. Īpaši atbalstāma ir arī tradicionālo amatu un prasmju pārmantojamības popularizēšana.

9.5. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM KULTŪRAS JOMĀ

Saskares punkti ar Talsu novadu:

Rojas novadu un Talsu novadu saista sadarbības līgums kultūras jomā, organizējot ar Dziesmu svētku ciklu saistītās pašdarbības kolektīvu skates. Sadarbība norit arī kultūras darbinieku dienu ietvaros. Talsu novads sniedz arī metodisko palīdzību amatiermākslas vadītājiem, kā arī koordinē ar Dziesmu un deju svētkiem saistītos pasākumus. Rojas novada un Talsu novada bibliotēkas darbojas ar kopīgu katalogu, Talsu novada galvenā bibliotēka veic metodisko vadību, sadarbojoties ar Dundagas, Rojas un Mērsraga novadu bibliotēkām.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Kultūras jomā ir mazāk izteiktu saskares punktu ar Mērsraga novadu, jo Mērsraga novadā pagaidām nav amatiermākslas kolektīvu, kas iesaistītos Dziesmu svētku ciklā. Sadarbība norit kultūras darbinieku dienu ietvaros. Rojas novada bibliotēku darbinieki sadarbojas ar Mērsraga novada bibliotēkas darbiniekiem vienotās bibliotēku sistēmas ietvaros, ko vada Talsu galvenā bibliotēka.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Dundagas novadu, tāpat kā Rojas novadu saista sadarbības līgums ar Talsu novadu kultūras jomā, organizējot ar Dziesmu svētku ciklu saistītās pašdarbības kolektīvu skates. Sadarbība norit arī kultūras darbinieku dienu ietvaros. Rojas novada bibliotēku darbinieki sadarbojas ar Dundagas novada bibliotēku darbiniekiem vienotās bibliotēku sistēmas ietvaros, ko vada Talsu galvenā bibliotēka.

10. IZGLĪTĪBA**10.1. IZGLĪTĪBAS IESTĀDES**

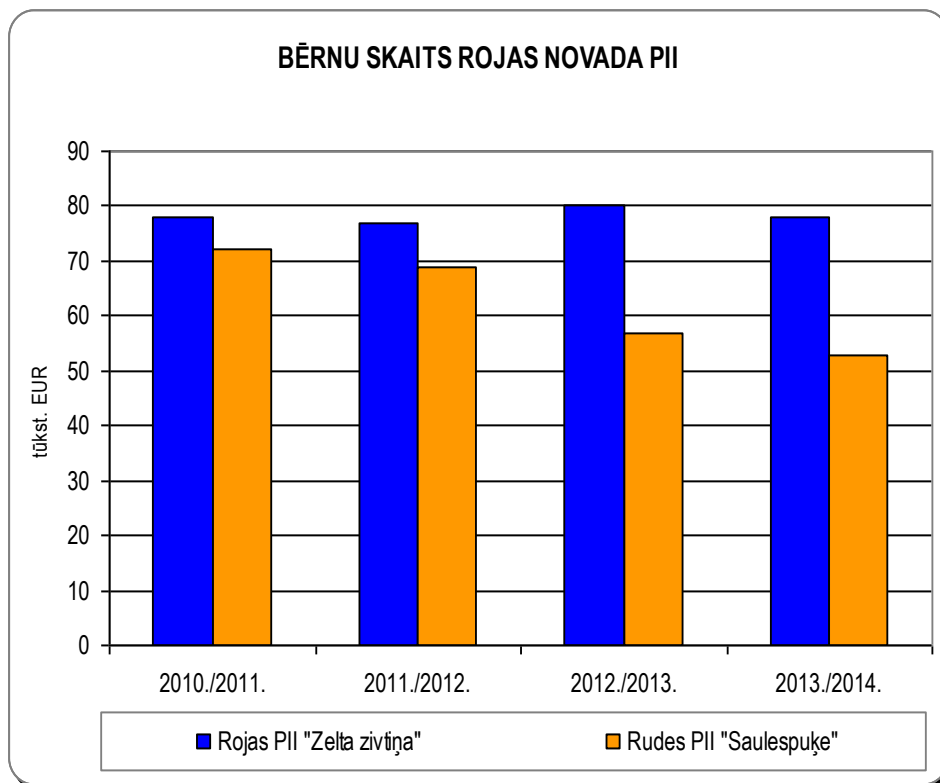
Pēdējo gadu laikā izglītības iestādēs ir notikusi ievērojama bērnu skaita samazināšanās. Tas noticis ne tikai mazā dabiskā pieauguma, bet arī emigrācijas pieauguma dēļ. Dzimušo bērnu skaits pēdējos gados ir nestabils - ar nelielu kāpumu 2003.- 2007. gadam, bet ar kritumu 2010.- 2011. gadā.

Rojas novadā darbojas vidusskola Rojā, pirmsskolas bērnu iestādes Rojā (PII „Zelta zivtiņa”) un Rudē (PII „Saulespuķe”). Rojā darbojas mūzikas un mākslas skola, kā arī Rojas novada sporta skola.

Pirmsskolas izglītība

Rojas pirmsskolas izglītības iestāde „Zelta zivtiņa” dibināta 1963.gadā šajā pat gadā celtajā ēkā. Izglītības programmas apguve notiek 4 izglītības grupās - bērniem no 2 līdz 7 gadu vecumam. 2013./2014. mācību gadā pirmās iemaņas apgūst 78 bērni. Bērnu skaits pēdējos 4 gados ir stabils (77 – 80 bērnu). Iestādē strādā 9 pedagoģiskie darbinieki un 11 tehniskie darbinieki. Visiem pedagogiem ir augstākā izglītība.

Rudes pirmsskolas izglītības iestāde „Saulespuķe” dibināta 1987.gadā. Iestāde atrodas Rudes centrā un izvietota 1987.gadā uzceltajā ēkā, kas sākotnēji darbojās gan kā bērnudārzs, gan kā sākumskola. Kopš 2008.gada Rudē darbojas tikai bērnudārzs. Izglītības programmas apguve notiek 4 grupās - bērniem no 1,5 līdz 7 gadu vecumam. 2013./2014. mācību gadā pirmās iemaņas apgūst 54 bērni. Bērnu skaits pēdējos gados ir samazinājies par ceturto daļu (no 72 bērniem 2010./2011. mācību gadā līdz 53 bērniem 2013./2014.mācību gadā). Iestādē strādā 12 pedagoģiskie darbinieki un 14 tehniskie darbinieki. Augstākā pedagoģiskā izglītība ir 10 pedagogiem, viens apgūst augstāko izglītību.

31.ATTĒLS

Bērnu skaits Rojas novada pirmsskolas izglītības iestādēs

Avots: Rojas novada pašvaldība

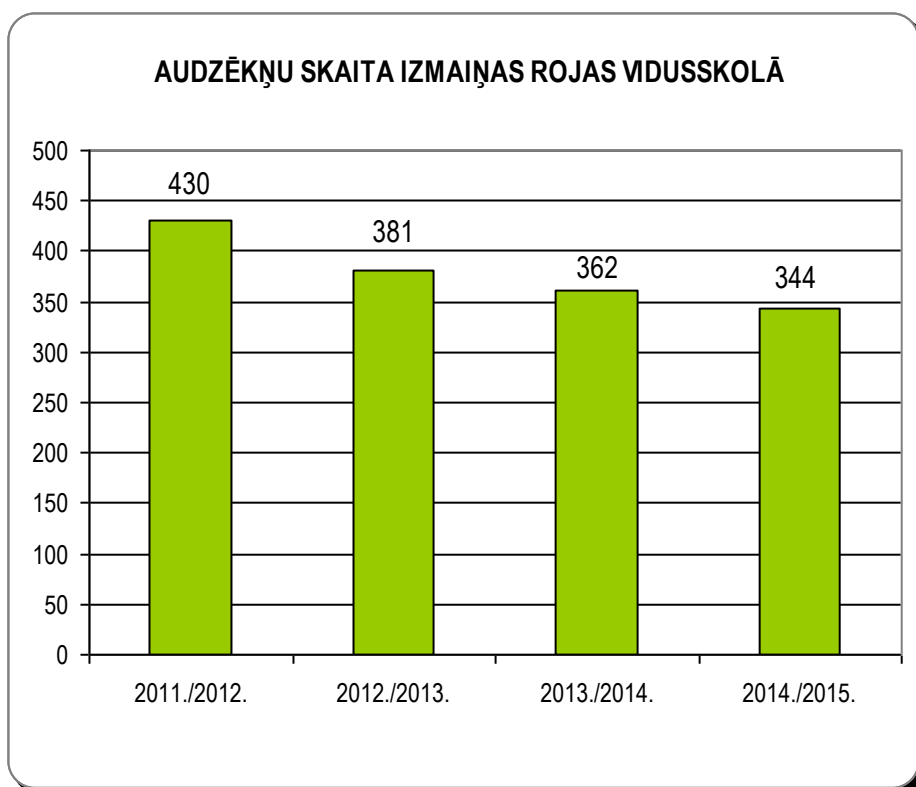
Vispārējā izglītība

Vispārējo izglītību skolēni iegūst **Rojas vidusskolā**. Rojas vidusskola dibināta 1966.gadā.

Rojas vidusskolā tiek realizētas 6 izglītības programmas: pamatzglītības programma, speciālā pamatzglītības programma izglītojamiem ar psihiskās attīstības aizturi un grūtībām mācībās, kuri integrēti vispārējās izglītības iestādē, Vispārējās pamatzglītības pedagoģiskās korekcijas izglītības programma 1.-9.klasei, divas vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programmas un Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma.

Rojas vidusskolā ārpus mācību procesa ir plašs interešu izglītības piedāvājums – vispārējās fiziskās sagatavošanas pulciņš, pirmās medicīniskās palīdzības pulciņš, ceļu satiksmes noteikumu pulciņš, leļļu teātris un skatuves runa, sākumskolas teātra pulciņš, tūrisma pulciņš „ZEMMIZA”, zēnu rokdarbu pulciņš, angļu valodas pulciņš, 1.- 3.klašu ansamblis, 2.- 4.klašu koris, jauniešu koris, mākslas pulciņš, sporta spēles, teātra sports, foto pulciņš, vides draugi.

2013./2014. mācību gadā skolā strādāja 41 pedagogi un 17 tehniskie darbinieki. Visiem pedagogiem ir augstākā pedagoģiskā izglītība, 23 no tiem – maģistra grāds, 8 pedagogiem – vairākas augstākās izglītības. 10% no pedagogiem dzīvo ārpus Rojas novada, - Talsu, Dundagas un Kuldīgas novados. Lielākā daļa skolēnu - aptuveni 91% - dzīvo Rojas novada. Skolā mācās skolēni no Talsu novada, Dundagas novada, Mērsraga novada un Rīgas. Rojas vidusskolā, tāpat kā visā Latvijā, turpmākajos gados saistībā ar demogrāfisko situāciju skolēnu skaits samazināsies. Salīdzinot ar 2011./2012. mācību gadu skolēnu skaits 2014./2015.mācību gadā ir samazinājies par 20%.

32.ATTĒLS

Audzēkņu skaita izmaiņas
Rojas vidusskolā
Avots: Rojas vidusskola

Rojas vidusskolas audzēkņu sasniegumi valsts pārbaudes darbos ir atšķirīgi dažādās vecuma grupās. 9.klašu audzēkņu sasniegumi matemātikā, vēsturē, krievu valodā un angļu valodā ir zemāki nekā visos novados vidēji, tomēr latviešu valodā – augstāki nekā visos novados vidēji. 12.klašu audzēkņu sasniegumi latviešu valodā, angļu valodā, matemātikā, ķīmijā un vēsturē ir augstāki nekā vidēji visos novados un vidēji valstī.

Nav tādu 9.klašu absolventu, kuri izvēlētos nemācīties, bet strādāt. Vidēji 54% - 57% 9.klases absolventu turpina mācības Rojas vidusskolā, pārējie absolventi – vidusskolās un profesionāli tehniskajā skolās Rīgā, Ventspilī, Kandavā, Liepājā, Tukumā, Ogrē, Talsos, Jelgavā un ārpus Latvijas.

Atkarībā no konkrētā absolventu gada 51 – 72% vidusskolas absolventu turpina mācības augstskolās, 13 – 35% - koledžās vai tehnikumos, 6 – 19% uzsāk darba gaitas.

Profesionālās ievirzes izglītība

Profesionālās ievirzes kultūrizglītību var iegūt **Rojas Mūzikas un mākslas skolā**.

Rojas Mūzikas un mākslas skola dibināta 1967.gadā. Iestāde atrodas Rojas centrā un darbojas 1951.gadā celtajā un vēlāk rekonstruētajā ēkā. Rojas Mūzikas un mākslas skolā tiek realizētas izglītības programmas 6 pamatgrupās un 17 apakšgrupās – *taustiņinstrumentu spēle* (klavierspēle, akordeona spēle, ērģeļu spēle), *stīgu instrumentu spēle* (vijolspēle, ģitāras spēle), *pūšamo instrumentu spēle* (saksofona spēle, klarnetes spēle, flautas spēle, trompetes spēle), *vokālā mūzika* (kora mūzika), *sītamo instrumentu spēle* (bungu spēle, marimbas spēle), *vizuāli plastiskā māksla* (zīmēšana, gleznošana, veidošana, darbs materiālā, keramika). 2013./2014. mācību gadā profesionālās ievirzes izglītību apgūst 115 bērni, 2014./2015. mācību gadā – 110 bērni. Trīs no audzēkņiem ir Mērsraga novada iedzīvotāji. Iestādē strādā 13 pedagoģiskie darbinieki un 5 tehniskie darbinieki. Visiem pedagogiem ir augstākā pedagoģiskā un profesionālā izglītība. Četri no skolas pedagogiem ir Talsu novada iedzīvotāji.

Skolas 45 izlaidumos profesionālās ievirzes izglītību ieguvuši 505 audzēkņi, no tiem 111 jeb 22% turpinājuši profesionālās ievirzes izglītību nākamajā pakāpē, galvenokārt mūzikas jomā.

Profesionālās ievirzes sporta izglītību īsteno **Rojas novada sporta skola**. Skola dibināta 2012.gadā. Rojas novada sporta skolā tiek realizētas 3 sporta izglītības programmas basketbolā, burāšanā un vieglatlētikā un 3 interešu izglītības programmas florbolā, vispārējā fiziskā sagatavotībā PII vecāko grupu audzēkņiem, korigējošā vingrošanā. Rojas novada sporta skola ir vienīgā sporta skola Latvijā, kurā iespējams apgūt burāšanas prasmes. 2014./2015. mācību gadā profesionālās ievirzes izglītību 6 grupās apgūst 78 bērni, interešu izglītību 5 grupās apgūst 70 bērni. Iestādē strādā 8 pedagoģiskie darbinieki un 5 tehniskie darbinieki. Pieciem pedagogiem ir augstākā pedagoģiskā izglītība.

10.2. IZGLĪTĪBAS IESPĒJAS MŪŽA GARUMĀ

Pieaugušo izglītības iespējas mūžizglītībā Rojas novadā netiek piedāvātas.

10.3. IZGLĪTĪBAS JOMA DUNDAGAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem Kurzemes reģiona attīstība saistāma ar izglītības un pētniecības centru un perspektīvu reģiona tautsaimniecības nozaru un uzņēmējdarbības virzienu attīstīšanu, veidojot labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi uz zināšanām un pētniecību un modernām tehnoloģijām balstītai un inovatīvai ražošanai ar augstu pievienoto vērtību. Būtiska ir uzņēmējdarbības prasmju apgūšana. Dzīves kvalitātes uzlabošanu reģionā veicina izglītības centri, kur pieejama kvalitatīva izglītība, iespēja paaugstināt profesionālo kvalifikāciju un moderna sakaru infrastruktūra. Reģionā ir pastāvīgi jārealizē pasākumu kopums informācijas sabiedrības attīstībai, t.sk. jāveicina investīcijas informācijas un komunikāciju tehnoloģijas infrastruktūras attīstībai visu līmeņu centros, datoru un interneta lietošanas prasmes, e-izglītība.

Kurzemes plānošanas reģionā veicināmi izglītības pasākumi, paredzot vietas apmācības centru izveidei, kur iespējams apgūt jaunu, darba tirgū pieprasītu profesiju vai pārkvalificēties. Atbilstoši Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentiem būtiska ir izglītība mūža garumā, attīstāma arī tālmācība.

Gan uzņēmējdarbības attīstībai, gan iedzīvotāju spējai pielāgoties ekonomiskajiem apstākļiem būtiska ir radošās domāšanas veicināšana un sabiedrībai pieejama teritoriāli līdzsvarota kultūrizglītības sistēma.

10.4. SASKARES PUNKTI STARP DUNDAGAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM IZGLĪTĪBAS JOMĀ

Saskares punkti ar Talsu novadu:

Talsu novada bērni mācās arī Rojas vidusskolā. Četri no trīspadsmit Rojas Mūzikas un mākslas skolas pedagogiem ir no Talsu novada. Noslēgts sadarbības līgums ar Talsu novada pašvaldību par izglītības metodiskā darba koordinēšanu, kā arī par pedagoģiski medicīniskās komisijas pakalpojumu sniegšanu. Talsu, Dundagas un Rojas novadu pedagogi atbalstīti stipendiju un mērķstipendiju saņemšanai. Talsu, Dundagas un Rojas novadu pašvaldību skolēnu pašpārvaldes dibinājušas skolēnu pašpārvalžu un jauniešu organizāciju apvienību „TAS.ES”.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Mērsraga novada bērni mācās Rojas Mūzikas un mākslas skolā un Rojas vidusskolā.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Rojas novada bērni mācās Mazirbes internātpamatskolā. Rojas novada bērni (galvenokārt no Melnsila) mācās arī Kolkas pamatskolā un Dundagas Mākslas un mūzikas skolas Kolkas filiālē. Kopīgi ar Rojas novada pašvaldību noslēgts sadarbības līgums ar Talsu novada pašvaldību par izglītības metodiskā darba koordinēšanu, kā arī par pedagoģiski medicīniskās komisijas pakalpojumu sniegšanu. Talsu, Dundagas un Rojas novadu pedagogi atbalstīti stipendiju un mērķstipendiju saņemšanai. Talsu, Dundagas un Rojas novadu pašvaldību skolēnu pašpārvaldes dibinājušas skolēnu pašpārvalžu un jauniešu organizāciju apvienību „TAS.ES”.

11. SPORTS UN AKTĪVS DZĪVESVEIDS

11.1. SPORTA BĀZES

Rojā atrodas stadions, brīvdabas un slēgti sporta spēļu laukumi, slēgta šautuve, vieglatlētikas sektori, stadions, kas gan ir neapmierinošā stāvoklī, hokeja laukums, sporta zāle, treniņu zāle, 4 pludmales volejbola laukumi Rojas jūrmalā un 1 pludmales volejbola laukums un 1 volejbola laukums pie stadiona, BMX trase, skeitparks, golfa laukums pļavu golfam un virvju trase pludmalē. Ar Rojas novada Tūrisma biedrības līdzdalību Rojā iekārtota mazo laivu piestātne Rojas upē pie tilta, Rojas burāšanas apmācību centrs, Rojas jahtu ostas sanitārais mežgls un trīs laivu piestātnes Rojas upē.

Žocēnē atpūtas un sporta kompleksā „Dzintarkrasts” pieejami sporta laukumi.

Pūrciemā iespējamas izjādes ar zirgiem.

Rudē un **Melnsilā** pieejami sporta spēļu laukumi.

11.2. SPORTA PASĀKUMI

Rojas novadā tiek organizētas Latvijas 2.līgas spēles basketbolā un florbolā vīriešiem, Talsu novada pašvaldību sporta spēļu posmi, Rojas kauss hokejā, „Raudas” kauss florbolā, Rojas dienu sporta aktivitātes, Kaltenes, Rudes un Melnsila sporta dienas, domes struktūrvienību sporta diena, strītbols un volejbols starp novada uzņēmumiem, pludmales volejbols un smilšu futbols Jūras svētkos, veselības skrējiens stadionā, Rojas invalīdu biedrības sporta dienas (divas reizes gadā), Lieldienu sportiskās lustes un Rojas egles iedegšanas sportiskās aktivitātes, Rojas kauss galda tenisā un novusā, Rojas čempionāts ekstrēmo sporta veidu sacensībās skeitparkā. Vasarās tiek rīkota „Lielā balva” burāšanā, Rojā noris Latvijas atklātā jūras burāšanas čempionāta „Baltic Open Regatta” posms.

11.3. SPORTA UN AKTĪVA DZĪVESVEIDA JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos tiek uzsvērtā veselīga un aktīva dzīvesveida veicināšana un popularizēšana, integrēta spora, atpūtas un veselīga dzīvesveida infrastruktūras plānošana un attīstība, sporta un rekreatīvo aktivitāšu integrēšana dabas takās, sporta nometņu organizēšana.

Īpaši rūpīgi jāplāno jāšanas sporta attīstība piekrastē - noejū pludmalē ar zirgiem paredzot tikai tajās vietās, kur ir esošas piebrauktuves pludmalei. SNP ieteikums kāpu izbraukāšanas novēršanai ir atsevišķās vietās visā Latvijas kāpu zonā paredzēt vietas tieši motosporta cienītājiem, - attīstot šim sporta veidam piemērotas un atbilstošas trases.

11.4. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM SPORTA UN AKTĪVA DZĪVESVEIDA JOMĀ

Saskares punkti ar Talsu novadu:

Talsu novada un Rojas novada sportisti sacenšas pašvaldības sporta spēļu ietvaros un ziemas un vasaras posmu turnīros basketbolā, florbolā un novusā.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Mērsraga novada un Rojas novada sportisti sacenšas pašvaldības sporta spēļu un hokeja turnīru ietvaros.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Dundagas novada un Rojas novada sportisti sacenšas pašvaldības sporta spēļu ietvaros.

12. SOCIĀLĀ JOMA, SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA

12.1. SOCIĀLIE PAKALPOJUMI

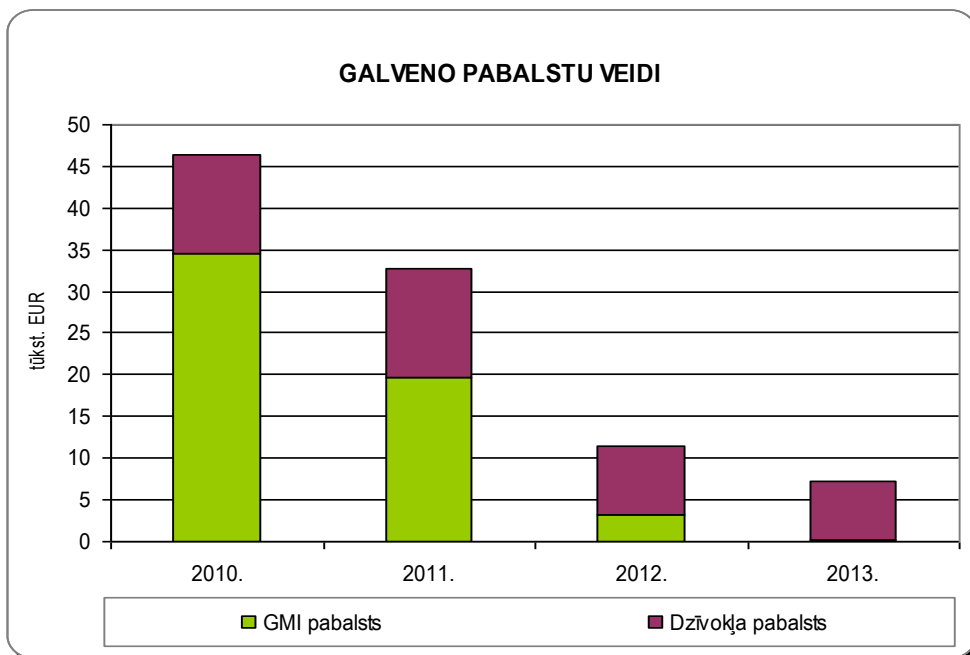
Rojas novada sociālais dienests nodibināts 2001.gadā un ir Rojas novada Domes izveidota un Domes pārraudzībā esoša pašvaldības iestāde, kas sniedz sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību Rojas novada trūcīgajiem iedzīvotājiem, krīžu situācijās nonākušām personām, kā arī palīdz personām, ģimenēm un personu grupām noteikt, atrisināt vai mazināt sociālās problēmas, attīstot pašas personas resursus. Sociālā dienesta ēkā strādā vadītāja un pieci sociālā darba speciālisti, visiem ir augstākā izglītība sociālajā darbā. Sociālā dienesta darba telpas izvietotas kādreizējās Rojas pagasta bērnu bibliotēkas ēkā Rojā, Celtnieku ielā 6. Ēkā ir pielāgota iekļūšana cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Arī vairākas sabiedriskās iestādes ir aprīkotas, lai būtu pielāgotas cilvēkiem ar kustību traucējumiem – Domes ēka Rojā, Rojas kultūras centrs, kurā izbūvēts lifts un kurā izvietotas arī divas bibliotēkas. Rojā, Strautu ielā 8 izveidots multifunkcionālais centrs „Strops”, kā satikšanās vieta cilvēkiem, kas jūtas sociāli atstumti, t.sk. invalīdiem, senioriem, bērniem un jauniešiem. Centrā „Strops” strādā divi darbinieki.

Rojas novadā nav sociālo aprūpes iestāžu.

Novada sociālā dienesta galvenie darbības virzieni – materiālo pabalstu izsniegšana, sociālo pakalpojumu sniegšana, darbs ar ģimenēm ar bērniem, darbs ar veciem cilvēkiem, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, palīdzība ar tehniskajiem palīgīdzekļiem. Rojas novadā ir īpaši attīstīta aprūpe mājās, kuru sniedz viens sociālais aprūpētājs un divi aprūpētāji. Pensionāri un invalīdi tiek apgādāti ar tehniskajiem palīgīdzekļiem par valsts un pašvaldības naudu. Pensionāriem, invalīdiem, bērniem invalīdiem, bērniem no maznodrošinātām ģimenēm tiek organizēti sociālās rehabilitācijas pasākumi.

Sociālās palīdzības ziņā izmaksāto pabalstu apjomam ir tendence samazināties.

Galveno pabalsta veidu salīdzinājums no 2010. – 2013.gadam:

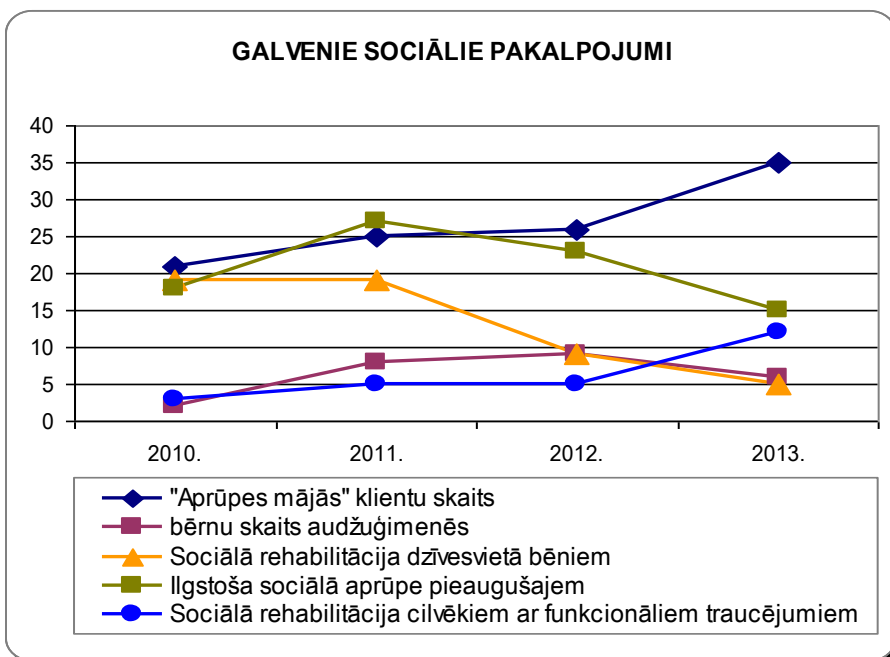
33.ATTĒLS

Galveno pabalsta veidu salīdzinājums no 2010. – 2013.gadam

Avots: Rojas novada pašvaldība

Bez likumā noteiktajiem GMI un dzīvokļa pabalstiem, pašvaldība sniedz arī pabalstu ēdināšanas nodrošināšanai pirmskolas izglītības iestādēs, pabalstu skolas brīvpusdienām, pabalstu mācību līdzekļu iegādei, veselības pabalstu, apbedīšanas pabalstu, ārkārtas situāciju pabalstu, jaundzimušo pabalstu, pabalstu represētajām personām, pabalstu novada senioriem dzīves jubilejās, pabalstu audžuģimenēm un sociālās garantijas bez vecāku gādības palikušajiem bērniem.

Sociālais dienests nodrošina vai organizē sekojošus **sociālos pakalpojumus**: sociālās rehabilitācijas pakalpojumu bērnam, kurš cietis no prettiesiskām darbībām, (konsultācijas uz vietas un ja nepieciešams – sociālā rehabilitācija institūcijā) ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu institūcijās bērniem (Rojas novada Dome pērk pakalpojumu), īslaicīgu sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju institūcijās bērniem (nepieciešamības gadījumā tiek pirkti pakalpojumi), audžuģimenes, sociālās rehabilitācijas pakalpojumu ģimenēm ar bērniem klienta dzīvesvietā, profesionālu sociālo darbu ar ģimenēm un bērniem, sociālo aprūpi pilngadīgām personām, aprūpi mājās, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu institūcijās pieaugušām personām, sociālo rehabilitāciju cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, psihologa pakalpojumus, sociālo rehabilitāciju personām ar atkarības problēmām, atbalsta un pašpalīdzības grupas.

34.ATTĒLS

Galveno sociālo pakalpojumu skaits no 2010. – 2013.gadam

Avots: Rojas novada pašvaldība

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Rudē darbojas bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs „Varavīksne”, kurā brīvo laiku saturīgi pavada vidēji 20 – 25 bērni dienā. Centrā tiek organizēti izglītojoši un sadraudzības pasākumi, jauniešu konsultatīvās padomes sēdes, semināri, radošās darbnīcas,

Bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs darbojas arī **Melnslā**. Centrs organizē sadarbības, svētku un sporta pasākumus bērniem un jauniešiem, nometnes.

Rojas multifunkcionālajā centrā „Strops” katru dienu brīvo laiku pavada vidēji 20 bērni un jaunieši.

No 28 **NVO**, kas darbojas Rojas novadā, ar sociālo jomu saistītas 3 reģistrētas biedrības un 2 neformālas apvienības:

NOSAUKUMS	DARBĪBAS JOMAS
Biedrība „Rasa”	Veicināt līdzatbildības uzņemšanos par sabiedrības attīstības demokrātiskajiem procesiem un aktīvu kalpošanu līdzcilvēkiem, īpaši tiem, kuri paši nespēj nodrošināt savu tiesību realizāciju un vajadzību piepildīšanu; veicināt dzīves kvalitātes uzlabošanu sociālā riska grupu piederīgajiem sabiedrības locekļiem, uzlabojot sociālo aprūpi un piedāvājot garīgu un psiholoģisku atbalstu.
Rojas invalīdu biedrība	Apvienot Rojas novadā dzīvojošos invalīdus, veicināt viņu integrāciju sabiedrībā, palīdzēt fiziskas vai garīgas nespējas gadījumā; organizēt kultūras pasākumu apmeklēšanu, ekskursijas, apmācību kursus, pašdarbības kolektīvus; nodarboties ar labdarību.
Biedrība “Stiprai ģimenei”	Veicināt Rojas novada ģimenēm svarīgo jautājumu risināšanu, ģimeņu līdzdalību sociālo jautājumu risināšanā.
Rojas novada pensionāru apvienība	Sociālā palīdzība, aprūpe mājās, kultūra, māksla, humānās palīdzības sadale, informācijas izplatīšana, masu pasākumi, brīvais laiks, sadraudzības pasākumu organizēšana, sadarbība ar pensionāru organizācijām citviet Latvijā.
Rojas pensionāru klubs „Liedags”	Sociālā palīdzība, aprūpe mājās, kultūra, māksla, humānās palīdzības sadale, informācijas izplatīšana, masu pasākumi, brīvais laiks, labdarības pasākumu organizēšana, sadarbība ar ārvalstīm.
Rojupes pensionāru klubs „Rūķi”	Apmācība, izglītošana, uzskatu paušana, sociālā palīdzība, kultūra, māksla, sports, tūrisms, informācijas izplatīšana, masu pasākumi, naudas līdzekļu vākšana, vide un daba, nodarbinātības pasākumu organizēšana, līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesos, brīvais laiks, labdarības pasākumi.

19.TABULA

Ar sociālo jomu saistītās biedrības un neformālas apvienības

Avots: Rojas novada pašvaldība

12.2. VESELĪBAS APRŪPE

Rojas novadā darbojas 3 ģimenes ārstu prakses, kas darbojas Rojas ambulances telpās. Novada iedzīvotājiem pieejami 2 zobārsti un ginekologa privātprakse. Rojas ambulance kā ēka ir Rojas novada pašvaldības īpašums. Rojas ciemā izvietota neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde.

12.3. BĀRIŅTIESA

Bāriņtiesa kārto aprūpes, aizgādības, aizbildības, adopcijas, bērnu personisko un mantisko tiesību un interešu aizsardzības jautājumus. Bāriņtiesa pilda arī likumā noteiktās notariālo darbību funkcijas. Bāriņtiesā darbojas 5 cilvēki.

2013.gadā aktīvas bijušas 10 lietas par bērnu mantas pārvaldīšanu, 2 lietas par valsts sociālo atbalstu, 5 lietas par bērna aprūpes tiesību atņemšanu un atjaunošanu,

2013.gadā Rojas novadā aizbildnībā ir 6 bērni, 7 bērni dzīvo audžuģimenēs, aizgādībā ir 11

rīcībnespējīgas personas. 2013.gadā Rojas novada bāriņtiesā veikti 309 notariāla rakstura apliecinājumi.

12.4. SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA UN DROŠĪBA

Drošības un sabiedriskās kārtības nodrošināšanā Rojas novadā iesaistīta Ugunsdzēsības nodaļa un Pašvaldības policija.

Ugunsdzēsības nodaļa ir pašvaldības finansēts ugunsdzēsības dienests ar vienu ugunsdzēsības mašīnu Rojā. Novadā darbojas koordinators par civilās aizsardzības un ugunsdrošības jautājumiem.

Rojā izvietots arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Kurzemes reģiona brigādes Talsu daļas Rojas postenis ar 2 ugunsdzēsēju mašīnām un 4 ugunsdzēsēju maiņām (13 ugunsdzēsējiem). Rojas posteņa darbības areāls, galvenokārt, ir Rojas un Mērsraga novads un Dundagas novada Kolkas pagasts. Īpaši bīstamu un sarežģītu ugunsgrēku gadījumā darbības areāls var būt arī lielāks.

Lai veiktu glābšanas darbus pludmalē vai jūrā, Rojas novadā paredzētas 5 piekļūšanas vietas pie jūras – Valgalciemā, Kaltenē, no Ģipkas autostāvlaukuma Pūrciemā un iepretim valsts reģionālā autoceļa P131 (Tukums – Ķesteriems – Mērsrags – Kolka) krustojumam ar valsts vietējo autoceļu V 1307 (Ventpils – Dundaga – Melnsils).

Pašvaldības policija ir iestāde un nodarbojas ar likumpārkāpumu profilaksi, Rojas novada Domes saistošo noteikumu un lēmumu izpildes kontroli, sabiedriskās kārtības nodrošināšanu. 2013.gadā pašvaldības policijā strādā 3 policisti.

2013.gadā Rojas novada Pašvaldības policija par dažādiem pārkāpumiem sastādījusi 111 protokolus un izrakstījusi 214 brīdinājumus. Pašvaldības policija rīko regulārus reidus Žocenē, Ģipkā, Melnsilā, Rudē, Kaltenē un Valgalciemā. Vairums pārkāpumu saistīti ar zādzībām sezonas rakstura mājās un slēgtajos cehos, trokšņošanu atpūtas kompleksu apkārtnē, pārgalvīgu autobraucēju rīcību ziemā.

Rojas novadā darbojas viens valsts policijas iecirkņa pilnvarotais.

Pašvaldības policijas kontrolē ir 16 videonovērošanas kameras, kas izvietotas pie Rojas kultūras centra un Rojas novada Domes ēkām. Veikalos „Maxima”, „Ķipītis” un „TOP” izvietotas iekšējās novērošanas sistēmas, palīdzot uzturēt kārtību pašās tirdzniecības vietās.

Pieejamo sabiedrisko pakalpojumu shēmu Rojas novadā skatīt 3. KARTOSHĒMĀ

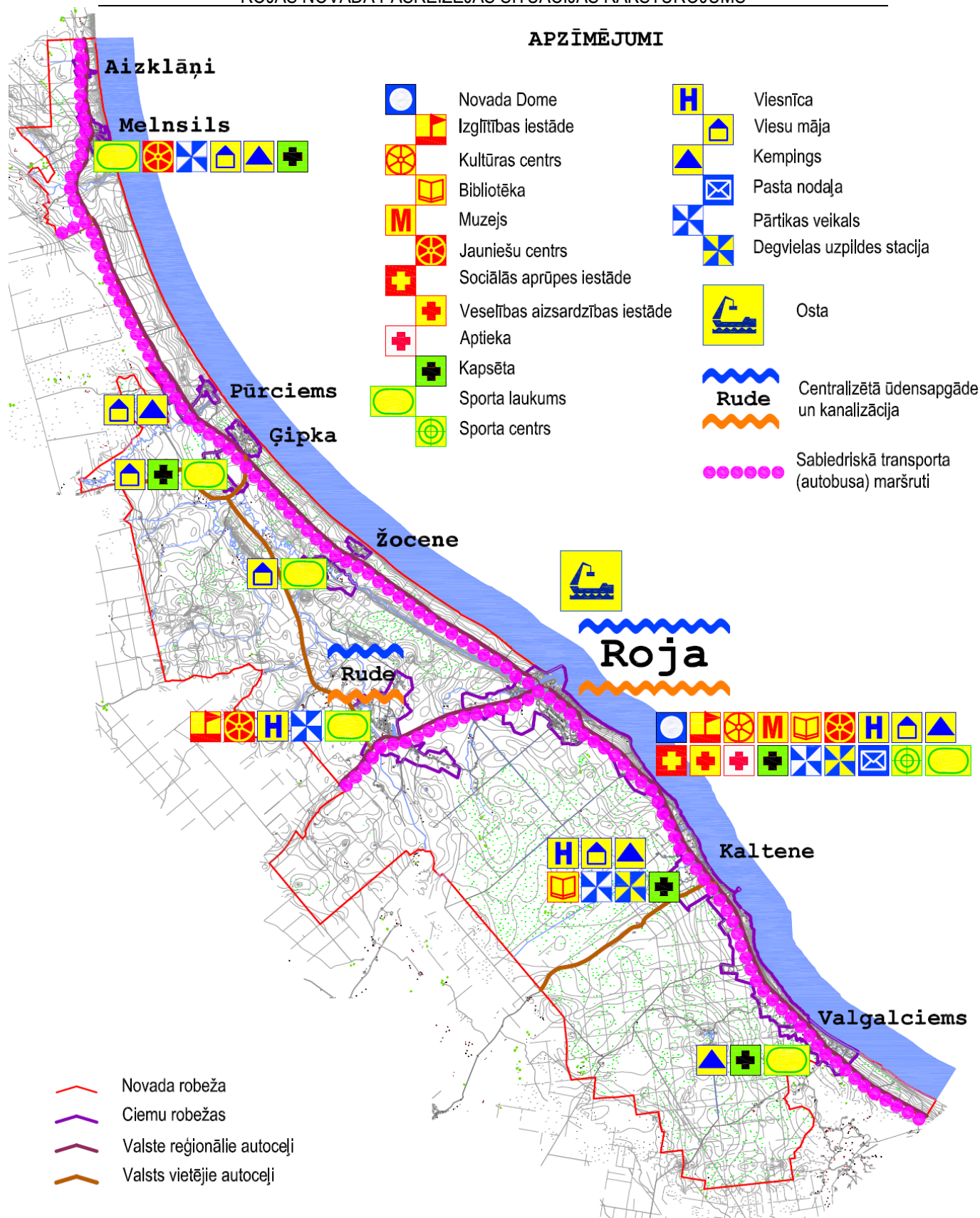
12.5. SOCIĀLĀ JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona sociālo pakalpojumu attīstības programmu īpaši būtiska ir sociāli atstumto, riskam pakļauto grupu nodarbinātības un sociālās iekļaušanās veicināšana, alternatīvu sociālo pakalpojumu veidošana, nodrošinot vides pieejamību, kā iespējamās rīcības uzsverot aprūpes mājās pakalpojumu attīstīšanu, dienas aprūpes centru pakalpojumu attīstīšanu, sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu, uzlabojumus, kas vērsti uz institucionālai aprūpei alternatīvu un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu sniegšanu - grupu dzīvokļu tīkla izveidi, jauniešu mājas pakalpojumu attīstīšanu, iedzīvotāju atbalsta vai pašpalīdzības grupu darbību, zupas virtuves pakalpojumu attīstīšanu, higiēnas centru izveidi. Veicināma audžuģimeņu un aizbildņu pakalpojumu attīstība.

Otrs būtiskais Kurzemes plānošanas reģiona stratēģiskais mērķis sociālo pakalpojumu jomā ir uzlabot sociālo pakalpojumu plānošanu, administrēšanu un kontroli, kā būtiskākās rīcības minot kvalifikācijas paaugstināšanu darbiniekiem, sadarbības pilnveidošanu un attīstību ar profesionāliem, institūcijām un citiem partneriem. Kurzemes reģionā ir jāveido nevalstisko organizāciju pārstāvju konsultatīvās padomes, kas līdzdarbotos lēmumu pieņemšanas procesā, kā arī pārstāvētu dažādas sociālā riska grupas.

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Galvenie Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos minētie mērķi iedzīvotāju drošības uzlabošanas jomā ir glābšanas dienestu kapacitātes uzlabošana, noziedzības līmeņa mazināšana un nepieciešamās infrastruktūras iegāde drošības uzlabošanai, pašvaldību policijas kapacitātes celšana.

3. KARTOSHĒMA Rojas novadā pieejamie sabiedriskie pakalpojumi.
 Avots: Rojas novada pašvaldība

12.6. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM SOCIĀLAJĀ UN VESELĪBAS AIZSARDZĪBAS JOMĀSaskares punkti ar Talsu novadu:

Rojas novada iedzīvotāji izmanto Laucienes pansionāta sociālo pakalpojumu un Talsu Krīžu centra pakalpojumus. Rojas novada sociālie darbinieki regulāri sadarbojas ar Talsu novada sociālajiem darbiniekiem informatīvā jomā – par iepazītajiem sociālās jomas klientiem, kuri maina dzīvesvietas. Rojas novada Dome kopā ar Talsu novada Domi ir dalībnieks SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”. Talsu novadā darbojas Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Talsu iecirknis, kas apkalpo arī Dundagas un Rojas novadu teritorijas. Pašvaldības aģentūra „Talsu novada mutes veselības centrs” sniedz pakalpojumus Talsu, Dundagas, Rojas un Mērsraga iedzīvotājiem. Rojas novada pašvaldības policijas pārziņā ir bezsaimnieka mājdzīvnieku nogādāšana tuvākajā patversmē – Talsu dzīvnieku patversmē.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Rojas novada sociālie darbinieki regulāri sadarbojas ar Mērsraga novada sociālajiem darbiniekiem informatīvā jomā – par iepazītajiem sociālās jomas klientiem, kuri maina dzīvesvietas. Pašvaldības aģentūra „Talsu novada mutes veselības centrs” sniedz pakalpojumus Talsu, Dundagas, Rojas un Mērsraga iedzīvotājiem. Rojas novada Dome kopā ar Mērsraga novada Domi ir dalībnieks SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Rojas novada sociālie darbinieki regulāri sadarbojas ar Dundagas novada sociālajiem darbiniekiem informatīvā jomā – par iepazītajiem sociālās jomas klientiem, kuri maina dzīvesvietas. Rojas novada Dome kopā ar Dundagas novada Domi ir dalībnieks SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”. Talsu novadā darbojas Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Talsu iecirknis, kas apkalpo arī Rojas un Dundagas novadu teritorijas. Pašvaldības aģentūra „Talsu novada mutes veselības centrs” sniedz pakalpojumus Talsu, Dundagas, Rojas un Mērsraga iedzīvotājiem.

TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA

13. SATIKSME

13.1. CEĻU UN IELU TĪKLS

Rojas novads atrodas tālu no valsts nozīmīgajiem transporta koridoriem. Novada teritoriju nešķērso valsts galvenie ceļi, nav dzelzceļu un lidostu. Toties Rojā atrodas mazā osta, par kuru detalizēti aprakstīts 8.nodaļā. Novada teritoriju šķērso 2 valsts reģionālie autoceļi un 4 valsts vietējie autoceļi. 100% no valsts reģionālajiem autoceļiem ir ar melno segumu, bet tikai 2,93% no valsts vietējiem autoceļiem ir ar melno segumu.

Viens no svarīgākajiem novada ceļiem ir valsts reģionālais autoceļš P126 Valdgale – Roja, kas satiksmes intensitātes ziņā ir visnoslogotākais ceļš novadā. Šī ceļa segums Rojas novadā ir ļoti sliktā stāvoklī, tomēr plānošanas periodā līdz 2020.gadam paredzēta šī ceļa seguma atjaunošana. Ļoti nozīmīgs novadā ir autoceļš P131 Tukums – Ķesterciems – Mērsrags - Kolka, kas kalpo kā piekrastes pamatass, savienojot Kolku ar Rīgu un stiepjas cauri visai novada teritorijai. Šī ceļa segums Rojas novada teritorijā no Mēsruga novada robežas līdz Kaltenei ir ļoti sliktā stāvoklī, - plānošanas periodā līdz 2020.gadam paredzēta šī ceļa posma rekonstrukcija.

Valsts vietējie autoceļi Rojas novadā ir sliktā stāvoklī, jo gan grants segums, gan melnais segums uz valsts vietējiem ceļiem ir nolietojies. Īpaši nozīmīgs pašvaldības pakalpojumu pieejamības un uzņēmējdarbības nodrošināšanai ir valsts vietējais autoceļš Ventpils - Dundaga – Melnsils (V1307). Valsts finansējums plānošanas periodā līdz 2020.gadam grants seguma atjaunošanai paredzēts valsts vietējā autoceļa V1367 (Dundaga - Ģipka) posmam no Dundagas novada robežas līdz 20,97.km.

Ceļa nosaukums	Ceļa indekss	Ceļa garums ar melno segumu (km)	Ceļa garums ar grants segumu (km)
Valsts reģionālie autoceļi			
Valdgale - Roja	P126	6,959	6,959
Tukums-Ķesterciems-Mērsrags-Kolka	P131	43,165	43,165
Valsts vietējie autoceļi			
Ventpils – Dundaga - Melnsils	V1307		0,319
Dundaga-Ģipka	V1367	0,642	5,683
Rude - Ģipka	V1394		8,990
Sārcene – Nogale - Kaltene	V1398		6,278

20.TABULA

Valsts reģionālie un valsts vietējie autoceļi Rojas novadā
Avots: Latvijas Valsts ceļi

Novada pašvaldības pārziņā esošo ceļu un ielu kopgarums Rojas novadā ir 100,92 km, no kuriem 23,09 km ir **Rojas** ciemā. Ar asfalta segumu ir 14.94 km ielu Rojas ciemā un 8.01 km ceļu pārējā novada teritorijā. **Melnsilā** – 5 ceļi ar kopējo garumu 4,873 km ir ar grants segumu, 1 ceļš – 0,145 km – ar asfalta segumu. **Ģipkā** – Pūrciemā – 9 ceļi ar kopējo garumu 9,428km ir ar grants segumu, 1 ceļš – 1,25 km – ar asfalta segumu. **Žocenē** – 5 ceļi ar kopējo garumu 9,291 km ir ar grants segumu, 1 ceļa posms – 0,609 km – ar asfalta segumu. **Rudē** – 18 ceļi ar kopējo garumu 25,43 km ir ar grants segumu, 12 ceļi ar kopējo garumu 6,001 km – ar asfalta segumu. **Kaltenē – Valgalciemā** – visi 15 ceļi ar kopējo garumu 13,273 km ir ar grants segumu.

Rojas novada pārziņā ir 4 dzelzsbetona tilti: uz ceļa Mežsētas – Vecvilki pār Pilsupi, (betona segums, tilts labā stāvoklī), uz ceļa Planči – Totes pār Rojas upi, (betona segums, tilts apmierinošā stāvoklī), uz ceļa Rude – Dārzniecība – pār Rojas upi, (asfaltbetona segums, tilts ļoti sliktā stāvoklī), uz ceļa Kokdarbnīca – Dižpļavas – pār Rojas upi, (betona segums, tilts apmierinošā stāvoklī).

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Ielu tīkls izveidots tikai Rojas ciemā:

NPK.	IELAS NOSAUKUMS	GARUMS (km)	BRAUCAMĀS DAĻAS PLATUMS (m)	IELAS VIDĒJAIS PLATUMS (m)	SEGUMA VEIDS
1.	Akas	1.05	5	12	melnaiss
2.	Apšu	0.156	5	9	melnaiss
3.	Asaru	0.153	5.5	9	grants
4.	Ābolnieku	0.105	6	11	grants
5.	Bangu	0.109	5.5	8	melnaiss
6.	Bērzu	0.132	2,5	6	grants
7.	Celtnieku	0.277	4	12	melnaiss
8.	Dārza	0.169	4	8	melnaiss
9.	Dzintaru	0.11	3.5	8	melnaiss
		0.05	3	8	grants
10.	Enkuru	0.265	3	8	grants
11.	Jomas	0.141	4	8	melnaiss
12.	Kaiju	0.24	3	6	granulāts
13.	Kalnu	0.09	3	9	grants
14.	Kapteiņu	0.462	6.5	16	melnaiss
15.	Kāpu	0,663	4	14	granulāts
16.	Kļavu	0.225	4.5	8	grants
17.	Kosmonautu	0.468	6	9	melnaiss
18.	Krasta	0.735	3.5	8	grants
19.	Kunču	0,214	3,5	6	grants
20.	Kuršu	0.247	6	10	melnaiss
		0.059	6	10	grants
21.	Kīrkraga	0.69	4.5	8	melnaiss
		2.01	4.5	8	grants
22.	Kīšu	0.035	4.0	6	melnaiss
		0.053	3.5	6	grants
23.	Kuģenieku	0,2	3,5	6	grants
24.	Lašu	0.145	4.0	8	melnaiss
25.	Liepu	0.235	4	9	melnaiss
		0.181	4	9	grants
26.	Mazupītes	0.249	5.5	8	melnaiss
27.	Meža	0.104	5	8	melnaiss
28.	Miera	1.992	6.5	16	melnaiss
29.	Ostas	0.51	7	16	melnaiss
30.	Ošleju	0,142	3	6	grants
31.	Ošu	0.163	3	6	grants
32.	Parka	0.498	5	12	melnaiss
33.	Peldu	1.015	4.5	9 (12)	melnaiss
34.	Priežu	0.85	6.5	12	melnaiss
35.	Raudu	0.24	4	12	grants
36.	Saules	0.11	4	10	melnaiss
		0,11	4	10	grants
37.	Sīgu	0.071	3.5	6	grants
38.	Sila	0.27	4	10	melnaiss
39.	Silupītes	0.139	4.5	13	grants
		0.313	6,0	13	grants
40.	Skuju	0.313	5	15	melnaiss

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

41.	Sporta	0.23	5	10	melns
42.	Strauta	0.35	4	8	melns
43.	Sūnu	0.251	4.5	12	melns
44.	Talsu	0.88	7	15	melns
45.	Torņa	1.2	6.0	11	melns
46.	Upes	0.561	4	8	melns
		0.2	3	8	grants
47.	K.Valdemāra	0.120	4	8	melns
48.	Varoņu	0.234	4	10	melns
49.	Vēžu	0.16	5.5	12	melns
		0.28	4.5	12	grants
50.	Viļņu	0.02	5	10	melns
		0.18	3.5	10	granulāts
51.	Ziedu	0.09	3.5	6	grants
52.	Zušu	0.141	5.5	12	melns
53.	Zvaigžņu	0.140	3	6	grants
54.	Zvejnieku	0.59	6.5	8 (14)	melns
55.	Uz Meža kapiem	0,281	3,0	6	grants

21.TABULA

Ielu tīkls un ielu segumi Rojas ciemā. Avots: Rojas novada pašvaldība

13.2. TRANSPORTA INTENSITĀTE

Satiksmes intensitātes ziņā nozīmīgākais no valsts reģionālajiem autoceļiem Rojas novadā ir autoceļš **P126** (Valdgale - Roja), intensitātes ziņā nozīmīgs ir arī autoceļš **P131** (Tukums – Ķesterciems – Mērsrags – Kolka). Pēdējo gadu laikā satiksmes intensitāte ievērojami pieaugusi valsts vietējiem autoceļiem ir **V1307** (Dundaga – Mērsrags), **V1398** (Sārcene – Nogale - Kaltene) un **V1394** (Rude - Ģipka). Ievērojami pieaugusi kravas transporta intensitāte uz valsts reģionālā autoceļa **P126** (Valdgale – Roja).

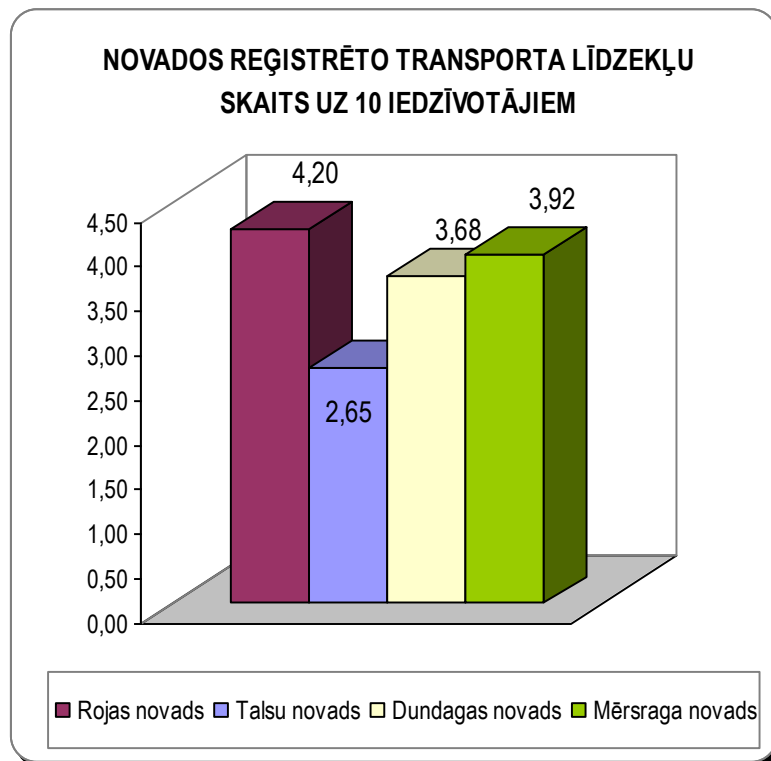
CEĻŠ	SATIKSMES INTENSITĀTE		KRAVAS TRANSPORTA INTENSITĀTES %	
	mērijumu gads		mērijumu gads	
P - 126	1772 2011.	1380 2007.	25 2011.	9 2007.
P – 131 (posmā P127- P126)	856 2013.	623 2006.	10 2013.	14 2006.
P – 131 (posmā P126- P124)	509 2013.	742 2006.	12 2013.	13 2006.
V – 1307	427 2012.	261 2007.	6 2012.	23 2007.
V – 1367	123 2012.	145 2004.	10 2012.	30 2004.
V – 1394	160 2012.	85 2004.	23 2012.	29 2004.
V - 1398	163 2012.	71 2004.	22 2004.	26 2004.

22.TABULA

Satiksmes intensitāte uz Rojas novada autoceļiem. Avots: A/s „Latvijas Valsts ceļi”

izteikta satiksmes intensitātes pieaugums

izteikta satiksmes intensitātes samazinājums

35.ATTĒLS

Novados reģistrēto transporta līdzekļu skaits uz 10 iedzīvotājiem 2014.gada sākumā

Avoti: CSDD un www.raim.gov.lv

77,92% no visiem Rojas novadā reģistrētajiem transporta līdzekļiem ir vieglās automašīnas.

13.3. SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

Sabiedrisko autobusu pārvadājumus Rojas novada teritorijā nodrošina divi uzņēmumi – AS „Nordeka” un AS „Talsu autotransports”.

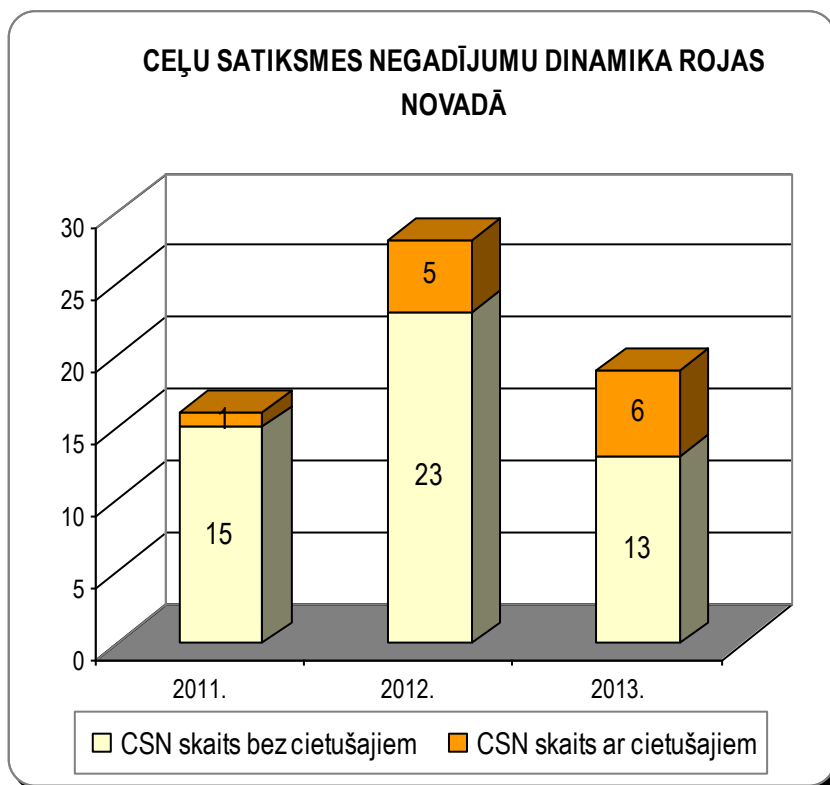
AS „Nordeka” veic pasažieru pārvadājumus maršrutos Kolka – Dundaga – Talsi – Rīga, Kolka – Vandzene – Talsi – Rīga, Mazirbe – Rīga, Kolka – Roja – Rīga katru dienu.

AS „Talsu autotransports” veic pasažieru pārvadājumus maršrutos Talsi – Dundaga – Vīdale – Kolka, Talsi – Roja, Talsi – Roja – Rīga un Talsi – Upesgrīva – Roja katru dienu.

Gandrīz visiem novada iedzīvotājiem, kas dzīvo novada attālākajās vietās, pieejams privātais transports, tomēr privātā transporta izmantošana iedzīvotājiem kļūst finansiāli neizdevīgāka.

13.4. SATIKSMES DROŠĪBA UZ NOVADA CEĻIEM

Analizējot satiksmes drošības aspektus Rojas novadā, ceļu satiksmes negadījumu dinamika dažādos gados ir mainīga, tomēr, tā saucamie, „melnie punkti”, kuros ceļu satiksmes negadījumi tiktu konstatēti atkārtoti, uz Rojas novada ceļiem nav konstatēti.

36.ATTĒLS

Ceļu satiksmes negadījumu dinamika Rojas novadā
Avots: CSDD

13.5. VELOSATIKSME

Velosipēds kā pārvietošanās līdzeklis Rojas novada iedzīvotājiem jau vēsturiski ir salīdzinoši izplatīts. Gandrīz pie visām sabiedriskajām ēkām ir atbilstošas velosipēdu novietnes.

Izstrādāts 1 tūrisma velomaršruts ar trim lokiem 2km, 7km un 15km garumā – *Rojas upes brīvdabas taka*. Velomaršruta loki marķēti dabā, maršruta ietvaros labiekārtotas atpūtas vietas. Izstrādes stadijā ir 2 velomaršruti – Kolka – Engure un Roja – Kaltene caur Ķirķragu un Kaltenes kalvām. Īpaši veloceliņi Rojas novadā nav izbūvēti.

13.6. SATIKSMES JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Kurzemes reģionā ir veidojama ilgtspējīga transporta sistēma, kas atbalsta pārvietošanās izvēles brīvību, iedzīvotāju veselību, drošību un dzīves kvalitāti, veicina konkurētspējīgu ekonomiku un līdzsvarotu reģionālo attīstību, nodrošina visiem vienlīdzīgu pieeju pakalpojumiem un citām aktivitātēm, tai skaitā veciem cilvēkiem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Tūrisma, kuram šobrīd ir labas attīstības iespējas visā pasaulē un kurā Kurzemei ir daudz ko piedāvāt, transporta sistēma ir nepieciešama piedāvājuma (tūrisma produkti, mārketinga, apkalpošanas līmenis un pieejamība) veidošanai. Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentu pamatnostādņiem būtiski ir plānot videi draudzīgāku transportlīdzekļu un satiksmes attīstību gar piekrasti, mazinot pārvietošanās vajadzību ar personisko autotransportu piekrastē. Veloceliņus ieteicams paredzēt arī gar ūdens malām, perspektīvā paredzēt veloceliņu tīkla izveidi apdzīvotajās vietās un ap tām. Labi attīstīts sabiedriskais transports var dot iespēju attīstīt jaunievedumus, uzņēmumus un biznesa saiknes mazākajos centros.

Saskaņā ar Kurzemes transporta organizācijas un pārvaldības stratēģiju Rojai vajadzētu kļūt par 3.līmeņa pasažieru apmaiņas punktu. Tas nozīmē ātru satiksmi ar atsevišķām pieturām lielākajās apdzīvotajās vietās, kas nodrošina nokļūšanu no novadu centriem līdz 2. līmeņa satiksmei ne ilgāk kā 1 stundas laikā. Kursēšanas biežums vismaz 3 reizes dienā (no rīta, pusdienlaikā, vakarā). Satiksmes

ātrums ir būtiski lēnāks, nekā izmantojot personīgo autotransportu. Rojas novadā maršruta tīkls tiek veidots no 3.līmeņa un 4.līmeņa maršrutiem. Maršruts *Roja -Talsi* tiek organizēts ar biežu satiksmi, kas atbilst darba tirgus vajadzībām. Pie pietiekoši lielas potenciālās pasažieru plūsmas var tikt organizēti 3. līmeņa savienojumi no Rojas pa tiešo ar Dundagu. 4.līmeņa ietvaros tiek organizēti pārvadājumi starp Mērsragu un Roju, kā arī Melnsilu un Roju.

Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentiem Rojas novadā paredzama EuroVelo maršruta EV10 daļa atbilstoši Tūrisma attīstības valsts aģentūras ierosinājumam (starp *Valdemārpili – Roju – Kolku*) un EuroVelo maršruta EV13 daļa (starp *Kolku – Mērsragu*).

13.7. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM SATIKSMES JOMĀ

Saskares punkti ar Talsu novadu:

Viens no intensīvāk noslogotajiem valsts nozīmes autoceļiem Rojas novadā ir **P126 Valdgale – Roja**, kas ir kopīgs ar Talsu novadu. Rojas un Talsu novadus vieno arī valsts vietējās nozīmes autoceļš **V1398 Sārcene – Nogale – Kaltene**. Galvenais pasažieru pārvadātājs Rojas novada maršrutos ir Talsu novada AS „Talsu autotransports”. Talsu un Rojas novadus vieno 6 dažādi sabiedriskā transporta – autobusa maršruti. VAS „Latvijas Valsts ceļi” Kurzemes reģiona Talsu nodaļa apkalpo Talsu, Rojas, Mērsraga un Dundagas novadus. Rojas novads sadarbībā ar Talsu novadu iesaistīts EuroVelo maršruta EV10 izveidē (starp *Valdemārpili, Roju un Mērsragu*).

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Rojas novadu un Mērsraga novadu vieno valsts reģionālais autoceļš **P131 Tukums – Ķesteriems – Mērsrags – Kolka**, kas ir satiksmes intensitātes ziņā otrais intensīvākais autoceļš Rojas novadā. Mērsraga un Rojas novadus vieno 4 dažādi sabiedriskā transporta – autobusa maršruti. VAS „Latvijas Valsts ceļi” Kurzemes reģiona Talsu nodaļa apkalpo Talsu, Rojas, Mērsraga un Dundagas novadus. Rojas novads sadarbībā ar Mērsraga novadu iesaistīts EuroVelo maršruta EV10 izveidē (starp *Valdemārpili, Roju un Mērsragu*).

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Rojas novadu un Dundagas novadu vieno valsts reģionālais autoceļš **P131 Tukums – Ķesteriems – Mērsrags – Kolka**, kas ir satiksmes intensitātes ziņā otrais intensīvākais autoceļš Rojas novadā. Rojas un Dundagas novadus vieno arī samērā intensīvi noslogotais valsts vietējais autoceļš **V1307 Ventspils – Dundaga – Melnsils**, kā arī valsts vietējais autoceļš **V1367 Dundaga – Ģipka**. Dundagas un Rojas novadus vieno 5 dažādi sabiedriskā transporta – autobusa maršruti. Daļa Dundagas novada bērnu izmanto Rojas novada pašvaldības autobusu, lai nokļūtu skolā Kolkā. VAS „Latvijas Valsts ceļi” Kurzemes reģiona Talsu nodaļa apkalpo Talsu, Rojas, Mērsraga un Dundagas novadus. Rojas novads sadarbībā ar Dundagas novadu iesaistīts reģionālā velomaršruta Ventspils – Mazirbe – Kolka – Roja izveidē.

14. MĀJOKLIS

14.1. SOCIĀLIE MĀJOKĻI

Sociālā dzīvokļa statuss piešķirts 5 mājokļiem – vienam dzīvoklim Selgas ielā 3 Rojā un četriem dzīvokļiem „Dravās”. Pašvaldības īpašumā ir 45 pašvaldības dzīvokļi, tai skaitā – 2 dienesta dzīvokļi.

14.2. MĀJOKĻU APSAIMNIEKOŠANA

Esošo dzīvojamo fondu daudzdzīvokļu mājās apsaimnieko pašvaldības SIA „Rojas DzKU”, kurā Rojas pašvaldības kapitāls ir 100%, nodrošinot ūdensapgādes, kanalizācijas un centrālāpkures pakalpojumus, kā arī izpildot Rojas novada pasūtījumus novada labiekārtošanā un apzaļumošanā. Rojas novada daudzdzīvokļu namu fondu veido 41 nams, 35 no tiem – Rojā, 18 no tiem ir centrālāpkure. Rojas nami

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

celti no 1965.-1987.gadam, pārsvarā tie ir ap 35 gadu veci. SIA Rojas DzKU apkalpo tikai Rojas ciema mājas, Rudē tiek apkalpots tikai ūdensvads un kanalizācija.

SIA „Rojas DZKU” apsaimniekojamo dzīvokļu galvenie rādītāji:

DZĪVOKĻI	DZĪVOKĻU SKAITS	DZĪVOKĻU KOPPLATĪBA M2	DZĪVOJAMO ISTABU SKAITS	PASTĀVĪGI DZĪVOJOŠO CILVĒKU SKAITS	DZĪVOKĻU SKAITS AR AUKSTĀ ŪDENS SKAITĪTĀJU	DZĪVOKĻU SKAITS AR KANALIZĀCIJAS SKAITĪTĀJU
Pavisam	557	27232	1135	1144	537	0

23.TABULA

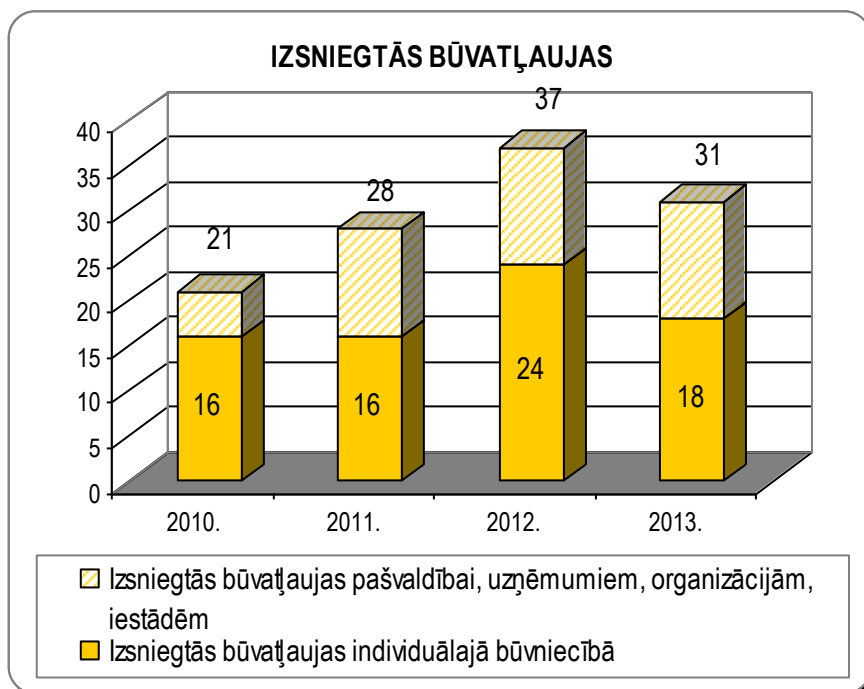
SIA „Rojas DzKU” apsaimniekojamo dzīvokļu galvenie rādītāji 2014. gadā
Avots: Rojas novada pašvaldības gada pārskats

14.3. PIEPRASĪJUMS PĒC MĀJOKĻU TIPIEM, MĀJOKĻU PIEDĀVĀJUMS

Arvien mazāka kļūst lauksaimnieciskās ražošanas nozīme, kam ir, lielākoties, ekonomisks pamats, toties salīdzinoši pieprasītas ir iespējas būvēt vasarās izmantojamas mājas. Ļoti liela ciemu apbūves daļa Rojas novadā atrodas krasta kāpu aizsargjoslā, kur ir ļoti ierobežotas attīstības iespējas. Izstrādājot Rojas pagasta iepriekšējo teritorijas plānojumu ar grozījumiem, tikušas ievērojami palielinātas ciemu robežu teritorijas – galvenokārt sauszemes virzienā.

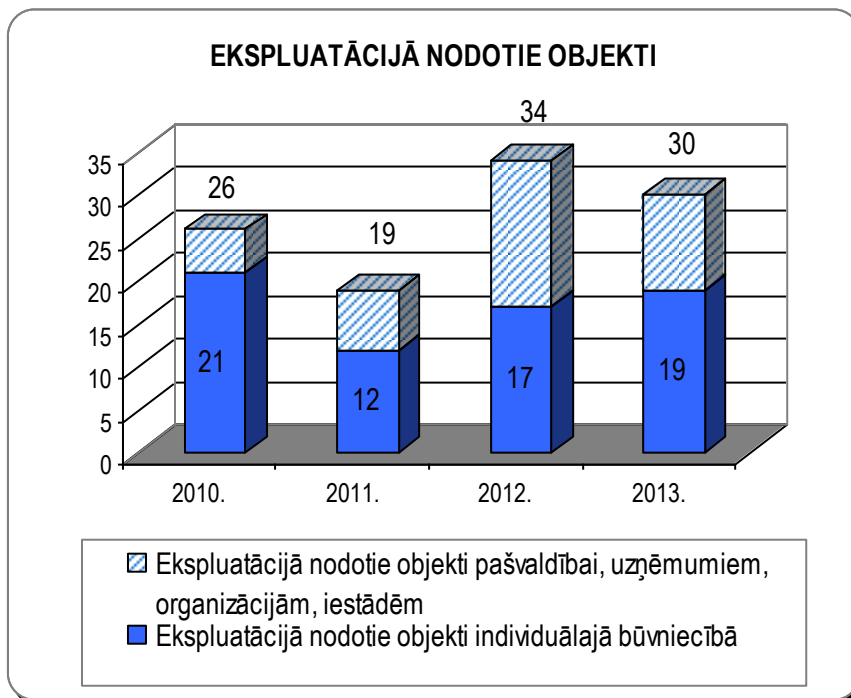
Rojā ir pietiekoši aktīvs dzīvokļu tirgus – gan pieprasījums, gan piedāvājums pēc dzīvokļiem.

No visām būvatļaujām un ekspluatācijā nodotajiem objektiem laika posmā no 2010. līdz 2014.gadam vidēji 64% ir saistīti ar individuālo būvniecību, tai skaitā – ar mājokļu būvniecību. Tas lielā mērā saistīts ar piekasti kā rekreācijas resursu un otro mājokļu potenciālu. Ar mājokļiem nesaistītie projekti lielākoties ir saistīti ar zivju pārstrādes cehu attīstību, ūdens un kanalizācijas tīklu attīstību un meža ceļu izveidi.

37.ATTĒLS

Izsniegtās būvatļaujas objektiem Rojas novadā
Avots: Rojas novada apvienotā būvvalde

38. ATTĒLS

Rojas novadā ekspluatācijā nodotie objekti
 Avots: Roja novada apvienotā būvvalde

14.4. PASTĀVĪGO IEDZĪVOTĀJU / VASARNIEKU „BALANCE”

Aptuvenās aplēses liecina, ka vasaras sezonā apmēram 50% piekrastes ciemu iedzīvotāju ir vasarnieki.

14.5. MĀJOKĻU JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentiem augstu dzīves kvalitāti veicina esošo mājoņu *revitalizācija*, kvalitatīvu un iedzīvotāju vairākumam pieejamu mājoņu attīstīšana. Paredzams, ka lauku telpas, it sevišķi ainaviski skaistākajās vietās, kļūs par *otrā mājoņa* teritorijām; tātad – tur notiks jaunā būvniecība, veidosies jauni urbanizācijas areāli ar visām no tā izrietošām sekām. Īpaši apdraudētas šajā attīstības variantā ir ainaviski skaistās un arī pret pieaugošām slodzēm jutīgās vietas (upju ielejas, ezeru piekrastes, jūras krasts).

Ieteicams jaunu mājoņu, sociālo un citu pakalpojumu objektu, darbavietu attīstīšanu plānot esošajās apdzīvotajās vietās, pēc iespējas izmantojot esošo infrastruktūru un nepilnvērtīgi izmantotas vai pamestas apbūves teritorijas, ierobežojot neapbūvēto, sevišķi „zaļo” teritoriju apgūšanu.

Kurzemes plānošanas reģions atbalsta Latvijas Lauku tūrisma asociācijas „Lauku ceļotājs” izstrādātās Piekrastes apbūves vadlīnijas, sniedzot ieteikumus mājoņu plānošanai – t.sk. ēku savstarpējam izvietojumam, ēku proporcijām, izmantojamajiem apdares materiāliem, būtiskajām detaļām, lai jauno ēku un mājoņu būvniecība piekrastē būtu iederīga esošās vides kontekstā.

Mājoņu attīstībā īpaši atbalstāmi ir energoefektivitātes pasākumi ēkās.

14.6. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM MĀJOKĻU JOMĀ

Saskares punkti ar Talsu novadu:

Virknei Talsu novada iedzīvotāju Roja novadā atrodas sezonas rakstura mājoļi. Talsu novadā īstenotās aktīvās dzīvojamo ēku siltināšanas iniciatīvas var būt labs piemērs un pieredze ēku energoefektivitātes uzlabšanai Rojā un Rudē. Aptuveni 40% no būvniecības uzņēmumiem, kas veic celtniecības darbus Roja novada teritorijā, ir no Talsu novada. Valgalciems kā apdzīvotne atrodas divu

pašvaldību – Rojas novada un Talsu novada – pārvaldījumā. Risinot minētā ciema attīstības jautājumus, nepieciešama abu pašvaldību kopdarbība.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Rojas novadā un Mērsraga novadā ar būvniecību saistītus jautājumus risina kopīga būvvalde – Rojas novada apvienotā būvvalde.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Līdzīgi kā Dundagas novadā arī Rojas novada apbūves noteikumos jāiestrādā ieteikumi, kas veicinātu reģionālo būvniecības tradīciju renovēšanu jaunos apstākļos. Būvnieki no Rojas novada veic būvniecības darbus Dundagas novada teritorijā.

15. INŽENIERAPGĀDE

15.1. ELEKTROAPGĀDE

Rojas novadā nav izvietoti 330 kV un 110 kV elektroenerģijas pārvades tīkli. Rojas novada teritorijā elektroenerģijas piegādi nodrošina AS „Latvenergo” no kopējās valsts energosistēmas. Rojas novada teritorijā elektroapgādes līnijas apkalpo AS „Sadales tīkls” Dienvidu reģions, kura pārziņā ir vidējā sprieguma (20kV) un zemsprieguma (0,4kV) elektrolīnijas un 20 / 0,4kV transformatoru apakšstacijas.

Plānotā energoinfrastruktūras projekta „Kurzemes loks” ietvaros paredzēts izbūvēt 330kV augstsprieguma gaisvadu elektrolīniju Latvijas rietumu daļā trasējumā Grobiņa – Ventspils – Dundaga – Tume – Imanta, nodrošinot palielinātas jaudas pieslēgumu iespējamību arī Talsu un Dundagas novados. Posma Ventspils – Tume – Imanta izbūve plānota projekta trešajā kārtā, kuru paredzēts pabeigt 2018.gada beigās. Šādas elektrolīnijas izbūve varētu pozitīvi ietekmēt arī Rojas novada ekonomiku.

15.2. ŪDENSAPGĀDE

Centralizētas ūdenssaimniecības pakalpojumus Rojas novadā var saņemt Rojā un Rudē. Ūdenssaimniecības pakalpojumus abos ciemos sniedz SIA Rojas DzKU.

Kopējais ūdensapgādes tīkla garums Rojas novadā ir 22,775 km **Rojā** – 17,879 km un **Rudes** ciemā 4,896km. Pie centralizētā ūdens apgādes tīkla pieslēgti dzīvokļi 2465 iedzīvotājiem – t.i. 95% patērētāju Rojas ciemā un Rudē. Decentralizētās ūdensapgādes avots ir grodu akas. Ūdensapgāde (ražošanas un sadzīves vajadzībām) šobrīd tiek nodrošināta no diviem ūdensapgādes urbumiem: Urbums Nr.1 atrodas Rojā, Akas ielā-50, 2013.gadā tā paceltais dzeramais ūdens bija 88840 m³; Urbums Nr.2 atrodas Rojā Torņu ielā 62, 2013. tā paceltais dzeramais ūdens bija 62445 m³. Labu un normatīviem atbilstošu dzeramā ūdens kvalitāti (ar dzelzs saturu 0,1mg/l) Rojas ciemā nodrošina ūdens atdzelžošanas stacija ar ražību 50m³/h. Citos ciemos dzeramais ūdens netiek atdzelžots. Visās daudzdzīvokļu mājās uzstādīti ūdens skaitītāji. Ūdensvadam pieslēgušās 420 individuālās ēkas, pie ūdensvada var pieslēgties 430 individuālās ēkas.

Ūdensapgāde **Rudes** ciemā sadzīves vajadzībām šobrīd nodrošināta no viena ūdensapgādes urbuma: P300698. No izmantotā ūdensapgādes urbuma 2013.gadā patērēja 21550 m³ dzeramā ūdens. Decentralizētās ūdensapgādes avots ir grodu akas.

Citos ciemos ūdensapgāde tiek nodrošināta no vietējām grodu akām vai dziļurbumiem individuāli.

15.3. KANALIZĀCIJA

Kopējais kanalizācijas tīkla garums Rojas novadā ir 19,804 km, **Rojā** – 16,321 km un **Rudes** ciemā 3,483 km. Pie centralizētā kanalizācijas tīkla pieslēgti 2378 patērētāju, t.i. – 93% patērētāju. Decentralizētās kanalizācijas ūdeņi tiek novadīti nosēdakās. Sadzīves notekūdeņu apjoms sastāda

260m³/dnn, un ražošanas notekūdeņu apjoms sastāda ap 200-250m³/ diennaktī (galvenokārt no SIA Z/s „Irbe” un A/s “Banga”).

Rojas ciemā darbojas notekūdeņu attīrīšanas ietaises. Rojas NAI pilnībā nodrošina uzņēmumu un iedzīvotāju kanalizācijas notekūdeņu attīrīšanu atbilstoši valstī noteiktajiem normatīviem, ar rezervi veidot jaunas ražotnes. Rojas NAI jauda – 1500 m³/dnn ar bioloģiskās attīrīšanas tehnoloģiju, un NAI noslogotas tikai par 50%. Notekūdeņi pēc attīrīšanas ir ar neredzamu paaugstinātu fosfora saturu, bet kopumā NAI attīra notekūdeņus pietiekoši. Notekūdeņu izplūdes vieta – Rojas upe. Lietusūdens kanalizācija Rojas novadā ir neapmierinošā stāvoklī.

Decentralizētās kanalizācijas ūdeņi tiek novadīti nosēdakās.

Notekūdeņu attīrīšanas ierīces darbojas arī **Rudē**. Rudes bioloģiskās attīrīšanas iekārtas - Rudes BIO – 100 ir izbūvētas 1984. gadā, bet to rekonstrukcija tika veikta 1999. gadā, lai uzlabotu, BIO-100 darbību un ievērojami samazinātu elektroenerģijas patēriņu. Pēc attīrīšanas notekūdens nonāk pa izplūdes kolektoru Rojas upē. 2013.gadā tik novadīti 21550 m³ notekūdeņu. Liekās dūņas ar cisternu tik nogādātas uz Rojas NAI, tās tiek izpresētas un aizvestas uz pagaidu notekūdeņu dūņu kompostēšanas vietu – „Celmi”.

Citos ciemos kanalizācija tiek nodrošināta ar vietēja rakstura izsmēlamajām bedrēm, nosēdakām un iesūcināšanas laukiem, septiņiem vai bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām.

15.4. SILTUMAPGĀDE UN GĀZES APGĀDE

Centralizētā siltumapgāde nodrošināta 95 % **Rojas** un **Rudes** ciemu daudzdzīvokļu ēkām, kā arī Rojas novada administratīvajām ēkām, skolām, bērnudārziem u.c. objektiem, nodrošinot ar apkuri 23532 m² lietderīgās platības. Novadā darbojas 3 katlu mājas, - Rojas centrālā katlu māja, Rojas bērnudārzs un Rudes bērnudārzs, par kurināmo izmantojot šķeldu un malku. Rudes daudzdzīvokļu ēkās apkures katli ir lokāli centralizēti - izvietoti pie katras dzīvojamās ēkas. Novada iedzīvotāji un uzņēmumi (aptuveni 70%) ūdens sildīšanai galvenokārt izmanto elektroenerģiju, no centralizētā siltumapgāde siltā ūdens ražošanu nenodrošina. Rojas katlumājā, kas atrodas ārpus dzīvojamā masīva, siltumenerģijas ieguvei tiek izmantots videi draudzīgs kurināmais – koka šķelda un miza. Efektīvākai siltuma pārvadei tiek lietoti izolēti jaunā tipa cauruļvadi, kas samazina siltuma zudumus. Četrām ēkām Rojā (Strauta 3, Strauta 8, Strauta 6 un Kosmonautu 13) ir veikti siltuma auditi. Siltuma auditi veikti arī Rojupes PII „Saulespuķe” un Rojas Mūzikas un mākslas skolai.

Individuālo dzīvojamo ēku apkurei tiek izmantotas lokālās centrālapkures sistēmas vai krāšņu apkure, par kurināmo, galvenokārt, izmantojot malku.

Rojas novada teritoriju nešķērso maģistrālie gāzes vadi, tādēļ ēkas ar gāzi netiek apkurinātas. Tuvākais maģistrālais gāzes ir lecava – Liepāja.

15.5. SAKARU PAKALPOJUMI

No sakaru pakalpojumu sniedzējiem Rojas novada teritorijā darbojas SIA „Lattelecom”, SIA „Latvijas mobilais telefons”, SIA „Tele 2” un SIA „Bite Latvija”. Fiksētos telefona sakarus Rojas novadā nodrošina SIA Lattelecom.

Lai arī sakaru pakalpojumus novadā nodrošina četri sakaru operatori, atsevišķās vietās tīkla pārklājums nav pietiekams. LMT 3G pārklājums ar teicamu uztveramību pieejams gandrīz visā Rojas novada teritorijā, 4G pārklājums ar teicamu uztveramību pieejams Rojas ciema centrā, 4G pārklājums ar labu uztveramību – atsevišķās vietās Pūrciemā, Ģipkā, Kaltenē, Ķirķragā un Mazupciemā. Tele2 mobilā tīkla un neliela Interneta ātruma pārklājums 3G (HSDPA) pieejams gandrīz visā novada teritorijā, izņemot Pūrciemu, Ģipku un Žoceni, kur šie pārklājumi ir nestabili. 4G pārklājumus operators Tele2 Rojas novadā nenodrošina. Sakaru operatora „Bite Latvija” mobilā Interneta pārklājums 3G pieejams gandrīz visai Rojas novada teritorijai, izņemot nelielas platības robežjoslā ar Dundagas novadu iepretim Ģipkas ciemam. Rojas novada teritorijā mobilo sakaru uztveršanai kalpo 8 mobilo sakaru torni – Rojā – 3 (LMT, Tele2, Bite), Melnsilā – 2 (LMT, Tele2), pa vienam LMT tornim Ģipkā, Kaltenē un Rudē.

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Rojas novada teritoriju šķērso izbūvētais optiskais kabelis – daļa no kabeļu sistēmas Talsi – Roja – Mērsrags. Ar optiskā kabeļa palīdzību tiek nodrošināti sakaru pakalpojumi Rojas skolā un Rojas ciema daudzdzīvokļu ēkās.

VAS „Latvijas Pasts” ir viena pasta nodaļa novadā – Rojā. „Latvijas Pasts” ir vienīgais uzņēmums Rojas novadā, kas nodarbojas ar vēstuļu, bandroļu, sītkapu u.c. sūtījumu nodrošināšanu, tas piedāvā arī pensiju izmaksas pakalpojumus, preses izdevumu abonēšanu, preses piegādes u.c. pakalpojumus.

15.6. UGUNSDZĒSĪBAS ŪDENSAPGĀDE

Rojas novadā izvietotas sekojošas ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas:

DABISKĀS ŪDENSKRĀTUVES – ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas			
1.	Roja	atklāta ūdens ņemšanas vieta no Rojas upes Rojas ostas teritorijā,	
2.		atklāta ūdens ņemšanas vieta no Mazupītes Rojā, Talsu ielā 27.	
3.	Pūrciems	atklāta ūdens ņemšanas vieta no Pilsupes.	
MĀKSLĪGĀS ŪDENSTILPNES – ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas			
1.	Roja	atklāta ūdens ņemšanas vieta Parka ielā 6.	
2.		slēgta ūdens ņemšanas vieta degvielas uzpildes stacijas teritorijā Selgas ielā 70,	
3.		atklāta ūdens ņemšanas vieta Torņa ielā 68.	
4.		slēgta ūdens ņemšanas vieta Vēžu ielā 6	
5.	Melnšils	slēgta ūdens ņemšanas vieta pie Melnsila zivju apstrādes ceha teritorijas (pie ūdenstorna),	
6.	Ģipka	atklāta ūdens ņemšanas vieta pie SIA „Līcis 93” konservu ceha.	
7.	Rude	atklāta ūdens ņemšanas vieta no Rudes ezers blakus autobusu pieturai,	
8.		atklāta ūdens ņemšanas vieta no dīķa pie vecās degvielas uzpildes stacijas.	
9.	Kaltene	atklāta ūdens ņemšanas vieta - dīķis blakus „Dimbu” mājām,	
10.		atklāta ūdens ņemšanas vieta pie mājās „Sakari”.	
11.	Valgalciems	atklāta ūdens ņemšanas vieta aiz kapiem.	
HIDRANTI Rojas ciemā			
1.	Akas ielā 14 (krustojumā).	23.	Raudu - Silupītes krustojumā
2.	Akas ielā 50.	24.	Raudu – Kapteiņu krustojumā
3.	Akas ielā 51,	25.	Selgas iela 1a.
4.	Akas ielā 60.	26.	Selgas ielā 2,
5.	Akas ielā 73.	27.	Selgas ielā 35,
6.	Jūras iela 5.	28.	Selgas ielā 41.
7.	Kaijas un Liepu ielas krustojums	29.	Selgas ielā 49,
8.	Kļavu ielas un Silu ielas krustojumā	30.	Selgas ielā 68,
9.	Kosmonautu ielā 9.	31.	Skuju ielā pie Torņa ielas
10.	Kuršu iela 11	32.	Strauta ielā 17,
11.	Liepu iela 1	33.	Talsu iela 1
12.	Miera ielā 24.	34.	Torņu iela 5.
13.	Miera ielā 24 (pretī transf.)	35.	Torņa ielā 53,
14.	Miera ielā 29,	36.	Torņu ielā 60.
15.	Miera ielā 38a.	37.	Torņa ielā 68,
16.	Miera iela 48	38.	Torņa ielā 74,
17.	Miera ielā 58 (krustojumā).	39.	Upes iela 13.
18.	Miera ielā 70,	40.	Vēžu iela 7.
19.	Peldu ielā 9.	41.	Vēžu iela 9
20.	Peldu ielā 25 (krustojumā).	42.	Zvejnieku iela 5
21.	Priežu iela 7.	43.	Zvejnieku ielā 14,
22.	Priežu iela 15	44.	Zvejnieku ielā (pretī Strautu 17)

Ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietu nav Žocenē un Aizklāņos, nepietiekošs ugunsdzēsības ūdens apgādes nodrošinājums ir Melnsilā un Kaltenē.

15.7. INŽENIERAPGĀDES JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentiem darījumu iestāžu un ražošanas uzņēmumu izvietošanu, kā arī jaunu mājokļu būvniecību vēlams plānot pastāvošu apdzīvoto vietu, īpaši policentriskā atbalsta tīkla pilsētu un citu jau agrāk apgūtu teritoriju robežās, pēc iespējas izmantojot esošos tehniskās un vides infrastruktūras tīklus un objektus.

Būtiska ir transporta un telekomunikāciju tīkla attīstība integrētā struktūrā, nodrošinot līdzvērtīgu sabiedrisko pieejamību pakalpojumiem arī ārpus Kurzemes reģiona centriem. Šobrīd ārpus reģiona lielākajām pilsētām un to apkāmes informācijas komunikāciju infrastruktūra nav pieejama visiem iedzīvotāju slāņiem.

Noskalošanās riska teritorijās plānojami iespējamie lokālie piekrastes aizsardzības pasākumi, kā arī nozīmīgāko infrastruktūras (ceļu, inženiertīklu u.c.) objektu pārcelšana no nenovēršamās pamatkrasta erozijas riska joslām uz iekšzemi.

Jāveic notekūdeņu attīrīšanas sistēmu izpēte mazajās apdzīvotajās vietās.

15.8. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM INŽENIERAPGĀDES JOMĀ

Saskares punkti ar Talsu novadu:

Rojas novada un apkārtējo pašvaldību elektroapgāde tiek nodrošināta no kopējas vienotas valsts energosistēmas. Sakaru tīklu pārklājums darbojas bez novadu robežām – Talsu novada Upesgrīvā izvietotais sakaru tornis nodrošina sakaru pakalpojumus arī Rojas novada teritorijā, īpaši Valgalciemā. Paredzamā energoinfrastruktūras projekta „Kurzemes loks” mērķis ir uzlabot energodrošumu Talsu, Dundagas un Rojas novada pašvaldību interešu zonās. Izveidota apvienotā Dundagas, Mērsraga, Rojas un Talsu novadu civilās aizsardzības komisija un apstiprināts apvienotais novadu civilās aizsardzības plāns.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Rojas novada un apkārtējo pašvaldību inženierapgāde tiek nodrošināta no kopējas vienotas valsts energosistēmas.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Rojas novada un apkārtējo pašvaldību elektroapgāde tiek nodrošināta no kopējas vienotas valsts energosistēmas. Sakaru tīklu pārklājums darbojas bez novadu robežām – Rojas novada teritorijā izvietotie sakaru torņi Melnsilā nodrošina sakaru pakalpojumus arī Dundagas novada teritorijā. Ugunsgrēka gadījumā Rojas novadā esošais Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Kurzemes reģiona brigādes Talsu daļas Rojas postenis nodrošina arī Dundagas novada teritorijas dzēšanu, īpaši Kolkas pagastā. Izveidota apvienotā Dundagas, Mērsraga, Rojas un Talsu novadu civilās aizsardzības komisija un apstiprināts apvienotais novadu civilās aizsardzības plāns. Dundagas TV stacija iesaistīta minēto novadu katastrofu pārvaldīšanā civilās aizsardzības plāna ietvaros.

16. KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI

16.1. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

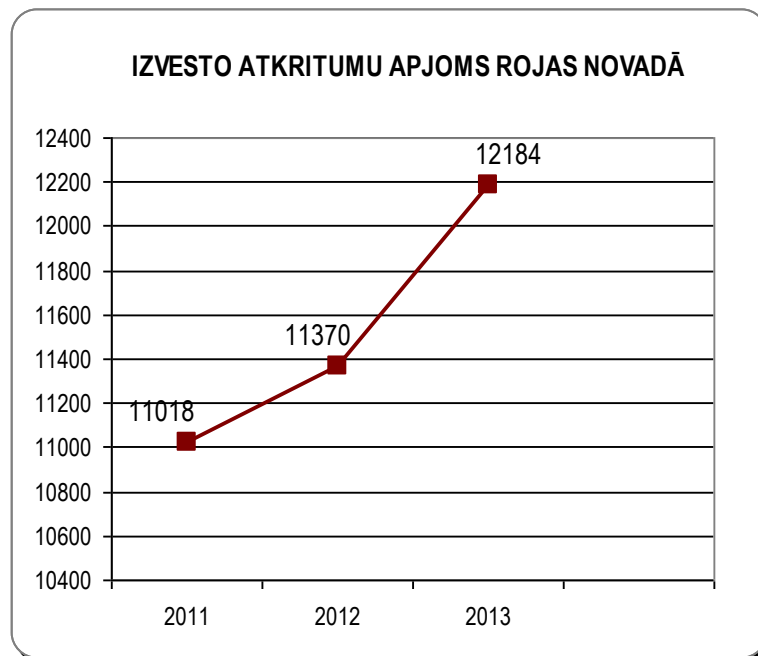
Rojas ciemā darbojas atkritumu šķirošanas un pārkraušanas punkts, ko pārvalda SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra””. Bijusī atkritumu izgāztuve rekultivēta. Rojas ciemā izvietoti 5

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

konteineru laukumi ar marķētiem konteineriem atkritumu šķirošanai – stiklam, plastmasai, papīram un organiskajiem materiāliem, Rudē un Kaltenē izvietoti katrā 1 šāds konteineru laukums.

Rudes ciema centrā vairākās vietās sadzīves atkritumu savākšanai ir uzstādīti 12 konteineri – katrs ar tilpumu 0,24 m³.

Līgumu skaits, ko noslēguši Rojas novada klienti par atkritumu izvešanu ar katru gadu pieaug. Pieaug arī atkritumu daudzums, kas izvesti noslēgto līgumu ietvaros:

39. ATTĒLS

Izvesto atkritumu apjoms Rojas novadā. Avots: SIA Eco Baltia Vide

Nav atrisināts zivju pārstrādes rūpniecības ražošanas procesā radušos zivju tauku atkritumu utilizēšanas jautājums. Atkritumu apsaimniekotājs Rojas novadā ir SIA „Eco Baltia Vide”.

16.2. POTENCIĀLI BĪSTAMĀS PIESĀRŅOJUMA TERITORIJAS

Potenciālie piesārņojuma avoti Rojas novadā ir centralizētās apkures katlu mājas Rojā, Melnsilā, Ģipkā, Rudē, kā arī izmeši no zivju apstrādes rūpniecības procesa un individuālo māju apkures. Rojas novadā ir 4 potenciāli bīstamās piesārņojuma teritorijas – viena Rojā un 3 Rudē:

APDZĪVOTĀ VIETA	ATRAŠANĀS VIETA	POTENCIĀLĀ PIESĀRŅOJUMA IEMESLS
Roja	(kad. Nr. 8882 008 0585)	Slēgtā sadzīves atkritumu izgāztuve Rojā
Rude	(kad. Nr. 8882 005 0033)	Minerālmēslu noliktava Rudē
	(kad. Nr. 8882 007 0095)	Pesticīdu noliktava Rudē („Krūklī”)
	(kad. Nr. 8882 007 0263)	Pesticīdu noliktava Dārzniecība Rudē

25. TABULA

Potenciāli bīstamās piesārņojuma teritorijas Rojas novadā. Avots: LVĢMA vides informācijas sistēma

16.3. KAPU SAIMNIECĪBA

Rojas novadā ir 6 kapsētas: Rojā, Valgalciemā, Kaltenē (2), Ģipkā, Melnsilā. Tuvākajā nākotnē tiek plānota Rojas kapsētas izveidošana jaunā vietā saskaņā ar teritorijas plānojumā noteikto. Tiek plānots paplašināt Melnsila kapus.

16.4. KOMUNĀLO PAKALPOJUMU JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Atbilstoši Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentiem - lai panāktu līdzsvarotu reģionālo attīstību, jāievēro decentralizācijas princips, īpaši atkritumu apsaimniekošanas jomā, t.i., atbildība tiek uzticēta pašvaldībai vai institūcijai, kas ir tieši atbildīga par attiecīgā jautājuma risināšanu. Katrā pašvaldībā jāparedz atkritumu savākšanas sistēma, tajā skaitā tūrisma un atpūtas vietās un gar ceļiem.

Iedzīvotāju zemā vides apziņas līmeņa dēļ atkritumi bieži vien tiek izgāzti tam neparedzētās vietās – mežos, par nelegālām atkritumu izgāztuvēm tiek pārvērsti karjeri. Kurzemes reģionā nav izveidota vides prasībām atbilstoša sadzīves bīstamo atkritumu infrastruktūra - savākšanas, pagaidu uzglabāšanas un pārstrādes sistēma; sadzīvē radušies bīstamie atkritumi nonāk kopējā atkritumu plūsmā un tiek apglabāti sadzīves atkritumu izgāztuvēs.

Vides aizsardzības mērķi lauksaimniecības jomā ir nepieļaut vides piesārņojumu ar pārtikas pārstrādes un mežrūpniecības atkritumiem un samazināt lauku apdzīvoto vietu notekūdeņu un atkritumu slodzi uz vidi.

Videi draudzīga atkritumu apsaimniekošana ietver atkritumu rašanās ierobežošanu, apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu, veicinot to pārstrādi vai atkārtotu izmantošanu; atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā; atkritumu apstrādi pēc iespējas tuvāk to rašanās vietai; šķirotas atkritumu savākšanas sistēmas ieviešanu; iedzīvotāju un uzņēmēju informēšanu un izglītošanu par atkritumu apsaimniekošanas procesiem.

16.5. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM KOMUNĀLO PAKALPOJUMU JOMĀ

Saskares punkti ar Talsu novadu:

Rojas novada pašvaldība līdztekus Talsu, Dundagas, Mērsraga, Kandavas, Engures, Jaunpils un Tukuma novadiem, kā arī Jūrmalas pilsētai ir dalībnieks SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrībā „Piejūra”.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Mērsraga novada pašvaldība līdztekus Talsu, Dundagas, Rojas, Kandavas, Engures, Jaunpils un Tukuma novadiem, kā arī Jūrmalas pilsētai ir dalībnieks SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrībā „Piejūra”.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

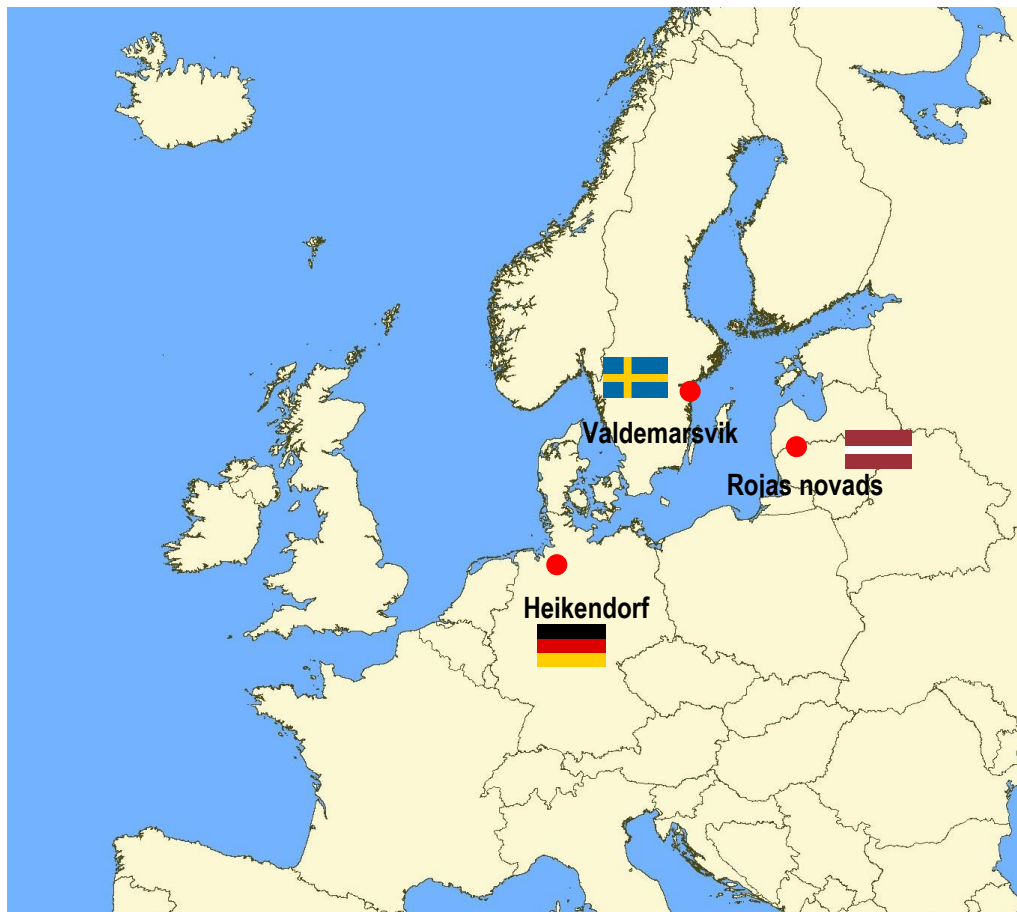
Dundagas novada pašvaldība līdztekus Talsu, Rojas, Mērsraga, Kandavas, Engures, Jaunpils un Tukuma novadiem, kā arī Jūrmalas pilsētai ir dalībnieks SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrībā „Piejūra”.

NOVADA TĒLS UN PĀRVALDĪBA

17. NOVADA TĒLS

17.1. ROJAS NOVADA SADARBĪBAS PAŠVALDĪBAS

Rojas novada pašvaldībai ir 2 sadraudzības pašvaldības ārzemēs: Valdemārsvika (Zviedrijā) un Heikendorfa (Vācijā).

40. ATTĒLS

Rojas novada sadraudzības pašvaldības
Avots: Rojas novada pašvaldība

Visdaudzpusīgākā un senākā sadarbība (kopš 1991.gada) izveidojusies ar Zviedrijas piekrastes pašvaldību Valdemārsviku (Valdemarsvik) sociālo pakalpojumu, aprūpes mājās, amatu apmācību, tūrisma, sporta un kultūras jomās. Kopīgi ar Valdemārsviku tiek rīkotas vasaras nometnes trūcīgajiem iedzīvotājiem. Galvenās sadarbības jomas ar Vācijas pašvaldību Heikendorfu saistītas ar kultūru un izglītību, sadraudzība tiek īstenota arī draudžu aktivitāšu ziņā. Ieguvumi no visiem sadarbības partneriem – plašāks redzesloks, jaunas iespējas, jauna pieredze, jauni draugi un paziņas kā potenciāls dažādu tautsaimniecības jomu attīstībai un dažādošanai.

17.2. ROJAS NOVADA MARKETINGA PASĀKUMI

Rojas novada pašvaldība īstenojusi fragmentārus marketinga pasākumus savas pašvaldības popularizēšanai. Kopīgi ar citām kaimiņu pašvaldībām tiek izdoti tūrisma informācijas bukleti. Liela nozīme Rojas vārda popularizēšanā ir novadā organizētajiem plaši zināmajiem un apmeklētajiem pasākumiem – kino un mākslas festivālam ROJAL, Rojas dienām, Zvejnieku svētkiem, Senajai uguns

naktij, Rojas upes svētkiem. Informācija par Rojas īpašo pasākumu norisi tiek plaši izplatīta radio un citos masu informācijas līdzekļos.

17.3. ATPAZĪSTAMĪBAS UN TĒLA JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti izceļ nepieciešamību veicināt vietas patriotismu - piederības sajūtu vietai, kurā dzīvo, kā arī kultūras mantojuma popularizēšanu un izmantošanu Kurzemes tūrisma mārketingā un reģiona vizuālās un vietas identitātes veidošanā un nostiprināšanā. Plānošanas reģiona dokumentos tiek uzsvērtā integrētu kompleksu tūrisma produktu attīstības nepieciešamība, tūrisma informācijas zīmju sistēmas pilnveidošana un attīstība, kas veicinātu Kurzemes atpazīstamību.

17.4. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM NOVADU TĒLA UZLABOŠANAS JOMĀ

Saskares punkti ar Talsu novadu:

Regulāri tiek izdoti kopīgi tūrisma bukleti, kuros ir detalizēta tūrisma informācija par Talsu, Dundagas, Rojas un Mērsraga novadiem. Rojas novada un Talsu novada pārstāvji kopīgi piedalās ikgadējos tūrisma gadatirgos. Ir noslēgts un darbojas četru pašvaldību (Talsu novada, Rojas novada, Mērsraga novada un Dundagas novada) sadarbības līgums kultūras jomā.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Regulāri tiek izdoti kopīgi tūrisma bukleti, kuros ir detalizēta tūrisma informācija par Talsu, Dundagas, Rojas un Mērsraga novadiem. Rojas novada un Mērsraga novada pārstāvji kopīgi piedalās ikgadējos tūrisma gadatirgos. Ir noslēgts un darbojas četru pašvaldību (Talsu novada, Rojas novada, Mērsraga novada un Dundagas novada) sadarbības līgums kultūras jomā.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Regulāri tiek izdoti kopīgi tūrisma bukleti, kuros ir detalizēta tūrisma informācija par Talsu, Dundagas, Rojas un Mērsraga novadiem. Rojas novada un Dundagas novada pārstāvji kopīgi piedalās ikgadējos tūrisma gadatirgos. Ir noslēgts un darbojas četru pašvaldību (Talsu novada, Rojas novada, Mērsraga novada un Dundagas novada) sadarbības līgums kultūras jomā.

18. PĀRVALDĪBA

18.1. LĒMĒJVARA UN IZPILDVARA

Rojas novads kā novads izveidots 2008.gada 14.jūlijā, apvienojoties Rojas un Mērsraga pagastiem. Apvienotais Rojas novads pastāv līdz 2011.gada 3.janvārim. Kopš 2011.gada 3.janvāra ar Rojas novada teritoriju jāsaprot kādreizējā Rojas pagasta teritorija.

Lēmējvara

Pašvaldības iedzīvotāju pārstāvniecību nodrošina ievēlēta dome, kas sastāv no 9 deputātiem. Lai nodrošinātu savu darbību un izstrādātu domes lēmumprojektus, dome no pašvaldības deputātiem ievēl finanšu komiteju 6 locekļu sastāvā, tautsaimniecības un vides komiteju 4 locekļu sastāvā, sociālo jautājumu komiteju 3 locekļu sastāvā un izglītības, sporta un kultūras komiteju 4 locekļu sastāvā.

Atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai dome no deputātiem un pašvaldības iedzīvotājiem ir izveidojusi 17 komisijas (vēlēšanu komisiju, administratīvo komisiju, revīzijas komisiju, iepirkumu komisiju, dzīvokļu komisiju, ārkārtas situāciju komisiju, zvejniecības un licencēšanas komisiju, komisiju būvju pieņemšanai ekspluatācijā, pamatlīdzekļu vērtēšanas komisiju, iepriekšējās apbūves fakta vērtēšanas komisiju, īpašumu apgrūtinājumu komisiju, komisiju pilsoņiem nepamatoti atsavinātās mantas vērtības noteikšanai, apvienoto Dundagas, Mērsraga, Rojas un Talsu novadu civilās

aizsardzības komisiju, Rojas novada Domes arhīva ekspertu komisiju, jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju, Rojas Jūras zvejniecības muzeja krājumu komisiju, interešu izglītības un pieaugušo neformālās izglītības programmu licencēšanas un finansēšanas komisiju).

Izpildvara

Rojas novada Dome ir izveidojusi 12 iestādes (Rojas novada Dome ar 12 struktūrvienībām, Rojas kultūras centrs, Bāriņtiesa, Dzimtsarakstu nodaļa, Sociālais dienests ar 4 struktūrvienībām, Rojas Jūras zvejniecības muzejs, Rojas vidusskola, Pirmsskolas izglītības iestāde „Zelta zivtiņa”, Pirmsskolas izglītības iestāde „Saulespuķe”, Rojas Mūzikas un mākslas skola, Rojas novada Sporta skola un Rojas novada bibliotēka ar 2 struktūrvienībām – Rojas novada bibliotēkas bērnu nodaļu un Kaltenes bibliotēku). Atsevišķu pārvaldes uzdevumu veikšanu tā ir deleģējusi funkcijas sabiedriskajām organizācijām – biedrībai „Rojas tūrisma biedrība” (ar tūrisma saistītas infrastruktūras attīstībai), biedrībai „Rasa” (ar jauniešu aktivitātēm saistītus jautājumus), Rojas invalīdu biedrībai (aktivitātes, kas skar Rojas novada invalīdus) un biedrībai „Rojas golfa klubs” (labiekārtojuma projektu virzību, piemēram, bērnu laukuma izveide un virvju trases izveide).

Saskaņā ar likumu „Par ostām” Rojas pagasta padome, kuras tiesību pārmantotāja ir Rojas novada Dome, izveidojusi Rojas ostas pārvaldi.

Rojas novada pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja 3 kapitālsabiedrības: SIA Rojas „DzKU”, SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra”” un SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”.

Rojas novada pašvaldības iestādēs un struktūrvienībās nodarbināti darbinieki 178 darbinieku slodzēs.

Rojas novada Domei izsniegts Sertifikāts, ko apliecina Bureau Veritas Certification, ka organizācijas vadības sistēma ir auditēta un atzīta kā atbilstoša ISO 9001:2008 vadības sistēmas standarta prasībām. Amatu apraksti tiek atjaunoti 1 reizi gadā. Rojas novada pašvaldība apņemas saglabāt un uzturēt stabili kvalitātes standartu arī gadījumā, ja pašvaldībai nebūs ISO sertifikāta vadības sistēmas jomā.

18.2. SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA PĀRVALDĪBĀ

2014.gadā Rojas novadā aktīvi darbojas 27 biedrības. Sociālajā jomā darbojas 2 biedrības, ar sportu un aktīvu dzīvesveidu saistītās jomā – 7 biedrības, kultūras jomā – 5 biedrības, 4 ar medībām saistītas biedrības, 3 namu apsaimniekošanas biedrības, 4 ar uzņēmējdarbības aktivizēšanu saistītas biedrības, viena biedrība pilsoniskās sabiedrības izaugsmei un viena biedrība vides un marketinga uzlabošanai. Pašvaldība kā dalībnieks ir šādās organizācijās: biedrībā „Latvijas Pašvaldību savienība”, Pašvaldību izpilddirektoru asociācijā, Latvijas bāriņtiesu un pagasttiesu darbinieku asociācijā, biedrībā „Talsu partnerība” un Piekrastes pašvaldību apvienībā.

Virkne no biedrību uzsāktajām un realizētajām projektu idejām ir nozīmīgas plašam iedzīvotāju lokam pašvaldībā – piemēram, laivu piestātne ar laivu nomas vietu pie Rojas upes Rojā, suvenīru un mājražotāju tirdzniecības vieta, brīvdabas virvju taka koku galotnēs, bērnu laukums, bērnu un jauniešu centrs „Varavīksne” Rudē, multifunkcionālais centrs „Strops”.

18.3. KOMUNIKĀCIJU VEIDI AR SABIEDRĪBU

Rojas novada pašvaldība izdod informatīvo izdevumu „Banga”, kas dibināts 1987.gadā un iznāk divas reizes mēnesī. Informatīvais izdevums iepazīstina ar novada Domes lēmumiem un saistošajiem noteikumiem, atspoguļo Rojas novada aktualitātes, norises izglītībā, kultūrā, sportā, uzņēmējdarbībā, regulāri pievēršas novada kultūrvēsturei, vēsta par novada bijušajiem iedzīvotājiem, nodrošina pašvaldības vadībai saikni ar iedzīvotājiem un otrādi. Informatīvā izdevuma kopējais metiens ir 1200 eksemplāri, un tas ir bezmaksas izdevums, kas pieejams katra mājokļa pastkastītē. Informatīvais izdevums pieejams arī novada mājas lapā.

Informatīvais izdevums „Banga” sadarbojas ar „Kurzemes radio”, Radio „SWH” un telekompāniju LNT, nodrošinot aktuālo ziņu nodošanu.

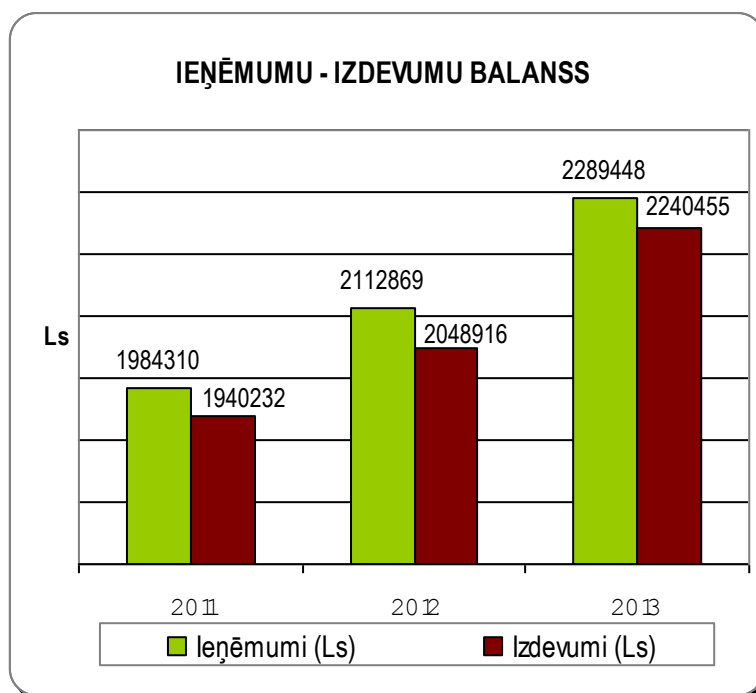
Informācija par pašvaldību ir pieejama arī novada mājas lapā www.roja.lv. Mājaslapa ir pārskatāma, tajā ir informācija gan par Rojas pašvaldību, gan visa pieejamā informācija tūristiem, aktuālākas ziņas, informācija iedzīvotājiem, laika ziņas, saites ar citām mājaslapām, kā arī tiešais dialogs ar iedzīvotājiem caur komentāru saiti. Notiek pastāvīgs darbs pie mājaslapas uzlabošanas.

Rojas novada Domes e-pasta adrese ir roja@roja.lv. Ir iespēja savus jautājumus, priekšlikumus sūtīt uz e-pastu un saņemt atbildes uz e-pastu.

Rojas novada Domē darbojas valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs, kurā iedzīvotājiem atvieglota informācijas aprīte ar 2 valsts institūcijām, ar kurām noslēgti atbilstoši līgumi – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru (VSAA) un Valsts ieņēmumu dienestu (VID). Pilotprojekta ietvaros līdzīgi vienotie valsts un pašvaldību klientu apkalpošanas centri izveidoti arī Aucē, Daugavpilī un Valmierā.

18.4. PAŠVALDĪBAS BUDŽETS

Pēdējos gados palielinājusies gan Rojas novada ieņēmumu, gan izdevumu daļa.

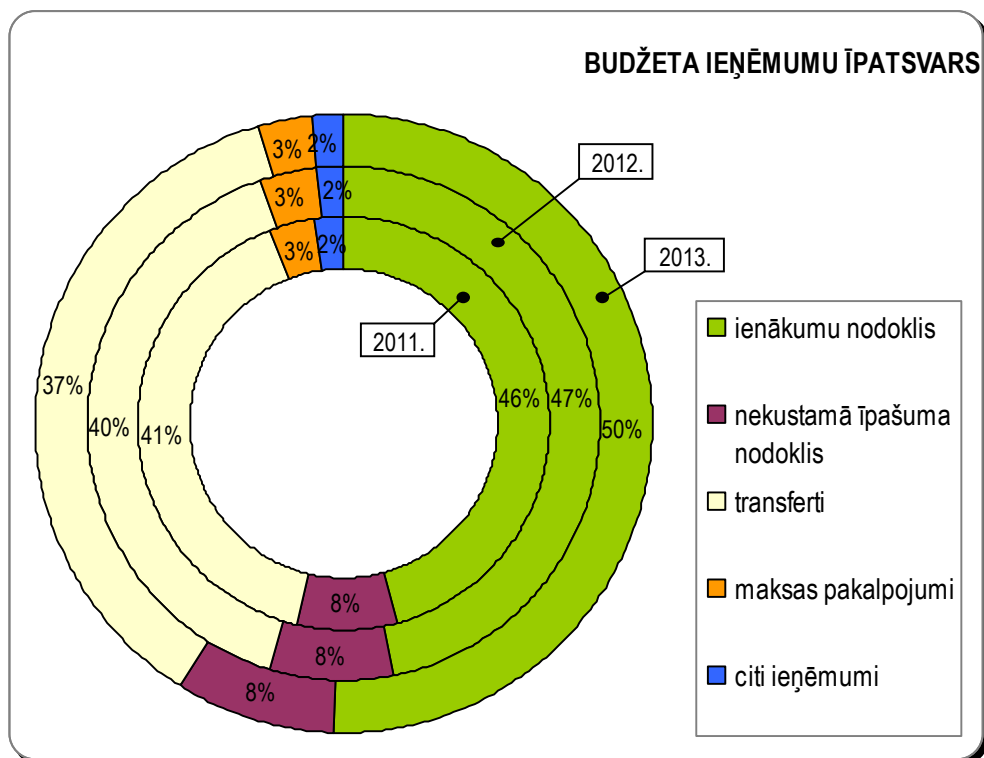

41.ATTĒLS

Rojas novada pašvaldības budžeta ieņēmumu un izdevumu balanss 2011. – 2013.

Avots: Rojas novada pašvaldība

Lielākās Rojas novada pašvaldības budžeta ieņēmumu sadaļas ir iedzīvotāju ienākumu nodoklis un transferti. Iedzīvotāju ienākumu nodoklim ir neliela tendence pieaugt.

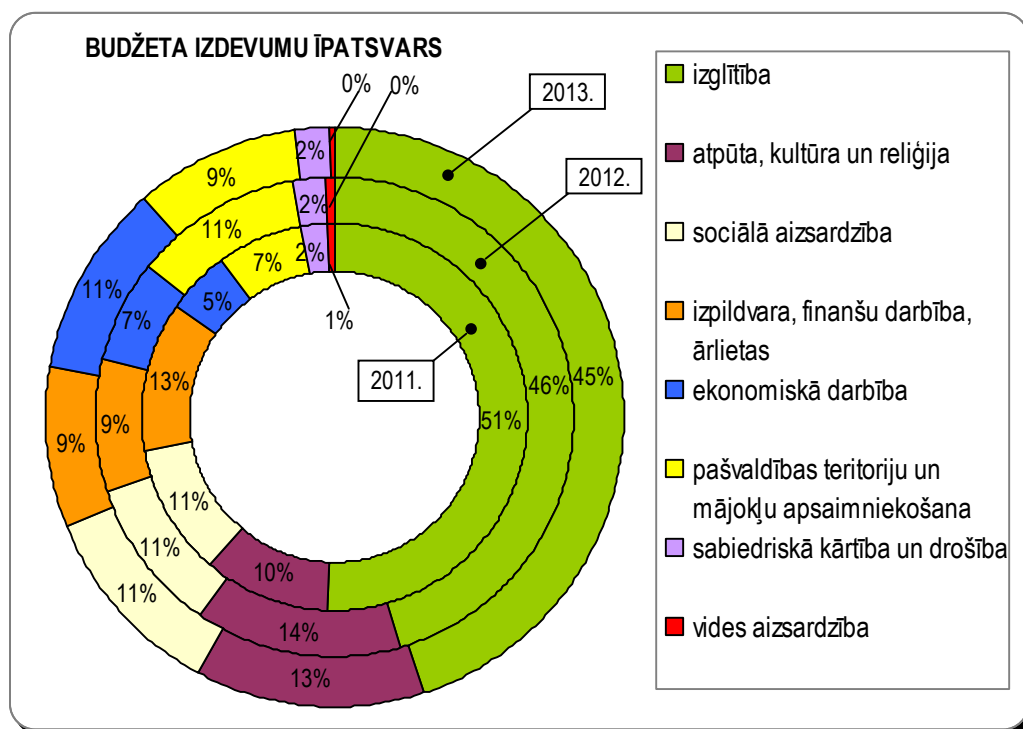

42.ATTĒLS

Rojas novada pašvaldības budžeta ieņēmumu īpatsvars 2011. – 2013.

Avots: Rojas novada pašvaldība

Izteikti lielākā Rojas novada pašvaldības budžeta izdevumu sadaļa ir izglītība. Pēdējos gados aptuveni līdzīgs izdevumu apjoms tērēts piecām jomām: 1) atpūtai, kultūrai un reliģijai, 2) sociālajai aizsardzībai, 3) vispārējiem valdības dienestiem, 4) ekonomiskajai darbībai, 5) pašvaldības teritoriju un mājojumu apsaimniekošanai.

43.ATTĒLS

Rojas novada pašvaldības budžeta izdevumu īpatsvars 2011. – 2013.

Avots: Rojas novada pašvaldība

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Rojas novada pašvaldības speciālā budžeta ieņēmumu izteikti lielākā pozīcija ir autoceļu fonds. Savukārt speciālā budžeta lielākā izdevumu pozīcija ir ekonomiskā darbība.

18.5. PAŠVALDĪBAS DALĪBA INVESTĪCIJU PROJEKTOS

Rojas novada Dome pēdējo gadu laikā piesaistījusi finanšu līdzekļus virknei projektu vides, kultūras, izglītības, sporta un aktīva dzīvesveida, sociālās sfēras, satiksmes, inženierapgādes un pārvaldes jomā.

Joma	Nosaukums	Gads	Kopējās projektu izmaksas (EUR)	ES un valsts budžeta finansējuma daļa
Vide	Teritorijas "Plocis" labiekārtošana Parka ielā, Rojā	2011-2012	23 358,87	EZF 73,77%
	Rojas upes brīvdabas taka	2011-2012	12 452,59	EZF 73,77%
	Mazo laivu piestātne Rojā	2011-2013	14 402,41	EZF 88,62%
	Kinooperatora Gvido Zvaigznes piemiņas vietas apkārtnes labiekārtošana.	2012	1 319,85	VAS „Hipotēku un zemes banka” projekta Klientu klubs „Mēs paši” 43,12%
	Taimiņu mazuļu ataudzēšanai un ielaišanai Rojas upē nepieciešamo vaislinieku nozveja	2012	3 059,17	Zivju fonds 80%
	Norādes uz tūrisma objektiem/mītnēm Rojas novadā	2011-2012	12 091,01	ELFLA 73,77%
	Taimiņu smoltu ielaišana publisko ūdenstilpju ihtiofaunas struktūras pilnveidošanai un resursu papildināšanai Rojas novadā	2013	5 596,15	Zivju fonds 82,64%
	Piekrastes un jūras plānošana	2012-2015	29 388	Igaunijas un Latvijas pārrobežu sadarbības programma 2007-2013 83%
	Ūdenstūrisma kā dabas un aktīvā tūrisma komponentes attīstība Latvijā un Igaunijā	2013-2015	34 900	Igaunijas un Latvijas pārrobežu sadarbības programma 2007-2013 88%
	Taimiņu mazuļu ataudzēšanai un ielaišanai Rojas upē nepieciešamo vaislinieku nozveja	2014	4 259,20	Zivju fonds 66,14%
	Zaļo nodarbību komplekss brīvā dabā Rojas novada iedzīvotājiem un viesiem	2014-2015	22 954,66	ELFLA 74,36%
	Labiekārtota auto stāvlaukuma izveide Valgalciema jūrmalā	2013-2014	29 017,65	EZF 88,26%
	Tūrisma aktivitāšu un apskates vietas izveide	2013-2014	23 293,17	EZF 77,28%
	Suvenīru un mājražotāju tirdzniecības vietas izveide	2013-2014	37 442,99	EZF 68,38%
253 535,72				
Kultūra	Rojas novada Rojas Jūras zvejniecības muzeja renovācija	2009-2010	110 183,68	ELFLA 82,64%

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

	Kino, mākslas un kultūras festivāls - ROJAL 12	2012	6 965,40	Valsts kuktūrkapitāla fonds 40,86%
	Rojas kultūras centra modernizācija	2012-2013	12 869,52	ELFLA 74,38%
	Rojas Jūras zvejniecības muzeja saietas vietas būvniecība	2012-2013	22 903,83	EZF 58,67%
	Kinofestivāls „Rojal2013”	2013	15 651,59	Valsts kultūrkapitāla fonds 72,73%
	Pastariņa prēmija	2013	1 550,93	Valsts kultūrkapitāla fonds 46,79%
	Tikšanās ar rakstniekiem	2012-2013	554,92	Valsts kultūrkapitāla fonds 100,00%
	Muzeja krājums- sabiedrībai pieejams un kvalitatīvi saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums	2014-2015	3029, 9	LR Kultūras ministrija 80,00%
	Rojas izstāžu un radošo darbnīcu centrs	2014-2015	31 283,70	EZF 80,76%
			204 993,36	
Izglītība	Energoefektivitātes paaugstināšana Rojas vidusskolas sākumskolas korpusam un Rojas PII „Zelta zivtiņa	2010	140 478,71	KPFI 85,60%
	Materiāli tehniskās bāzes pilnveide vispārējās vidējās izglītības matemātikas dabas zinību un tehnikas programmu īstenošanai Talsu rajona Rojas vidusskolā	2009-2010	136 656,92	ERAF 88,00%
	Rojas novada Domes izglītības iestāžu informatizācija	2010-2012	31 352,47	ERAF 100,00%
	„Esam aktīvi vides draugi”	2014	5 042,92	Latvijas Vides aizsardzības fonds 53,52%
				313 531,02
Sports un aktīvs dzīvesveids	Rojas stadiona un skatītāju tribīņu rekonstrukcija	2009	488 976,43	ELFLA 53,09%
	Rojas stadionā un Mērsraga vidusskolā esošo hokeju laukumu bortu rekonstrukcija	2010-2011	17 647,48	EZF 61,48%
	Skeītparka izveidošana Rojas hokeja laukuma teritorijā	2011-2012	22 347,33	EZF 57,15%
	Bērnu un jauniešu burāšanas centra izbūve	2011-2012	24 212,04	EZF 81,97%
	„Esi aktīvs un vesels” – Rudē un Melsilā labiekārtoti laukumi sportiska dzīvesveida un aktīvas atpūtas attīstībai.	2011-2012	19 910,81	EZF 90%
	Sporta aktivitāšu dažādošana Rojas novadā	2012-2013	21 167,99	ELFLA 74,38%
	Burāšanu apmācību inventāra iegāde	2012-2013	30 120,70	ELFLA 74,38%
	Bērnu rotaļu laukuma izveide Rojas pludmalē	2013-2015	29 369,80	EZF 87,20%

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

	Brīvdabas virvju taka koku galotnēs	2013-2014	19 995,25	ELFLA 87,76%
	Sporta laukuma iekārtošana Rudē	2014-2015	18 500,05	EZF 90%
	692 247,88			
Sociālā sfēra	Rojupes bērnu un jauniešu iniciatīvu centra „Varavīksne” darbības paplašināšana un pilnveidošana	2010	1 992,02	LR Izglītības un zinātnes ministrija 100%
	Jauniešu centrs Rojā	2011-2012	11 162,74	ELFLA 73,77%
	Rojas Sociālā dienesta darbības paplašināšana.	2011-2012	24 198,67	ELFLA 73,77%
	Rojas novada sociālā dienesta multifunkcionālā centra “STROPS” atpūtas vietas labiekārtošana	2012	737,76	VAS „Hipotēku un zemes banka” projekta Klientu klubs „Mēs paši” 77,15%
	Rojas novada Sociālā dienesta multifunkcionālā centra „Strops” iekšējās un ārējās vides rekonstrukcija	2012-2013	34 389,25	ELFLA 74,38%
	Rojupes bērnu un jauniešu iniciatīvu centra „Varavīksne” telpu rekonstrukcija un darbības paplašināšana.	2012-2013	28 224,17	EZF 90%
	Melnšila bērnu un jauniešu iniciatīvu centra telpu rekonstrukcija	2013-2014	32 317,69	EZF 79,25%
	Rojupes bērnu un jauniešu iniciatīvu centra „Varavīksne” projekts „Mans dzīves stils – logs uz Eiropu”	2014	14 013,00	Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra 100,00%
	„Esi radošs un aktīvs!”	2014	3 079,00	LR Izglītības un zinātnes ministrija 100%
	Primārās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana Mudītes Džeriņas ģimenes ārsta praksē	2011-2013	30 822,28	ERAF 54,93%
	Primārās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana Rutas Bergas ģimenes ārsta praksē	2011-2013	28 876,50	ERAF 58,12%
	Primārās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana Ingrīdas Miķelsones ģimenes ārsta praksē	2011-2013	26 275,92	ERAF 62,20%
	236 089,00			
Ekonomika	Rojas jahtkluba apsardzes un drošības pasākumu un infrastruktūras nodrošināšana	2012-2013	16 424,64	EZF 90%
	16 424,64			
Satiksmes	Talsu ielas rekonstrukcija	2011-2012	25 239,82	EZF 70,84%
	Celtnieku ielas rekonstrukcija	2012-2013	68 785,18	EZF 93,09%
	Ceļu rekonstrukcija satiksmes drošības uzlabošanai	2012-2013	51 796,06	EZF 39,52%
	145 821,06			
Inženierapgāde	Bezvadu interneta pārklājums Rojā	2011-	12 380,54	ELFLA

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

		2012		71,19%
	„Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Rojā” II un III kārtā	2009-2011	1 741 657.02	ERAF 70,38%
	„Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstības projekts Rojas pagasta Rudes ciemam” I kārtā	2010-2011	509 164.69	ERAF 78,51%
	Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstības projekts Rojas pagasta Rudes ciemam	2013-2014	218 153.45	ERAF 70,25%
			2 481 355,70	
Pārvalde	Kvalitātes un personāla vadības sistēmas izveidošana un ieviešana Rojas novada Domē	2011	24 903.90	SIF 88,00%
	Projekta vadītāja/direktora piesaiste Rojas novada domei	2010-2012	26 323.13	ESF 100,00%
	Rojas novada pašvaldības kapacitātes stiprināšana Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai	2011-2012	24 654.10	SIF 100,00%
	Publiskā interneta pieejas punkta izveide Rudes ciemā Rojas novadā	2014-2015	10 918,82	ERAF 85% valsts finansējums 2,25%
			86 799,95	

PIEZĪMES

Rojas novada domes līdzfinansētie projekti

26.TABULA

Nozīmīgākie realizētie un realizējamie projekti Rojas novadā 2009. – 2014. Avots: Rojas novada pašvaldība

18.6. PĀRVALDĪBAS JOMA ROJAS NOVADĀ KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA KONTEKSTĀ

Atbilstoši Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentiem, galvenās prioritātes pārvaldības jomā saistītas ar problēmām, ko rada pašvaldību administrāciju attālināšana no iedzīvotājiem. Plašāk izmantojamie pakalpojumi būtu jāpadara pieejami elektroniski, jāveicina iespējas nodrošināt transportu, kas lauku iedzīvotājus noteiktā laikā nogādātu nepieciešamajā iestādē, kā arī jāattīsta mobilie pakalpojumi.

Kurzemes plānošanas reģiona pamatnostādnes vides pārvaldības jomā nosaka, ka jāpieaug vietējo pašvaldību iniciatīvu nozīmei dabas un ainavu aizsardzības pasākumu plānošanā, tajā pašā laikā ar saistošiem noteikumiem veicinot kultūrvīdē iekļaujošos saimniecisko darbību.

Prioritārie rīcību virzieni efektīvas pārvaldības nodrošināšanā saistīti ar administratīvā sloga mazināšanu, reģionāla līmeņa pašvaldību izveidošanu un reģiona pašvaldību kapacitātes uzlabošanu, e-pakalpojumu attīstības veicināšanu publisko pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai. Būtiska ir pašvaldību sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošana un jaunu pakalpojumu izveide, pašvaldības darbinieku kvalifikācijas celšana. Vērtīgi rīcību virzieni labas pārvaldības jomā ir sadarbības tīklu veidošana starp valsts, reģionāla un vietēja līmeņa institūcijām, kā arī sabiedrības informēšana.

Pašvaldību darba kapacitātes uzlabošanai Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti rosina aktivizēt pieredzes apmaiņas un kopīgus seminārus Kurzemes reģiona pašvaldību darbiniekiem.

Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti akcentē nepieciešamību palielināt aktivitātes vietējo

iedzīvotāju kopienas stiprināšanai, pasākumus piederības sajūtas veidošanai, iesaistīt sabiedrību plānošanā un veicināt jaunu nevalstisku organizāciju, biedrību un nodibinājumu izveidi.

18.7. SASKARES PUNKTI STARP ROJAS NOVADU UN APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM PĀRVALDĪBAS JOMĀ

Saskares punkti ar Talsu novadu:

Rojas novadu un Talsu novadu saista sadarbības līgums kultūras jomā, organizējot ar Dziesmu svētku ciklu saistītās pašdarbības kolektīvu skates. Sadarbība norit arī kultūras darbinieku dienu ietvaros. Talsu novads sniedz arī metodisko palīdzību amatiermākslas vadītājiem, kā arī koordinē ar Dziesmu un deju svētkiem saistītos pasākumus. Rojas novada un Talsu novada bibliotēkas darbojas ar kopīgu katalogu, Talsu novada galvenā bibliotēka veic metodisko vadību, sadarbojoties ar Dundagas, Rojas un Mērsraga novadu bibliotēkām.

Noslēgts sadarbības līgums ar Talsu novada pašvaldību par izglītības metodiskā darba koordinēšanu, Rojas novada Dome kopā ar Talsu novada Domi ir dalībnieks SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”.

Rojas novada pašvaldība līdztekus Talsu, Dundagas, Mērsraga, Kandavas, Engures, Jaunpils un Tukuma novadiem, kā arī Jūrmalas pilsētai ir dalībnieks SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrībā „Piejūra”.

Rojas, Talsu, Mērsraga un Dundagas novadus saista līgums par vienotu civilo aizsardzību.

Saskares punkti ar Mērsraga novadu:

Rojas novada un Mērsraga novada bibliotēkas darbojas ar kopīgu katalogu,- Talsu novada galvenā bibliotēka veic metodisko vadību, sadarbojoties ar Dundagas, Rojas un Mērsraga novadu bibliotēkām.

Mērsraga novada Dome kopā ar Rojas novada Domi ir dalībnieks SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”.

Mērsraga novada pašvaldība līdztekus Talsu, Dundagas, Rojas, Kandavas, Engures, Jaunpils un Tukuma novadiem, kā arī Jūrmalas pilsētai ir dalībnieks SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra”.

Mērsraga, Rojas, Talsu un Dundagas novadus saista līgums par vienotu civilo aizsardzību.

Rojas un Mērsraga pašvaldībās darbojas kopīga būvvalde – Rojas apvienotā būvvalde. Mērsraga, Rojas, Talsu un Dundagas novadus saista līgums par vienotu civilo aizsardzību.

Saskares punkti ar Dundagas novadu:

Līdzīgi kā Rojas novadu, arī Dundagas novadu un Talsu novadu saista sadarbības līgums kultūras jomā, organizējot ar Dziesmu svētku ciklu saistītās pašdarbības kolektīvu skates. Sadarbība norit arī kultūras darbinieku dienu ietvaros. Talsu novads sniedz arī metodisko palīdzību amatiermākslas vadītājiem, kā arī koordinē ar Dziesmu un deju svētkiem saistītos pasākumus. Rojas novada un Dundagas novada bibliotēkas darbojas ar kopīgu katalogu,- Talsu novada galvenā bibliotēka veic metodisko vadību, sadarbojoties ar Dundagas, Rojas un Mērsraga novadu bibliotēkām.

Dundagas novada Dome kopā ar Rojas novada Domi ir dalībnieks SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”.

Dundagas novada pašvaldība līdztekus Rojas, Talsu, Mērsraga, Kandavas, Engures, Jaunpils un Tukuma novadiem, kā arī Jūrmalas pilsētai ir dalībnieks SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra”.

Dundagas, Rojas, Talsu un Mērsraga novadus saista līgums par vienotu civilo aizsardzību.

II. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE AR SVID METODI

19. SVID UN RĪCĪBAS PLĀNOŠANAS METODES PIELIETOJUMS

Izstrādājot Rojas novada plānošanas dokumentus, tika pielietota RĪCĪBAS PLĀNOŠANAS METODE – plānošanas procesā aktīvi tika iesaistīti cieši ar novada pašvaldības dzīvi saistīti cilvēki, izveidojot plānošanas darbnīcas sešās jomās:

- vide,
- tautsaimniecība un osta,
- kultūra, izglītība un aktīvs dzīvesveids,
- sociālā palīdzība, veselības aprūpe un sabiedriskā kārtība,
- inženierapgāde, satiksme, komunālie pakalpojumi un mājoklis,
- novada tēls un pārvaldība.

Visās plānošanas darbnīcās grupu vadītāju vadībā tika veiktas vienotas plānošanas darbības, definējot vīziju, analizējot esošo situāciju un problēmas, izvirzot mērķus un sniedzot priekšlikumus attīstāmajām idejām. Plānošanas darbnīcās kopumā aktīvi piedalījušies 73 cilvēki.

Vīzija noteikta gan katras jomas ietvaros, gan domājot par visu novadu kopumā. Analīze, kas plašāk pazīstama, kā SVID analīze, veikta kā pašvaldības sešu dažādu galveno jomu inventarizācija, analizējot gan iekšējās, gan ārējās pozitīvās un negatīvās ietekmes. Plānošanas darbnīcu veiktā problēmu analīze apkopota „problēmu kokos”, savukārt īpaši radoši darba grupu dalībnieki definējuši pašvaldības mērķus un to sasniegšanai paredzamās rīcības.

Papildus izvērtēta arī rīcību vērtība, analizējot to sasaisti ar visiem pašvaldības vidējā termiņa mērķiem, kā arī nosakot katras rīcības iespējamības un efektivitātes gradāciju.

19.1. SVID PAR VIDĪ

STIPRĀS PUSES		VĀJĀS PUSES	
P	▪ novada patrioti,	P	▪ grausti, degradētas teritorijas,
P	▪ Rojas avotiņš,	P	▪ pludmales konteineri,
P	▪ upes – Rojas upe,	P	▪ nedarbojas meliorācijas sistēma,
R	▪ zvejniecības tradīcijas,	P	▪ notekūdeņi piejūras ciemos,
R	▪ liels priežu mežu īpatsvars – sēnes, ogas,	P	▪ atkritumu dedzināšana privātmājās un aprakšana,
R	▪ kultūra (vietējā),	P	▪ darbības ar atkritumiem – neatbilstošas saistošajiem noteikumiem,
R	▪ piena lopkopība,	P	▪ slikta ūdens kvalitāte ciemos (piekrastē),
V	▪ esošie dabas objekti un kultūrvēsture,	P	▪ neizglītoti cilvēki par atkritumu šķirošanu,
S	▪ jūra, gara piekraste,	R	▪ cehu radīts piesārņojums,
S	▪ dažādas pludmales.	R	▪ lauksaimniecības piesārņojums,
		R	▪ nepārdomāta atkritumu apsaimniekošana.
IESPĒJAS		DRAUDI	
P	▪ ESF atbalsts NATURA 2000 teritorijām,	P	▪ jauno ceļu izbūve mežos,
P	▪ iespēja būt sasniedzamiem (brīvd. māja),	P	▪ sezonālā apmeklētība,
R	▪ Ventpils reģionālā vides pārvalde,	P	▪ bebri,
R	▪ kaimiņu novadi,	P	▪ izdevumi pludmales apsaimniekošanai – pludmale pieder valstij,
V	▪ kvotu regulēšana piekrastes zvejai,	R	▪ erozija,
S	▪ pārrobežu sadarbība,	R	▪ LVM saimnieciskā darbība,
S	▪ sadarbības partneru iesaistīšana,	S	▪ beigtie roņi (arī dzīvie),
S	▪ sadarbība ar salām,	S	▪ jūras piesārņojums,
S	▪ ES fondi.	S	▪ skābie lieti,
		S	▪ invazīvās zivju, augu sugas,
		S	▪ citu kultūru „tradīcijas”.

P – pašvaldības mērogā, R – reģiona mērogā, V – valsts mērogā, S – starptautiskā mērogā.

27.TABULA

SVID par vidi. Avots: Rojas novada pašvaldība

19.2. SVID PAR TAUTSAIMNIECĪBU UN OSTU

STIPRĀS PUSES		VĀJĀS PUSES	
P	ir cilvēkresursi,	P	vecas iekārtas ostā, ražotnēs,
P	skolas (vidusskola, RMMS),	P	trūkst strādnieku – speciālistu,
P	stadions,	P	ļoti sliktais Selgas ielas stāvoklis,
P	ļoti radoši uzņēmēji,	P	nesakārtota meliorācija,
P	gandrīz visa lauksaimniecības zeme tiek apstrādāta,	P	ļoti slikta stāvoklī tilts Rudē pie RĀNDAS,
P	pozitīva attieksme pret tūrismu no pašvaldības puses,	P	tilts pār Roju Rojas ciemā – slikta stāvoklī,
P	burāšanas skola,	P	Ostas iela – nedroša divām atšķirīgām nozarēm,
P	kuģu remonta cehs	P	ostas kredītsaistības,
R	Rojas uzņēmēji sniedz pakalpojumus arī uz citiem novadiem,	P	nepietiekoši aktīvs ostas pārvaldnieks,
R	ir osta,	R	kooperācija gaļas realizācijai – nepietiekoša,
R	ģeogrāfiskais stāvoklis	V	iedzīvotāju skaits samazinās,
V	daudz mežu, jūra, svaigs gaiss.	V	uzņēmēji maksā aploksņu algas.
IESPĒJAS		DRAUDI	
R	Rojas cilvēki strādā Mērsraga ostā esošajos zivju pārstrādes uzņēmumos,	R	konkurējošā osta Mērsragā,
R	ļoti daudz darbinieku strādā Rojā no citiem novadiem	V	nekaunība lobēšanā pārņem pasauli – tas, kā īsteno valsts nostādnes,
R	skaistais Kolkasrags,	V	valsts līmenī nav ilgtermiņa plānu,
V	interese par tūrismu piekrastē,	V	arvien vairāk uzņēmēju „ieiet pelēkajā zonā”, jo valsts (VID) aizvien vairāk kontrolē, turklāt – nodokļu politika neveicina uzņēmējdarbību,
S	ir programmas investīciju piesaistei.	V	attīstoties tehnoloģijām mežu nozarē, samazinās darbavietas

P – pašvaldības mērogā, R – reģiona mērogā, V – valsts mērogā, S – starptautiskā mērogā.

28.TABULA

SVID par tautsaimniecību un ostu. Avots: Rojas novada pašvaldība

19.3. SVID PAR KULTŪRU, IZGLĪTĪBU UN AKTĪVU DZĪVESVEIDU

STIPRĀS PUSES		VĀJĀS PUSES	
P	Kultūras centrs,	P	laikraksts „Banga” – bez „odziņas”, nepietiekoši aktuāla informācija,
P	sporta tradīcijas (regates, u.c.),	P	segums stadionā,
P	sporta klubs, sporta skola,	P	piesārņota pludmale, - īpaši ārpus publiskās pieejas vietām,
P	augsti sasniegumi vispārējā izglītībā, RMMS,	P	šķiroto atkritumu trūkums.
P	interesu izglītības iespējas,	P	nepabeigti projekti, (parks Rojā),
P	PII,	P	trūkst uzbrauktuvi – vides pieejamības,
P	bibliotēkas,	P	trūkst gājēju pāreju, un ar to saistītas satiksmes drošības,
P	„Strops”,	P	bijušās Valgalciema saietas vietas ēka – slikta tehniskā stāvoklī, zeme ap ēku nepieder pašvaldībai,
P	3 luterāņu baznīcas (kultūrvēsturiskie pieminekļi),	P	neizkopta Rudes ezermala,
P	muzejs,	P	novada tēla popularizēšana,
P	atbalstoša pašvaldība,	P	sporta zāles šaurība, apgrūtinot pieaugušo cilvēku - sportot gribētāju iespējas,
P	aktīvi cilvēki,	P	amatu mācība skolā, profesijas apguve.
P	apzinīgāka jaunatne, salīdzinot ar lielajā pilsētām,		
P	darbavietas, dabas veltes		
R	kultūras tradīcijas – Zvejnieku svētki, „ROJAL”, Rojas novada svētki, Senās uguns nakts, „Meklējam solistu”		
V	jūra, mežs, daba, pludmale,		
V	Pastariņa prēmija.		
IESPĒJAS		DRAUDI	
P	sporta tūrisms,	P	iebraucēju integrēšana,
P	kultūras tradīciju popularizēšana,	P	kūtri, noslēgti, pasīvi cilvēki,
R	MMS iespējas uz āru,	P	patriotisma trūkums,
R	starpnovadu kamerorķestris,	R	reģionālās attīstības programmas trūkums, vai nepietiekama informētība par tās esamību, apdraudot jomu paredzamību un stabilitāti,
R	starpnovadu sporta spēles,		
R	starpnovadu sadarbība izglītībā, bibliotēku, kultūras jomā,	R	cilvēkresursu, speciālistu trūkums,

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

S	pieredzes apmaiņa ar Zviedriju, Vāciju, Šveici,	V	- valsts politika, demogrāfiskā situācija, - cilvēku aizbraukšana.
----------	---	----------	---

P – pašvaldības mērogā, R – reģiona mērogā, V – valsts mērogā, S – starptautiskā mērogā.

29.TABULA

SVID par kultūru, izglītību un aktīvu dzīvesveidu. Avots: Rojas novada pašvaldība

19.4. SVID PAR SOCIĀLO JOMU, VESELĪBAS APRŪPI UN SABIEDRISKO KĀRTĪBU

STIPRĀS PUSES		VĀJĀS PUSES	
P	multifunkcionālais centrs „Strops” ar vides pieejamību,	P	nepietiekoša medicīniskā aprūpe – sociālais aprūpētājs spiests veikt arī medicīnisko aprūpi,
P	kultūras centrs,	P	nepietiekama sadarbība un komunikācija starp sociālo dienestu un medicīnas darbiniekiem,
P	sociālais dienests – lieliski strādā, lieliski speciālisti,	P	nav pieejams bērnu zobārsts,
P	2 jauniešu centri – Rudē un Melsilā,	P	nepietiekamas prasmes par pirmās palīdzības sniegšanu,
P	aprūpe mājās,	P	vidusskolā nav vides pieejamības (liftu, pandusu, u.c.),
P	novada teritorija ir pietiekoši kompakta,	P	mūzikas skolā nav vides pieejamības,
P	ir 3 ģimenes ārstu prakses,	P	nav tādas vietas, kur ģimene var dažādoti pavadīt laiku (īpaši ārtelpā),
P	ir daudz sportistu,	P	pagalmi pie daudzdzīvokļu mājām pārāk caurbraucami un nedroši,
P	pašvaldības atsaucība un attieksme,	P	nepietiekoša iedzīvotāju iesaistīšanās novada dzīvē.
P	tā ir vieta, kur gribas dzīvot,	R	neatliekamā medicīniskā palīdzība braukā ārpus novada, radot „robu” pašā Rojas novada teritorijā,
P	pašvaldības policija,	V	medicīniskie pakalpojumi nav pietiekoši pieejami (arī bērniem), piemēram, - dārgas brilles.
P	novadā darbojas sporta skola,		
P	novadā ir 1 audžuģimene,		
P	Rojas muzejs – mājvieta pasākumiem, u.c.. izglītojošām darbībām,		
P	liels atbalsts no sporta organizatora, veidojot pasākumus dažādām iedzīvotāju grupām,		
P	mūzikas skola atbalsta trūcīgās ģimenes izglītības gūšanai.		
IESPĒJAS		DRAUDI	
P	ir sponsori un ziedotāji, kas atbalsta pasākumus (gan ārvalstu, gan pašmāju),	V	valsts politika pabalstu jomā – neveicina strādāt,
R	Talsu BJC,	V	nesakārtoti MK noteikumi par asistentu pakalpojumiem (pārāk brīvi interpretējami, pazemojoša pierādījumu apliecināšana),
R	NVA programma – iespēja skolēnu nodarbinātībai.	V	politika par psiho-neiro iestāžu pacientu došanos uz viņam vēlamu pašvaldību – nav resursu šādu cilvēku un apkārtējo iedzīvotāju dzīves organizēšanai,
V	ir virkne projektu iespēju,	V	pārspīlēta izpratne par cilvēktiesībām (tai skaitā – sadarbībā skolēni – vecāki – skola),
V	sociālo dienestu vadītāju apvienība – ļoti pozitīvs atbalsts,	V	„sašķobīta” sabiedrības vērtību sistēma.
V	Rojas invalīdu biedrība ir NVO „SUSTENTO” sadarbības partneris,		
V	liels atbalsts pašv. policijai no valsts policijas,		
V	veiksmīga sadarbība ar invalīdu biedrībām (no Ventspils, Saldus, Talsiem, Olaines, Valmieras),		
S	ir ilggadīga sadarbība ar ārzemju partneriem.		

P – pašvaldības mērogā, R – reģiona mērogā, V – valsts mērogā, S – starptautiskā mērogā.

30.TABULA

SVID par sociālo palīdzību, veselības aprūpi un sabiedrisko kārtību. Avots: Rojas novada pašvaldība

19.5. SVID PAR INŽENIERAPGĀDI, SATIKSMI, KOMUNĀLAJIEM PAKALPOJUMIEM UN MĀJOKLI

STIPRĀS PUSES		VĀJĀS PUSES	
P	laba un kvalitatīva jauna hidrantu sistēma,	P	atkritumu saimniecībā – nav attīstīta atkritumu šķirošana,
P	85% rekonstruēti ūdensapgādes tīkli (kvalitatīvs ūdens),	P	nav pakalpojumu centra (atkritumu savākšanai),
P	avota ūdens iespējamā ieguve,	P	daudzdzīvokļu mājas tehniski nolietojušās,
P	lēta siltumapgāde (kvalitatīva),	P	grausti novadā, nesakopti īpašumi,
P	labs ceļu tīkls,	P	nolietojusies meliorācijas sistēma,
P	stāvlaukumi pie jūras,	P	ceļu kvalitāte slikta – segums neatbilst prasībām,
P	labi sakoptas un uzturētas teritorijas (sētnieki labi	P	trūkst īslaicīgās sociālās mājas,

P	strādā),	P	▪ morāli novecojuši bērnu rotaļu laukumi,
P	▪ pastaigu parks,	P	▪ noliegtosies pludmales infrastruktūra (laipas),
P	▪ ir tehniskā bāze ceļu uzturēšanai,	P	▪ nav lietots ūdens novadīšanas sistēmas
R	▪ kvalitatīvi attīrīti notekūdeņi,	R	▪ virszemes televīzijas pārklājums ciemos – slikts.
R	▪ ir izveidota atkritumu savākšanas sistēma,		
V	▪ labs sakaru (telefonu) tīkls (labs pārklājums).		
IESPĒJAS		DRAUDI	
P	▪ VUGD postenis Rojā,	R	▪ „Latvijas Valsts ceļi” nenodrošina valsts autoceļu atbilstošu uzturēšanu
P	▪ NMD postenis Rojā,	V	▪ elektroapgāde – sprieguma svārstības,
R	▪ laba sadarbība ar valsts policiju.	V	▪ Satiksmes ministrija neveicina valsts ceļu sakārtošanu Rojā (Selgas iela).

31.TABULA

SVID par inženierapgādi, satiksmi, komunālajiem pakalpojumiem un mājokli. Avots: Rojas novada pašvaldība

STIPRĀS PUSES		VĀJĀS PUSES	
P	▪ Pastariņa prēmija,	P	▪ vecais attīstības plāns, - lielā mērā izpildīts,
P	▪ savas izglītības iestādes (5 gab.),	P	▪ Rojas novada sauklis – neskaidrs, (tagadējais sauklis – „Roja – vasaras galvaspilsēta” neatbilstošs, agrākais sauklis: „Roja - sapņu osta” netiek lietots),
P	▪ plaša interešu izglītība,	P	▪ Novada centrā - tradicionālās zvejniecības daļējā disharmonija ar Rojas ciema centieniem būt par mūsdienīgu tūrisma vietu,
P	▪ pašdarbības kolektīvi,	P	▪ nominācijas „Sakoptākā sēta” degradācija,
P	▪ novada simbolika,	P	▪ Rojas dienu pasākumu vienveidība,
R	▪ cilvēkresursi,	P	▪ nepietiekama sadarbība starp avīzi „Banga” un mājas lapu.. Nepietiekoši ātra informācijas apmaiņa,
R	▪ infrastruktūra,	P	▪ novada iedzīvotāji ir nepietiekami izglītoti par vidi un atkritumu saimniecību,
R	▪ kultūras centrs,	P	▪ iedzīvotāju un uzņēmēju nevēlēšanās līdzdarboties sabiedriskajās apspriešanās, tikšanās reizēs,
R	▪ valsts un pašvaldības ugunsdzēsēji,	P	▪ iedzīvotāju negatīvā attieksme pret novadā notiekošo,
V	▪ festivāli „ROJAL”,	P	▪ huligānisms – jaunie objekti tiek demolēti,
V	▪ sakopta, tīra vide,	P	▪ pašvaldības atbildīgās iestādes neizdara darbus līdz galam,
V	▪ sporta centrs,	P	▪ ne visur atbilstoša vides pieejamība,
V	▪ mazie ciemu centri,	P	▪ videonovērošanas tīkls – nepietiekams,
V	▪ ISO sertifikāts,	P	▪ ar novadu saistītie skolēnu ZPD netiek izmantoti un pielietoti novadā.
V	▪ Ideāla vieta mākslas un mūzikas izpausmēm.	R	▪ jaunieši nejušas vajadzīgi novadam,
S	▪ jūras tuvums,	R	▪ šaurs izglītības piedāvājums – nav arodizglītības iespēju,
S	▪ viesnīcu – naktsmītņu tīkls,	R	▪ zivju pārstrādes uzņēmumi neiesaistās tūrismā,
S	▪ tūrisma piedāvājums.	V	▪ upes un meži tiek piemēsloti,
		V	▪ zems lokālpatriotisma līmenis,
		S	▪ nav jūras satiksmes ar Igaunijas salām.
IESPĒJAS		DRAUDI	
R	▪ atkritumu šķirošana „Piejūra” ietvaros	R	▪ vāja sasaiste starp profesionālo izglītību un darba devējiem.
R	▪ Kurzemē vienotu veloceliņu izveide,	V	▪ vasarnieki ir nepietiekami izglītoti jautājumos par vidi un atkritumu saimniecību,
R	▪ Kurzemē vienoti tūrisma maršruti,	S	▪ neskaidra sadarbība ar svešzemju zemes īpašniekiem.
V	▪ interese par radošajām nometnēm skolu brīvlaikos,		
V	▪ burāšanas tradīcijas,		
S	▪ sadarbības iestrādes ar Ronu salu un Saaremaa.		

32.TABULA

SVID par novada tēlu un pārvaldību. Avots: Rojas novada pašvaldība

III. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS ANALĪZES KOPSAVILKUMS, PAMATNOSTĀDNES, TENDENCES

VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS UN VĒSTURISKS IESKATS

20. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS ANALĪZES KOPSAVILKUMS, PAMATNOSTĀDNES, TENDENCES

20.1. VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS

Rojas novads atrodas Ziemeļkurzemes ZA daļā – tas stiepjas aptuveni 42 km garumā pa Rīgas jūras līča Piejūras zemieni. Novads ietilpst Kurzemes plānošanas reģionā. Novada centrs Roja atrodas 37 km attālumā no lielākās tuvākajā apkaimē atrodošās pilsētas – no Talsiem - un 126 km attālumā no Rīgas.

Caur Rojas novadu neiet galvenās LR transporta maģistrāles, - novadu šķērso divi valsts reģionālie autoceļi – P 126 (Valdgale – Roja) un P 131 (Tukums – Ķesteriems – Mērsrags – Kolka). Rojas novada teritorijā ir 9 ciemi – Aizklāņi, Melsils, Pūrciems, Ģipka, Rude, Žocene, Roja, Kaltene un Valgalciems. Rojas novada teritorija robežojas ar Dundagas novadu (Z, ZR un R daļā), Talsu novadu (DR, D daļā) un Mērsraga novadu (DA daļā).

Rojas novada teritorija ir 200,5 km² liela, un iedzīvotāju skaits 2015.gada janvārī bija 4186. Iedzīvotāju skaitam visās Rojas novada apdzīvotajās vietās ir tendence samazināties. Nozīmīga loma Rojas novada attīstībā ir Rojas ostai. Vairums strādājošo nodarbināti zivju apstrādes rūpniecībā un zvejniecībā, ievērojams skaits iedzīvotāju tiek nodarbināti novada domes iestādēs un uzņēmumos, tirdzniecības uzņēmumos, pakalpojumu sniegšanā, meža apsaimniekošanā, kokapstrādē un lauksaimnieciskajā ražošanā. Pateicoties garajai jūras piekrastes līnijai, aktīvāka kļūst tūrisma joma.

Atbilstoši 2013.gada datiem Rojas novada teritorijas attīstības indekss ierindo novadu 27.vietā 110 Latvijas novadu vidū.

20.2. VĒSTURISKS IESKATS

VIDUSLAIKI

Rojas vārds pirmo reizi minēts 1387.gadā. Roja bijusi reti apdzīvota Lubezeres muižas nomale, jo atradusies tālu no galvenajiem satiksmes ceļiem.

16. – 18.GADSIMTS

16.gs. otrajā pusē Rojā darbojusies kabotāžas osta, no kurienes Lubezeres barons uz ārzemēm eksportējis muižas ražojumus – labību, kokmateriālus, dzelzs izstrādājumus. 1582.gadā Rojas ciemā bijušas 25 mājas.

19. UN 20. GADSIMTA MIJA

Pēc Krišjāņa Valdemāra iniciatīvas arī Rojā un Ģipkā tiek izveidotas jūrskolas, kurās mācījušies vairāk nekā 2000 audzēkņi. Gadsimtu mijā jūras piekrastē no Ģipkas līdz Mērsragam uzbūvēti vairāk nekā 200 buru kuģi.

20.GADSIMTS

30.os gados strauji attīstījusies zivju pārstrāde – Kaltenē, Rojā, Pūrciemā, Žocenē. Padomju okupācijas laikā teritorijas attīstības virzītājs Rojā bijis zvejnieku kolhozs „Banga”. 1950.gadā Roja kļuvusi par administratīvās vienības – pilsētciemata centru. 1969.gadā Rojai piešķirts pilsētciemata statuss un Roja kļuvusi par spēcīgu un modernu rūpnieciska rakstura ciematu. Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas papildus zvejniecībai attīstījies Baltijas jūras kravu transports (papīrmalkas un kurināmā eksports uz Skandināviju) un jahtu tūrisms. Turpinot zvejniecības un zivju apstrādes tradīcijas, Rojas osta ir kļuvusi par galveno Rīgas jūras līča zvejas ostu.

VĒRTĪBAS**20.3. VIDE – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES**

- **R**ojas novada teritorija atrodas Piejūras zemienē, Rīgas jūras līča ZR piekrastē, novada klimats ir maigāks nekā citur Latvijā, savukārt vasarā skaidro dienu skaits ir lielāks nekā apvidos, kas atrodas tālāk no jūras.
- Raksturīgās dabas procesu rezultātā veidojušās ainavas Rojas novadā ir smilšainās pludmales ainavas, akmeņainās pludmales ainavas, mežu ainavas, purvu ainavas, lauku ainavas – pļavas un atmatas. Cilvēka saimnieciskās darbības rezultātā izveidotās ainavas ir lauksaimniecības zemju ainavas, viensētu ainavas, urbanizētās ainavas – ciemi un kultūrvēsturiskās ainavas.
- Nozīmīgākais dabas resurss novadā ir mežs – tas aizņem 76,4% no novada teritorijas un ir lielāks par vidējo rādītāju Latvijā (46,4%). 77% no lauksaimniecības zemēm ir meliorētas, tomēr lauksaimniecības zemes aizņem tikai 13,2% no novada teritorijas.
- Lielākais zemju īpašnieks novadā ir valsts – tās īpašumā atrodas 63% novada zemju, lielākā daļa no tām ir mežu zemes. Pašvaldības īpašumā atrodas tikai 0,2% no novada kopplatības.
- Ūdeņi aizņem 2% no novada teritorijas. Lielākā no novadu šķērsojošajām Ventas baseina apgabala upēm ir Roja. Plūdu apdraudējums Rojas novadā konstatēts pie Rojas upes un Mazupītes. Rojas novada teritorijā, applūduma draudi visvairāk saistās ar jūras uzplūdiem. Lielākā mākslīgā ūdenskrātuve novadā ir Rudes ezers. Piekrastes ciemu grāvju tīkls ir neatbilstoši uzturēts, situāciju būtiski pasliktina bebbri.
- Rojas novadam ir 42 km gara piekrastes un pludmales teritorija, un tas robežojas ar Rīgas jūras līci. Augsta krasta erozijas riska pakāpe ir Pūrciemā, Rojā, uz D no Rojas ostas, Kaltenē un Valgalciemā.
- Rojas novadā atrodas vidēji daudz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju - 2 dabas liegumi, 4 mikroliegumi, 2 ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi, virkne dižkoku, kultūrvēsturisko koku un saudzējamo koku, 2 dižakmeņi. Novada teritorijā sastopami 8 veidu Latvijas un Eiropas nozīmes aizsargājamie biotopi, 8 veidu Eiropas nozīmes aizsargājamie biotopi un 2 veidu Latvijā aizsargājamie biotopi.
- Upju ekoloģiskā kvalitāte ir laba, labs ir arī pazemes ūdeņu kvantitatīvais stāvoklis un ķīmiskā kvalitāte. Gaisa atmosfēras stāvoklis nav apdraudēts.
- Būvniecības kaitējumu zvejniecībai jūrā nodara roņi.
- Kurzemes plānošanas reģiona nostādnes vides jomā piekrastē paredz nodrošināt līdzsvaru starp teritorijas attīstību un dabas un kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību, īpašu uzmanību pievēršot sabiedrisko telpu saglabāšanai un pieejamībai ciemos un lauku areālos, kā arī publisko ūdeņu apsaimniekošanai.
- Vides jomā Rojas novadam ir kopīgi risināmi jautājumi ar Dundagas un Mērsraga novadiem par piekrastes attīstību, ar iepriekš minētajiem novadiem un Talsu novadu – par mežu ugunsbīstamību un par atbildīgu rīcību attiecībā uz kopīgo ūdensobjektu piesārņojuma kontroli. Rojas novada tūrisma attīstību pozitīvi ietekmē kaimiņu novadā atrodošais Kolkas rags – kā Latvijas un starptautiska mēroga interešu objekts.

20.4. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS – KOPSAVILKUMS

- **R**ojas novadā atrodas 6 valsts nozīmes kultūras pieminekļi, 4 no tiem – arheoloģijas pieminekļi. Novadā atrodas 1 vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis – Ģipkas baznīca un virkne kultūrvēsturisku ēku un objektu, no kuriem jāizceļ Kaltenes klubs – bijusī Nogales barona vasarnīca, šobrīd – mājvieta Kaltenes bibliotēkai.

IEDZĪVOTĀJI

20.5. APDZĪVOJUMS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **R**ojas novada apdzīvojums dislocēts 9 ciemos, kuru robežas apstiprinātas likumdošanā noteiktajā kārtībā, un viensētās. Vidējais iedzīvotāju blīvums novadā ir 21,09 iedzīvotāji uz 1 km², kas ir apmēram 3 reizes vairāk nekā reti apdzīvotajā kaimiņu – Dundagas pagastā (Dundagas novadā). 60 – 62% novada iedzīvotāju dzīvo novada centrā – Rojas ciemā, tomēr vasaras sezonas laikā iedzīvotāju skaits Rojas novada piekrastes ciemos palielinās aptuveni 2 reizes.
- Kopš 2011.gada iedzīvotāju skaits novadā pakāpeniski samazinās – analogi lielākajai daļai Latvijas teritorijas. Iedzīvotāju dabiskais pieaugums novadā ir negatīvs. Modelējot iedzīvotāju skaita izmaiņas turpmākajos 20 gados, un pieņemot, ka migrācijas tendences un dzimstības tendences saglabājas iepriekšējā apjomā, iedzīvotāju skaitam ir tendence pakāpeniski samazināties.
- Demogrāfiskās slodzes rādītājs Rojas novadā ir labāks nekā vidējais rādītājs Latvijā, Kurzēmē un apkārtnē pašvaldībās. Tuvākajos 20 gados novadā paredzams darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju īpatsvara samazinājums. Novada ciemos vērojamas atšķirības iedzīvotāju vecuma īpatsvara ziņā - izteikti lielāks jauno iedzīvotāju īpatsvars ir Pūrciemā, izteikti mazāks – Žocenē un Ģipkā, savukārt Žocenē ir izteikti lielāks pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars.
- Etniskais sastāvs Rojas novadā ir ļoti vienvērtīgs, - 94,1% no visiem iedzīvotājiem ir latvieši.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos uzsvērts, ka Kurzemes piekrastē apdzīvojuma vēlamā attīstība organizējama ciemos. Ņemot vērā prognozētās klimata izmaiņas un jūras līmeņa celšanos, kā arī krasta noskalos riska pieaugumu, ciemu teritoriju paplašināšana gar piekrasti ir ierobežojama, nepieciešamības gadījumā tā plānojama virzienā uz sauszemi.
- Piekrastes ciemu problēmas un tendences Rojas novadā, Mērsraga novadā un Dundagas novadā ir līdzīgas – ciemiem pēdējos gados ir tendence kļūt par sezonas rakstura apdzīvojamajām vietām ar krasām iedzīvotāju skaita izmaiņām dažādos gadalaikos.

EKONOMISKĀ DARBĪBA

20.6. NODARBINĀTĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **R**ojas novadā daudz lielāks iedzīvotāju īpatsvars nodarbināti privātajā sektorā, salīdzinot ar Talsu un Dundagas novadiem, kā arī Kurzemes un Latvijas vidējiem rādītājiem.
- Rojas novada nodarbināto iedzīvotāju vidējās darba samaksas *neto* rādītāji ir vieni no mazākajiem, salīdzinot ar apkārtnējiem novadiem, un ir tikai aptuveni 57%, salīdzinot ar vidējiem rādītājiem Latvijā.
- Rojas novadā reģistrētais bezdarba līmenis ir zemāks nekā kaimiņu pašvaldībās, Kurzemes reģionā un Latvijā, tomēr vasaras sezonā tas pieaug 3 reizes – atbilstoši zivju pārstrādes uzņēmumu darba sezonālajam raksturam. Novadā ir izteikti vairāk bezdarbnieču – sievietes.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos norādīts, ka īpaša vērība veltāma sadarbībai nodarbinātības un pakalpojumu sasniedzamības jomā. Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti paredz sadarbības stiprināšanu ar uzņēmumiem jauniešu vasaras nodarbinātības nodrošināšanai un apmācību aktivizēšanu nodarbināto iedzīvotāju kvalifikācijas paaugstināšanai.
- Gandrīz viena trešdaļa darbaspējīgo iedzīvotāju strādā ārpus Rojas novada – liela daļa no tiem – Talsu un Mērsraga novados.

20.7. TAUTSAIMNIECĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **G**alvenās uzņēmējdarbības nozares Rojas novadā ir tradicionālā lauksaimniecība, mazumtirdzniecība, zivsaimniecība, mežizstrāde, būvniecība, dažāda veida pakalpojumi, tai skaitā, tūrisma pakalpojumi.

- Saskaņā ar Lursoft datiem Rojas novadā Uzņēmumu reģistrā 2014.gadā reģistrēti 310 uzņēmumi. 2012.gadā ekonomiski aktīvi darbojušies 179, tai skaitā lielākais uzņēmumu skaits ir augkopības nozarē, mazumtirdzniecībā, specializētajos būvdarbos un zivsaimniecībā. No visām ekonomiski aktīvajām statistikas vienībām Rojas novadā visvairāk ir komercsabiedrību – 42%.
- 5 no 20 uzņēmumiem ar lielāko apgrozījumu 2013.gadā darbojas nozarē „Zivju, vēžveidīgo un mīkstmiešu pārstrāde un konservēšana”. 5 no 20 uzņēmumiem ar lielāko apgrozījumu 2013.gadā darbojas nozarē „Jūras zvejniecība”. Gan apgrozījuma apjoma, gan nodarbināto strādnieku skaita ziņā izteikts līderis novadā ir SIA „Līcis 93”.
- Laika posmā no 2010. – 2012.gadam izteikti lielākais apgrozījuma pieaugums bijis ar inženierbūvniecību saistītās jomās, bet izteikti mazākais – tūrisma jomā.
- Puse no novada ražošanas uzņēmumiem darbojas pārtikas nozarē.
- Pēdējos gados Rojas novadā no apsekotajām lauksaimniecībā izmantojamajām zemēm neapstrādāti bija 16%, kas ir labāks rādītājs, nekā Dundagas novadā, un ievērojami labāks, nekā Mērsraga novadā, bet sliktāks nekā Talsu novadā.
- Tā kā valstij pieder lielākā daļa (76,2%) no novada mežiem, valsts mežos izstrādātie ciršanas apjomi un mežu atjaunošanas apjomi ir lielāki nekā privātajos mežos.
- Rojas novadā tūrismam ir sezonāls raksturs. Rojas novadā ir 25 naktsmītnes, ar 543 vietām nakšņotājiem. Rojā darbojas novada tūrisma informācijas centrs, vairums no tūristiem, kuri izmanto Rojas TIC pakalpojumus ir no Vācijas, Igaunijas un Lietuvas. Novadā nav pietiekami daudz labiekārtotu atpūtas vietu, kas būtu aprīkotas ar galdiem, soliņiem, atkritumu urnām un ugunsgrēku vietām, trūkst arī labiekārtotu vides elementu un norāžu.
- Rojas novada teritorijā derīgo izrakteņu ieguve netiek veikta.
- 47% no visām novada aktīvajām tirgus vienībām darbojas dažāda rakstura pakalpojumu jomā. Lielākoties tie ir ļoti nelieli uzņēmumi ar nelielu apgrozījumu.
- Iedzīvotājiem ir nepietiekamas zināšanas un prasmes uzņēmējdarbības jomā, novadā nav iespēju profesionālajai izglītībai un mūžizglītībai, kas aktivizētu tautsaimniecības nozares.
- Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentiem galvenās nodarbošanās iespējas Kurzemē un īpaši piekrastē saistītas ar zivsaimniecību, lauksaimniecību, mežsaimniecību, bioloģisko lauksaimniecību, lauku tūrismu un atpūtas saimniecību. Jaunas attīstības iespējas pavērsies saistībā ar dabas un kultūras mantojuma vietu apsaimniekošanu un specializētā tūrisma organizēšanu, medību saimniecību un augļkopību. Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti aicina uz lielāku aktivitāti mazo jahtu ostu attīstībā. Uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūras stiprināšana ir viena no Kurzemes reģiona prioritātēm.
- Galvenās sadarbības jomas ar kaimiņu pašvaldībām tautsaimniecības aktivizēšanā saistītas ar tūrisma jomas attīstību un vienotu tūrisma maršrutu plānošanu.

20.8. OSTA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **O**sta ir galvenais Rojas novada tautsaimniecības virzītājspēks. Ostas infrastruktūra ir piemērota kuģu apkalpošanai, kravas transporta, zvejniecības un zivju apstrādes, kā arī citas saimnieciskās darbības veikšanai. Pēdējos gados koksnes kravu apjoms un pārkrauto zivju apjoms ir salīdzinoši stabils. Kopš 2014.gada janvāra spēkā ir jaunās Rojas ostas robežas, samazinot iepriekšējo Rojas ostas teritoriju uz to uzņēmumu un to pieguļošo teritoriju rēķina, kuri nav tieši saistīti ar ostas darbību.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti izceļ mazo ostu infrastruktūras attīstības un pakalpojumu nodrošināšanas nozīmi. Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos jahtu piestātņu attīstība minēta kā viens no prioritārajiem rīcības virzieniem.
- Rojas osta ir viena no tuvākajām ostām Talsu novada kokmateriālu eksportā iesaistītajiem uzņēmumiem. Mērsraga osta ir vienlaikus Rojas ostas konkurente un sadarbības partnere.

SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA

20.9. KULTŪRVIDE – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- R**ojas novadā darbojas Rojas kultūras centrs, Rojas novada bibliotēka, Rojas pagasta bērnu bibliotēka, Kaltenes bibliotēka, Rojas Jūras zvejniecības muzejs.
- Rekonstruētajā un visiem pieejamajā kultūras centrā 11 dažādos pulciņos un interešu grupās darbojas 405 novada iedzīvotāji.
- Rojas novadā darbojas Rojas novada bibliotēka ar 2 struktūrvienībām - Rojas novada bibliotēkas bērnu nodaļu un Kaltenes bibliotēku. Bibliotēkas Rojā ir pieejamas arī cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Bibliotēkās ik gadus tiek organizēti lasīšanu veicinoši pasākumi, un tās sadarbojas ar neformālām interešu grupām, kas saistītas ar literatūras jomu.
- Rojas Jūras zvejniecības muzejs darbojas gan pētnieciskā, gan pedagoģiskā jomā, organizējot izglītojoša rakstura pasākumus dažādām interešu grupām.
- Novadā organizētie kultūras pasākumi ir gan tradicionāli, gan inovatīvi. Kultūras pasākumi ir nozīmīgs ieguldījums novada iedzīvotāju kultūrizglītībā, kā arī būtiska Rojas novada tūrisma attīstības daļa.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti pasvītro nemateriālā kultūras mantojuma izkopšanas atbalsta lomu. Īpaši atbalstāma ir tradicionālo amatu un prasmju pārmantojamības popularizēšana, kā arī sabiedrībai pieejama kultūrizglītības sistēma.
- Rojas novadu, Talsu novadu un Dundagas novadu saista sadarbības līgums kultūras jomā, organizējot ar Dziesmu svētku ciklu saistītās aktivitātes. Rojas, Talsu, Dundagas un Mērsraga novadi darbojas ar kopīgu bibliotēku katalogu Talsu novada galvenās bibliotēkas metodiskajā vadībā.

20.10. IZGLĪTĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- R**ojas novadā ir vidusskola Rojā, pirmsskolas bērnu iestādes Rojā (PII „Zelta zivtiņa”) un Rudē (PII „Saulespuķe”) un divas profesionālās ievirzes izglītības iestādes - Rojas Mūzikas un mākslas skola un Rojas novada Sporta skola.
- Audzēkņu skaits Rojas PII „Zelta zivtiņa” ir salīdzinoši stabils, savukārt audzēkņu skaits Rudes PII „Saulespuķe” pēdējo trīs gadu laikā samazinājies par 26%. Līdzīgi 2014.gadā, salīdzinot ar 2011.gadu, par 20% mazāks ir skolēnu skaits Rojas vidusskolā. Audzēkņu sniegums vidusskolas posmā ir labāks nekā vidēji valstī un vidēji bijušajā Talsu rajonā, tomēr audzēkņu sniegums pamatskolas posmā lielākajā daļā priekšmetu atpauzē no minētajiem vidējiem rādītājiem.
- Novada profesionālās ievirzes izglītības iestādes – tradīcijām bagātā Rojas Mūzikas un mākslas skola un nesen dibinātā Rojas novada Sporta skola - īsteno kvalitatīvu, daudzveidīgu un tikai Rojai īpašu piedāvājumu jauniešu harmoniskai pilnveidei.
- Novadā trūkst iespēju profesiju un uzņēmējdarbības pamatu apguvei. Netiek piedāvātas mūžizglītības iespējas pieaugušajiem.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos galvenie ar izglītības jomu saistītie akcenti ir uzņēmējdarbības prasmju uzlabošana, profesiju apguve, mūžizglītības iespējas un radošās domāšanas veicināšana.
- Rojas, Talsu, Mērsraga un Dundagas novadus vieno savstarpējs līgums par izglītības metodiskā darba koordinēšanu. Daļa Rojas Mūzikas un mākslas skolas skolotāju ir Talsu novada iedzīvotāji.

20.11. SPORTA UN AKTĪVS DZĪVESVEIDS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- L**ielākā daļa sporta būvju un sportošanas iespēju atrodas novada centrā - Rojā. Mazajos ciemos sporta iespējas ir ierobežotas (sporta laukumi Rudē, Melnsilā, Žocenē, Valgalciemā).

- Rojas ciema infrastruktūra ir atbilstoša daudzveidīgu sporta tūrisma aktivitāšu attīstībai, nepieciešami šīs sporta infrastruktūras mērķtiecīgi uzlabojumi.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos tiek uzsvēta veselīga un aktīva dzīvesveida veicināšana un popularizēšana, integrēta sporta, atpūtas un veselīga dzīvesveida infrastruktūras plānošana un attīstība, sporta un rekreatīvo aktivitāšu integrēšana dabas takās, sporta nometņu organizēšana.
- Rojas, Talsu, Mērsraga un Dundagas novadu iedzīvotāji un sportisti ik gadu sacenšas pašvaldības sporta spēļu ietvaros.

20.12. SOCIĀLĀ JOMA, SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **S**ociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus sniedz Rojas novada Sociālais dienests. Lielākajā daļā ēku, kas saistītas ar Sociālā dienesta tiešo darbu un aktivitātēm, ir atbilstoša vides pieejamība. Novadā pagaidām nav sociālās aprūpes iestāžu, ir labi attīstīts aprūpes mājās pakalpojums.
- Sociālās palīdzības ziņā izmaksāto pabalstu apjomam ir tendence samazināties.
- Pēdējos gados pieaudzis „Aprūpes mājās” klientu skaits, kā arī palielinājies gadījumu skaits, kad veikta sociālā rehabilitācija cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem.
- Jauniešu brīvā laika pavadīšanas centri aktīvi darbojas Rojā (multifunkcionālajā centrā „Strops”), Rudē (BJIC „Varavīksne”) un Melsilā.
- No 28 **NVO**, kas darbojas Rojas novadā, ar sociālo jomu saistītas 3 reģistrētas biedrības un 2 neformālas apvienības.
- Rojas novada pašvaldības ēkā - ambulancē darbojas 3 ģimenes ārstu prakses, 2 zobārstu prakses un ginekologa prakse. Rojā izvietota neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde.
- Sadarbība starp novadā praktizējošajiem ārstiem un Sociālo dienestu ir nepietiekama.
- Bāriņtiesa kārto aprūpes, aizgādības, aizbildības, adopcijas, bērnu personisko un mantisko tiesību un interešu aizsardzības jautājumus. Plašāk attīstāma audžuģimeņu un viesģimeņu kustība.
- Drošības un sabiedriskās kārtības nodrošināšanā Rojas novadā iesaistīta Ugunsdzēsības nodaļa un Pašvaldības policija. Novadā darbojas koordinators civilajā aizsardzībā un ugunsdrošībā. Rojā izvietots arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Kurzemes reģiona brigādes Talsu daļas Rojas postenis ar 2 ugunsdzēsēju mašīnām un 4 ugunsdzēsēju maiņām.
- Pašvaldības policija ir iestāde un nodarbojas ar likumpārkāpumu profilaksi, Rojas novada domes saistošo noteikumu un lēmumu izpildes kontroli, sabiedriskās kārtības nodrošināšanu. Problēmas Pašvaldības policijas darbā rada ievērojamais iedzīvotāju skaita pieaugums vasaras sezonā.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos norādīts, ka īpaši būtiska ir sociāli atstumto, riskam pakļauto grupu nodarbinātības un sociālās iekļaušanās veicināšana, institucionālai aprūpei alternatīvu un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu sniegšana, vides pieejamības uzlabošana.
- Galvenie Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos minētie mērķi iedzīvotāju drošības uzlabošanas jomā ir glābšanas dienestu kapacitātes uzlabošana un pašvaldību policijas kapacitātes celšana.
- Rojas novada sociālie darbinieki regulāri sadarbojas ar Talsu, Dundagas un Mērsraga novada sociālajiem darbiniekiem informatīvā jomā – par iepazītajiem sociālās jomas klientiem, kuri maina dzīvesvietas. Rojas novada pašvaldība kopā ar Ventspils pilsētu, kā arī ar Talsu, Dundagas un Mērsraga novadu pašvaldībām ir dalībniece SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”.
- Rojas novada sociālais dienests ir biedrības LPDVA (Latvijas pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienība) biedrs. Biedrībai ir būtiska nozīme sociālās politikas veidošanā Latvijā.

TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA

20.13. SATIKSME – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **N**ovada teritoriju šķērso 2 valsts reģionālie autoceļi un 4 valsts vietējie autoceļi. 100% no valsts reģionālajiem autoceļiem ir ar melno segumu, bet tikai 2,93% no valsts vietējiem autoceļiem ir ar melno segumu.
- Valsts vietējie autoceļi Rojas novadā ir sliktā stāvoklī, jo gan grants segums, gan melnais segums uz tiem ir nolietojies. Īpaši nozīmīgs pašvaldības pakalpojumu pieejamības un uzņēmējdarbības nodrošināšanai ir valsts vietējais autoceļš Ventspils - Dundaga – Melnsils (V1307).
- Novada pašvaldības pārziņā esošo ceļu un ielu kopgarums Rojas novadā ir 100,92 km, no kuriem 23,09 km ir **Rojas** ciemā. Ar asfalta segumu ir 14,94 km ielu Rojas ciemā un 7,23 km ceļu pārējā novada teritorijā.
- Rojas novada pārziņā ir 4 dzelzsbetona tilti: viens no tiem - uz ceļa Rude – Dārzniecība – pār Rojas upi, – ļoti sliktā stāvoklī.
- Satiksmes intensitātes ziņā nozīmīgākais no valsts reģionālajiem autoceļiem Rojas novadā ir autoceļš **P126** (Valdgale - Roja), intensitātes ziņā nozīmīgs ir arī autoceļš **P131** (Tukums – Ķesterciems – Mērsrags – Kolka). Pēdējo gadu laikā satiksmes intensitāte ievērojami pieaugusi valsts vietējiem autoceļiem - **V1307** (Dundaga – Melnsils), **V1398** (Sārcene – Nogale - Kaltene) un **V1394** (Rude - Ģipka).
- Rojas novadā ir lielāks reģistrēto transporta līdzekļu skaits uz 10 iedzīvotājiem nekā apkārtējos novados.
- Sabiedrisko autobusu pārvadājumus Rojas novada teritorijā nodrošina divi uzņēmumi – AS „Nordeka” un AS „Talsu autotransports”. Gandrīz visiem novada iedzīvotājiem, kas dzīvo novada attālākajās vietās, pieejams privātais transports, tomēr augsto degvielas cenu dēļ privātā transporta izmantošana iedzīvotājiem kļūst finansiāli neizdevīgāka.
- Tā saucamie „melnie punkti”, kuros ceļu satiksmes negadījumi būtu konstatēti atkārtoti, uz Rojas novada ceļiem nav konstatēti. Ceļu satiksmes negadījumu dinamika novadā ir mainīga.
- Izstrādāts un dabā marķēts 1 tūrisma velomaršruts ar trim lokiem 2km, 7km un 15km garumā – *Rojas upes brīvdabas taka*. Izstrādes stadijā ir 2 velomaršruti – Kolka – Engure un Roja – Kaltene caur Ķirķragu un Kaltenes kalvām. Īpaši veloceliņi Rojas novadā nav izbūvēti.
- Īpaši sliktā stāvoklī ir Selgas iela Rojas ciemā, kas ir valsts reģionālā autoceļa P131 posms valsts pārvaldībā.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti uzsver, ka reģionālo un vietējo attīstības centru, kā arī lauku teritoriju sasniedzamības nodrošināšana ar sabiedrisko transportu ir būtiska. Turpināma autoceļu sakārtošana, velomaršrutu tīkla attīstība, veloceliņu plānošana un izveide.
- Kurzemes plānošanas reģiona dokumenti paredz, ka Rojas novada teritoriju šķērsos EuroVelo maršrutu EV10 un EV13 posmi.
- Rojas novadu ar apkārtējiem novadiem saista kopīgs valsts reģionālo un valsts vietējo ceļu tīkls un kopējas intereses tā kvalitātes uzlabošanā. Rojas novads līdztekus apkārtējiem novadiem iesaistīts EuroVelo maršrutu īstenošanā. Visos minētajos novados lielāko daļu sabiedriskā transporta pakalpojumu veic Talsu novadā atrodošais uzņēmums a/s „Talsu autotransports”.

20.14. MĀJOKLIS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **S**ociālā dzīvokļa statuss piešķirts 6 mājokļiem. Pašvaldības īpašumā ir 45 pašvaldības dzīvokļi, tai skaitā – 2 dienesta dzīvokļi.
- Esošo dzīvojamo fondu daudzdzīvokļu mājās apsaimnieko pašvaldības SIA „Rojas DzKU”, kurā Rojas pašvaldības kapitāls ir 100%, nodrošinot ūdensapgādes, kanalizācijas un centrālpakures pakalpojumus. Rojas novada daudzdzīvokļu namu fondu veido 41 nams, 35 no tiem – Rojā, 18 no tiem ir centrālpakure.
- Salīdzinoši pieprasītas ir iespējas būvēt vasarās izmantojamas mājas. Novada teritorijas plānojums mājokļu būvniecības iespējas galvenokārt paredz sauszemes virzienā. Rojā ir pietiekoši aktīvs dzīvokļu tirgus – gan pieprasījums, gan piedāvājums pēc dzīvokļiem.

- Aptuvenās aplēses liecina, ka vasaras sezonā apmēram 50% cilvēku, kuri uzturas piekrastes ciemos ir vasarnieki.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti paredz, ka lauku telpas, it sevišķi ainaviski skaistākajās vietās, kļūs par *otrā mājokļa* teritorijām. Attīstot sezonas rakstura mājokļu koncepciju, priekšroka dodama nepilnvērtīgi izmantotām un degradētām teritorijām.
- Mājokļu būvniecībā piekrastē ievērtējamās Latvijas Lauku tūrisma asociācijas „Lauku ceļotājs” izstrādātās Piekrastes apbūves vadlīnijas.
- Mājokļu attīstībā īpaši atbalstāmi ir energoefektivitātes pasākumi ēkās.
- Rojas novadā un Mērsraga novadā ar būvniecību saistītus jautājumus risina kopīga būvvalde – Rojas apvienotā būvvalde.
- Aptuveni 40% no būvniecības uzņēmumiem, kuri veic būvdarbus Rojas novada teritorijā, ir no Talsu novada.

20.15. INŽENIERAPGĀDE – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

ELEKTROAPGĀDE

- **R**ojas novadā nav izvietoti 330 kV un 110 kV elektroenerģijas pārvades tīkli. Plānotā energoinfrastruktūras projekta „Kurzemes loks” ietvaros paredzēts izbūvēt 330kV augstsprieguma gaisvadu elektrolīniju Latvijas rietumu daļā trasējumā Grobiņa – Ventspils – Dundaga – Tume – Imanta, šādas elektrolīnijas izbūve varētu pozitīvi ietekmēt arī Rojas novada ekonomiku.

ŪDENSAPGĀDE

- Centralizētas ūdenssaimniecības pakalpojumus Rojas novadā var saņemt Rojā un Rudē. Ūdenssaimniecības pakalpojumus abos ciemos sniedz SIA Rojas DzKU. Pie centralizētā ūdens apgādes tīkla pieslēgti dzīvokļi 2465 iedzīvotājiem – t.i. 95% patērētāju Rojas ciemā un Rudē. Kvalitatīvu dzeramo ūdeni Rojas ciemā nodrošina ūdens atdzelžošanas stacija. Citos ciemos dzeramais ūdens netiek atdzelžots. Visās daudzdzīvokļu mājās un privātmājās uzstādīti ūdens skaitītāji.

KANALIZĀCIJA

- Pie centralizētā kanalizācijas tīkla pieslēgti 2378 patērētāju, t.i. – 93% patērētāju Rojā un Rudē. Rojas un Rudē darbojas notekūdeņu attīrīšanas ietaises.
- Virsūdeņu novadīšanas sistēmas Rojas novadā ir neapmierinošā stāvoklī.

SILTUMAPGĀDE

- Centralizētā siltumapgāde nodrošināta 95 % **Rojas** ciema daudzdzīvokļu ēkām, kā arī Rojas novada administratīvajām ēkām, izglītības iestādēm (izņemot PII „Zelta zivtiņa”), u.c. objektiem, nodrošinot ar apkuri 23532 m² lietderīgās platības. Četrām dzīvojamajām ēkām Rojā, Rojupes PII „Saulespuķe” un Rojas Mūzikas un mākslas skolai ir veikti energoauditi. Daudzdzīvokļu mājām Rudē centralizēti apkures katli izvietoti pie katras mājas.

SAKARU PAKALPOJUMI

- No sakaru pakalpojumu sniedzējiem Rojas novada teritorijā darbojas SIA „Lattelecom”, SIA „Latvijas mobilais telefons”, SIA „Tele 2” un SIA „Bite Latvija”, tomēr atsevišķās vietās mobilo sakaru pārklājums nav pietiekams. Fiksētos telefona sakarus Rojas novadā nodrošina SIA Lattelecom. Rojas novada teritoriju šķērso izbūvētais optiskais kabelis – daļa no kabeļu sistēmas Talsi – Roja – Mērsrags. Paredzēta optiskā kabeļa izbūve arī Melnsilā, radot iespēju uzlabot Melnsila mobilo sakaru kvalitāti.

UGUNSDZĒSĪBAS ŪDENS APGĀDE

- Rojas novadā atrodas sekojošas ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas: 3 dabiskās ūdenskrātuves, 11 mākslīgās ūdens tilpnes un 44 hidranti Rojas ciemā. Ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietu nav Žocenē un Aizklāņos, nepietiekošs ugunsdzēsības ūdens apgādes nodrošinājums ir Melnsilā un Kaltenē.

SAIKNE AR CITĀM PAŠVALDĪBĀM UN KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONU

- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos uzsvērts, ka jaunu būvju izvietošana paredzama, pēc iespējas izmantojot esošos tehniskās un vides infrastruktūras tīklus un objektus.

Nozīmīgākie infrastruktūras objekti pārceļami no nenovēršamās pamatkrasta erozijas riska joslām uz iekšzemi. Lai nodrošinātu atbilstošu vides kvalitāti, jāveic notekūdeņu attīrīšanas sistēmu izpēte mazajās apdzīvotajās vietās.

- Rojas novada un apkārtnējo pašvaldību inženierapgāde tiek nodrošināta no kopējas vienotas valsts energosistēmas. Sakaru tīklu pārklājums darbojas bez novadu robežām. Izveidota apvienotā Dundagas, Mērsraga, Rojas un Talsu novadu civilās aizsardzības komisija un apstiprināts apvienotais novadu civilās aizsardzības plāns.

20.16. KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **R**ojas ciemā darbojas atkritumu šķirošanas un pārkraušanas punkts, ko pārvalda SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra””. Bijusī atkritumu izgāztuve rekultivēta. Novadā izvietoti 7 šķiroto atkritumu konteineru laukumi – 5 Rojā un pa vienam Rudē un Kaltenē.
- Līgumu skaits, ko noslēguši Rojas novada klienti par atkritumu izvešanu ar katru gadu pieaug. Pieaug arī atkritumu daudzums, kas izvesti noslēgto līgumu ietvaros, kas liecina par videi draudzīgāku atkritumu saimniecību.
- Nav atrisināts zivju pārstrādes rūpniecības ražošanas procesā radušos zivju tauku atkritumu utilizēšanas jautājums.
- Potenciālie piesārņojuma avoti Rojas novadā ir centralizētās apkures katlu mājas Rojā, Melnsilā, Ģipkā, Rudē, kā arī izmeši no zivju apstrādes rūpniecības procesa un individuālo māju apkures. Rojas novadā ir 4 potenciāli bīstamās piesārņojuma teritorijas – viena Rojā (bijusī atkritumu izgāztuve) un 3 Rudē (bijušās minerālmēslu un pesticīdu noliktavas).
- Rojas novadā ir 6 kapsētas: Rojā, Valgalciemā, Kaltenē (2), Ģipkā, Melnsilā. Tiek plānota Rojas kapsētas izveidošana jaunā vietā, un tiek plānots paplašināt Melnsila kapus.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti paredz lielāku pašvaldību atbildību atkritumu apsaimniekošanas jomā, attīstot atkritumu dalītās vākšanas sistēmu, paredzot iedzīvotāju un uzņēmēju informēšanu un izglītošanu.
- Rojas novada pašvaldība līdztekus Talsu, Dundagas, Mērsraga, Kandavas, Engures, Jaunpils un Tukuma novadiem, kā arī Jūrmalas pilsētai ir dalībnieks SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra””.

NOVADA TĒLS UN PĀRVALDĪBA

20.17. NOVADA TĒLS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **R**ojas novada pašvaldībai ir 2 sadraudzības pašvaldības ārzemēs: *Valdemārsvika (Zviedrijā) un Heikendorfa (Vācijā)*. Ieguvumi no sadraudzības visām sadarbībā iesaistītajām pusēm ir plašāks redzesloks, jaunas iespējas, jauna pieredze, jauni draugi un paziņas kā potenciāls dažādu tautsaimniecības jomu attīstībai un dažādošanai.
- Rojas novada pašvaldība īstenojusi fragmentārus marketinga pasākumus savas pašvaldības popularizēšanai. Kopīgi ar citām kaimiņu pašvaldībām tiek izdoti tūrisma informācijas bukleti. Novada marketinga lomu daļēji pilda Rojas novada īpašie pasākumi – kino un mākslas festivāls ROJAL, Senā uguns nakts, Zvejnieku svētki, Rojas upes svētki.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti izceļ nepieciešamību veicināt vietas patriotismu. Tiek uzsvērta integrētu kompleksu tūrisma produktu attīstības nepieciešamība, tūrisma informācijas zīmju sistēmas pilnveidošana un attīstība, kas veicinātu Kurzemes atpazīstamību.
- Sadarbībā ar apkārtnējiem novadiem regulāri tiek izdoti kopīgi tūrisma bukleti, kuros ir detalizēta tūrisma informācija par Talsu, Dundagas, Rojas un Mērsraga novadiem.

20.18. PĀRVALDĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **R**ojas novads sākotnēji pastāvējis kā apvienotais novads (kopā ar tagadējo Mērsraga novadu), kopš 2011.gada 3.janvāra ar Rojas novada teritoriju jāsaprot kādreizējā Rojas pagasta teritorija.
- Iedzīvotāju pārstāvniecību nodrošina ievēlēta dome, kas sastāv no 9 deputātiem, lēmējvaras ietvaros darbojas 4 komitejas un 16 komisijas.
- Izpildvaras īstenošanai Rojas novada dome ir izveidojusi 12 iestādes. Atsevišķu pārvaldes uzdevumu veikšanu tā ir deleģējusi funkcijas sabiedriskajām organizācijām - biedrībai „Rojas tūrisma biedrība”, biedrībai „Rasa”, Rojas invalīdu biedrībai un biedrībai „Rojas golfa klubs”.
- Saskaņā ar likumu „Par ostām” Rojas pagasta padome, kuras tiesību pārmantotāja ir Rojas novada dome, izveidojusi Rojas ostas pārvaldi. Rojas novada pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja 3 kapitālsabiedrības: SIA „DzKU”, SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra”” un SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”.
- Rojas novada pašvaldības iestādēs un struktūrvienībās nodarbināti darbinieki 178 darbinieku slodzēs. Rojas novada domes organizācijas vadības sistēma atzīta kā atbilstoša ISO 9001:2008 vadības sistēmas standarta prasībām.
- 2014.gadā Rojas novadā aktīvi darbojas 27 biedrības. Sociālajā jomā darbojas 2 biedrības, ar sportu un aktīvu dzīvesveidu saistītās jomās – 7 biedrības, kultūras jomā – 5 biedrības, 4 ar medībām saistītas biedrības, 3 namu apsaimniekošanas biedrības, 4 ar uzņēmējdarbības aktivizēšanu saistītas biedrības, viena biedrība pilsoniskās sabiedrības izaugsmei un viena biedrība vides un marketinga uzlabošanai. Virkne no biedrību uzsāktajām un realizētajām projektu idejām ir nozīmīgas plašam iedzīvotāju lokam pašvaldībā.
- Rojas novada pašvaldība informē sabiedrību, izdodot informatīvo izdevumu „Banga”, uzturot mājas lapu www.roja.lv un sadarbojoties ar „Kurzemes radio”, Radio „SWH” un LNT.
- Rojas novada domē darbojas valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs, kurā iedzīvotājiem atvieglota informācijas aprīte ar 2 valsts institūcijām, ar kurām noslēgti atbilstoši līgumi – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru (VSAA) un Valsts ieņēmumu dienestu (VID).
- Pēdējos gados palielinājusies gan Rojas novada ieņēmumu, gan izdevumu daļa. Lielākās Rojas novada pašvaldības budžeta ieņēmumu sadaļas ir iedzīvotāju ienākumu nodoklis un transferti. Iedzīvotāju ienākumu nodoklim ir neliela tendence pieaugt. Izteikti lielākā Rojas novada pašvaldības budžeta izdevumu sadaļa ir izglītība (45 – 50%). Rojas novada pašvaldības speciālā budžeta ieņēmumu izteikti lielākā pozīcija ir autoceļu fonds, savukārt speciālā budžeta lielākā izdevumu pozīcija ir ekonomiskā darbība.
- Rojas novada dome pēdējo gadu laikā piesaistījusi ievērojamus finanšu līdzekļus virknei projektu vides, kultūras, izglītības, sporta un aktīva dzīvesveida, sociālās sfēras, satiksmes, inženierapgādes un pārvaldes jomās. Pēc ieguldījumu apjoma līderis ir inženierapgādes joma, tai seko sports un aktīvs dzīvesveids, kā arī izglītība.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos kā galvenās prioritātes pārvaldības jomā norādītas aktivitātes, kas tuvina pašvaldību administrāciju un iedzīvotājus. Prioritārie rīcību virzieni efektīvas pārvaldības nodrošināšanā saistīti ar pašvaldību kapacitātes uzlabošanu, e-pakalpojumu attīstības veicināšanu. Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti akcentē nepieciešamību palielināt aktivitātes vietējo iedzīvotāju kopienas stiprināšanai, veikt pasākumus piederības sajūtas veidošanai, iesaistīt sabiedrību plānošanā un veicināt jaunu nevalstisku organizāciju, biedrību un nodibinājumu izveidi.
- Rojas novadu un apkārtējos novadus saista sadarbības līgums kultūras jomā – bibliotēku un Dziesmu svētku organizācijas darbā, izglītības jomā – izglītības metodiskajā darbā, civilajā aizsardzībā. Rojas un Mērsraga novadiem ir kopīga būvvalde. Rojas novads līdz ar apkārtējiem novadiem ir dalībnieks divos uzņēmumos - SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” un SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra””.

21. SAĪSINĀJUMI

AS	Akciju sabiedrība
CSDD	Ceļu satiksmes drošības direkcija
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DzKU	Dzīvokļu komunālais uzņēmums
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
EUR	Euro
EZF	Eiropas Zivsaimniecības fonds
ISO	Starptautiskā standartizācijas organizācija
KALME	Valsts pētījumu programma Klimata maiņas ietekme uz Latvijas ūdeņu vidi
KPFI	Klimata pārmaiņu finanšu instruments
LAD	Lauku atbalsta dienests
LMT	Latvijas Mobilais telefons
LR	Latvijas Republika
LRPD	Latvijas Republikas proklamēšanas diena
LVĢMC	Valsts SIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”
MK	Ministru kabinets
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiskās organizācijas
PII	Pirmsskolas izglītības iestāde
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
RAIM	vienotā datu sistēma
RAPLM	Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SIF	Sabiedrības integrācijas fonds
SNP	Slīteres Nacionālais parks
SVID	Stipro pušu, vājo pušu, iespēju un draudu izvērtējums
TIC	Tūrisma informācijas centrs
UR	Uzņēmumu reģistrs
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VZD	Valsts zemes dienests
z/s	Zemnieku saimniecība

22. IZMANTOTIE INFORMĀCIJAS AVOTI

PUBLIKĀCIJAS

1. Eberhards G., Lapinskis J. Baltijas jūras Latvijas krasta procesi. – KALME, Latvijas Universitāte, 2008.
2. Klimata mainība Latvijā: aktualitātes un piemērošanās pasākumi. – KALME, Valsts pētījumu programma Klimata maiņas ietekme uz Latvijas ūdeņu vidi, Rīga, 2009.
3. Nelessen A.C, Visions for a New American Dream – American Planning Association, Chicago, 1994.

NEPUBLICĒTIE MATERIĀLI

4. Klavina I. Strategic Plan Framework for Talsi. – Rotterdam: Institute for Housing and Urban Development Studies, 1997.
5. Pārskats par attīstību Talsu pilsētas izglītības sfērā 1999./2000.gadā. – Talsu pilsētas domes arhitektūras un plānošanas nodaļa, 2000.
6. Rojas novada attīstības programma – Roja, 2011.
7. Rojas novada ceļu kartes – Roja, 2012.
8. Talsu pilsētas attīstības plāns. Attīstības programma 1998 – 2010. – Talsu pilsētas dome, 1998.
9. Ziemeļkurzemes NVO atbalsta centra attīstības stratēģija 2013. – 2017.gadam - Talsi, 2012.

INTERNETA AVOTI

10. Centrālās statistikas pārvaldes datu bāzes – <http://data.csb.gov.lv>. Skatīts 2014.gada augustā – decembrī.
11. Dundagas novada attīstības programma – <http://www.dundaga.lv>. Skatīts 2014.gada novembrī.
12. Mērsraga novada attīstības programma – www.mersrags.lv - skatīts 2014.gada novembrī.
13. Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2015. – 2020.gadam Kurzeme 2020. – 1 redakcija - [http://www.kurzemesregions.lv/userfiles/files/KPR%20AP%20projekts_24_11_2014%20\(2\)\(2\).pdf](http://www.kurzemesregions.lv/userfiles/files/KPR%20AP%20projekts_24_11_2014%20(2)(2).pdf) - skatīts 201.gada februārī
14. Kurzemes plānošanas reģiona sociālo pakalpojumu attīstības programma - <http://www.kurzemesregions.lv>. Skatīts 2014.gada oktobrī.
15. Kurzemes plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums (2006. – 2026.)– <http://www.kurzemesregions.lv>. Skatīts 2014.gada oktobrī.
16. Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam – http://www.nap.lv/upload/lias_1redakcija_pilnv_final.pdf skatīts 2014.gada oktobrī.
17. Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020.g. – file:///C:/Users/xx/Downloads/20121220_NAP2020_apstiprinats_LV.pdf - skatīts 2014.gada septembrī.
18. Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei – www.kurzemesregions.lv Skatīts 2014.gada augustā - decembrī.
19. Pētījumi un publikācijas – <http://www.vraa.gov.lv>. Skatīts 2014.gada septembrī.
20. Rojas novada domes 2013.gada publiskais pārskats http://www.roja.lv/upload/docs/AttNod/RND_pp_2013.pdf skatīts 2014.gada novembrī.
21. Rojas novada sociālā dienesta darbības un attīstības stratēģiskais plāns 2013. – 2018.gadam http://www.roja.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=535&Itemid=497 skatīts 2015.gada janvārī.
22. Rojas novada teritorijas plānojums - <http://www.roja.lv>. Skatīts 2014.gada novembrī.
23. Satiksmes intensitāte – <http://www.lvceli.lv>. Skatīts 2014.gada septembrī.
24. Talsu novada attīstības programma 2014. – 2020.gadam - <http://www.talsi.lv/attistibas-programma> skatīts 2014.gada oktobrī.
25. Uzņēmumu datu bāzes – www.lursoft.lv skatīts 2014.gada decembrī
26. Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2010. – 2015. gadam – <http://www.meteo.lv> – skatīts 2014.gada novembrī.
27. Ventspils novada attīstības programma 2011. – 2017.gadam - <http://ventspilsnovads.lv> – skatīts 2014.gada oktobrī.

23. TABULU UN ATTĒLU RĀDĪTĀJS

TABULAS			
1.	Zemes sadalījums (%) pa zemes lietošanas veidiem Rojas novadā uz 01.01.2014		9
2.	Zemes sadalījums pa lietošanas mērķu grupām pēc stāvokļa uz 01.01.2014		10
3.	Meža zemju platība Rojas novadā uz 01.01.2014. saskaņā ar galvenajiem īpašuma veidiem		10
4.	Kopsavilkums par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām Rojas novadā DAP* – dabas aizsardzības plāns; IAIN** - Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.		17
5.	Kopsavilkums par aizsargājamiem kokiem Rojas novadā		18
6.	Rojas novada kultūras pieminekļi.		20
7.	Rojas novada kultūras pieminekļi.		22
8.	Pastāvīgo iedzīvotāju skaits Rojas novada ciemos		24
9.	Strādājošo skaits pamatdarbā 2012.gadā		33
10.	Vidējā darba samaksa neto (EUR) no 2011. – 2013.gadam		33
11.	Bezdarba līmenis (%) Rojas novadā, kaimiņu pašvaldībās, Kurzemes reģionā un Latvijā vidēji		33
12.	Rojas novadā reģistrētās tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistiskās vienības 2012.gadā		35
13.	Rojas novadā reģistrētās tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistiskās vienības atbilstoši uzņēmējdarbības formai 2012.gadā		38
14.	Naktsmītnu izvietojums novada teritorijā 2013.gadā.		39
15.	Rojas novada TIC apmeklētāju statistika un īpatsvars 2008. un 2013. gadā		40
16.	Rojas ostas darbības rādītāji		42
17.	Rojas ostas teritorijā darbojošies uzņēmumi		43
18.	Rojas kultūras centrā darbojošies kolektīvi un to dalībnieku skaits		45
19.	Ar sociālo jomu saistītās biedrības un neformālas apvienības		54
20.	Valsts reģionālie un valsts vietējie autoceļi Rojas novadā		58
21.	Ielu tīkls un ielu segumi Rojas ciemā		59
22.	Satiksmes intensitāte uz Rojas novada autoceļiem. Avots: A/s „Latvijas Valsts ceļi		60
23.	SIA „Rojas DZKU” apsaimniekojamo dzīvokļu galvenie rādītāji 2014. gadā		64
24.	Ugunsdzēsības ugunsapgādes vietas Rojas novadā		68
25.	Ugunsdzēsības ugunsapgādes vietas Rojas novadā		70
26.	Nozīmīgākie realizētie un realizējamie projekti Rojas novadā 2009. – 2014.		77
27.	SVID par vidi		82
28.	SVID par tautsaimniecību un ostu		83

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

29.	SVID par kultūru, izglītību un aktīvu dzīvesveidu		83
30.	SVID par sociālo palīdzību, veselības aprūpi un sabiedrisko kārtību		84
31.	SVID par inženierapgādi, satiksmi, komunālajiem pakalpojumiem un mājokli		84
32.	SVID par novada tēlu un pārvaldību		85

ATTĒLI

1.	Rojas novads Latvijā		6
2.	Rojas novada un kaimiņu pašvaldību teritorijas attīstības līmeņu indeksu rādītāji		7
3.	Zemes sadalījums (%) pa zemes lietošanas veidiem Rojas novadā uz 01.01.2014		9
4.	Zemes sadalījums (%) pēc īpašuma veida Rojas novadā uz 01.01.2014.		11
5.	Lauksaimniecībā izmantojamās zemes sadalījums (%) pa izmantošanas veidiem Rojas novadā uz 01.01.2014.		12
6.	Ūdensobjektu izvietojums Rojas novada teritorijā		13
7.	Rīgas līča krasta ģeoloģiskā uzbūve		14
8.	Kurzemes jūras krasta erozijas riska pakāpe		15
9.	Zīmīgāko kultūras pieminekļu fotogrāfijas		21
10.	Zīmīgāko kultūras pieminekļu fotogrāfijas		21
11.	Zīmīgāko kultūras pieminekļu fotogrāfijas		21
12.	Zīmīgāko kultūras pieminekļu fotogrāfijas		21
13.	Zīmīgāko kultūras pieminekļu fotogrāfijas		21
14.	Iedzīvotāju blīvums Rojas, Talsu, Dundagas un Mērsraga novados, Kurzemes plānošanas reģionā		23
15.	Iedzīvotāju skaita izmaiņas Rojas novadā		24
16.	Iedzīvotāju dabiskais pieaugums Rojas novadā		26
17.	Iedzīvotāju vecumstruktūra saistībā ar darbaspējas vecumu 2014.gads		26
18.	Līdz 18 gadu vecu iedzīvotāju īpatsvars (%) novada ciemos 2013.gadā.		27
19.	Darbaspējīgo iedzīvotāju (no 18 gadu vecuma līdz pensijas vecumam) īpatsvars (%) novada ciemos 2013.gadā		27
20.	Pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars (%) novada ciemos 2013.gadā.		28
21.	Iedzīvotāju vecumstruktūra Rojas novadā 2013.gadā		29
22.	Iedzīvotāju skaita prognozes Rojas novadā		29
23.	Demogrāfiskās slodzes līmenis Rojas novadā, kaimiņu pašvaldībās, Kurzemes reģionā un Latvijā		30
24.	Prognozējamās iedzīvotāju īpatsvara izmaiņas (%) saistībā ar darbaspējas vecumu		30
25.	Noslēgto laulību skaits Rojas novadā 2007. – 2013.		31
26.	Bezdarbnieku sadalījums pa vecuma grupām 2014.gada 31.jūlijā		34
27.	Ekonomiski aktīvās statistikas vienības Rojas novadā 2012.gadā		36
28.	Vidējais komercsabiedrību apgrozījuma pieaugums vairāk pārstāvētajās jomās Rojas novadā laika posmā no 2010. līdz 2012.		37
29.	Neapstrādāto lauksaimniecībā izmantojamo zemju īpatsvars no visām LIZ 2013.gadā		38
30.	Bibliotēku darba rādītāji 2013.gadā		46
31.	Bērnu skaits Rojas novada pirmsskolas izglītības		48

ROJAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

	iestādēs		
32.	Audzēkņu skaita izmaiņas Rojas vidusskolā		49
33.	Galveno pabalstu veidu salīdzinājums no 2010. – 2013.gadam		53
34.	Galveno sociālo pakalpojumu skaits no 2010. – 2013.gadam		53
35.	Novados reģistrēto transporta līdzekļu skaits uz 10 iedzīvotājiem 2014.gada sākumā		61
36.	Ceļu satiksmes negadījumu dinamika Rojas novadā		62
37.	Izsniegtās būvatļaujas objektiem Rojas novadā		64
38.	Rojas novadā ekspluatācijā nodotie objekti		65
39.	Izvesto atkritumu apjoms Rojas novadā		70
40.	Rojas novada sadraudzības pašvaldības		72
41.	Rojas novada pašvaldības budžeta ieņēmumu un izdevumu balanss 2011. – 2013.		75
42.	Rojas novada pašvaldības budžeta ieņēmumu īpatsvars 2011. – 2013.		76
43.	Rojas novada pašvaldības budžeta izdevumu īpatsvars 2011. – 2013.		76
KARTOSHĒMAS			
1.	Īpašās dabas teritorijas un mikroliegumi Rojas novadā		16
2.	Rojas novada apdzīvojuma shēma		25
3.	Pieejamie sabiedriskie pakalpojumi Rojas novadā		56